

Univerza
v Ljubljani
Fakulteta
*za gradbeništvo
in geodezijo*

*Janova 2
1000 Ljubljana, Slovenija
telefon (01) 47 68 500
faks (01) 42 50 681
fgg@fgg.uni-lj.si*



Univerzitetni program Gradbeništvo,
Komunalna smer

Kandidat:

Aljoša Kokot

Komunalna infrastruktura v Občini Ig v prostorskih aktih in v razvojnih programih

Diplomska naloga št.: 2943

Mentor:

izr. prof. dr. Albin Rakar

Somentor:

asist. Tadej Žaucer

Ljubljana, 27. 3. 2007

IZJAVA O AVTORSTVU

Podpisana **ALJOŠA KOKOT** izjavljam, da sem avtorica diplomske naloge z naslovom:
**»KOMUNALNA INFRASTRUKTURA V OBČINI IG V PROSTORSKIH AKTIH IN V
RAZVOJNIH PROGRAMIH«.**

Izjavljam, da prenašam vse materialne avtorske pravice v zvezi z diplomsko nalogo na UL,
Fakulteto za gradbeništvo in geodezijo.

Ljubljana, 16.3.2007

(podpis)

BIBLIOGRAFSKO-DOKUMENTACIJSKA STRAN IN IZVLEČEK

UDK: 338.465:711.8(043.2)

Avtor: Aljoša Kokot

Mentor: izr. prof. dr. Albin Rakar

Somentor: asist. Tadej Žaucer

Naslov: Komunalna infrastruktura v občini Ig v prostorskih aktih in v razvojnih programih

Obseg in oprema: 99 str., 27 pregl., 6 sl., 1 graf., 6 pril.

Ključne besede: komunalna infrastruktura, prostorska zakonodaja

Izveček:

V diplomski nalogi je predstavljen razvojni problem katerega zakonodaja na področju urejanja prostora ne omenja. Glavni cilj Operativnega programa odvajanja in čiščenja odpadne komunalne vode je varstvo površinskih in podzemnih voda pred onesnaženjem. Zahteve omenjenega programa so s stališča varstva okolja potrebne in primerne za naselja z veliko gostoto poseljenosti in velikim številom oskrbovanih porabnikov, za manjša ruralna področja pa so zahteve previsoke. Omenjeni problem je prikazan na primeru treh naselij v občini Ig, kjer stroški odvajanja in čiščenja odpadne komunalne vode za povprečno gospodinjstvo predstavljajo nesprejemljiv znesek, saj je gostota obremenjenosti nizka, sama investicija pa predraga.

BIBLIOGRAPHIC-DOCUMENTALISTIC INFORMATION

UDC: 338.465:711.8(043.2)
Authoress: Aljoša Kokot
Supervisor: assoc. prof. dr. Albin Rakar
Co Supervisor: asist. Tadej Žaucer
Title: **Municipal Infrastructure in Municipality Ig in Spatial Planning Documents and Development Programmes**
Notes: 99 p., 27 tab., 6 fig., 1 graph., 6 app.
Key words: **Municipal Infrastructure, Spatial Planning Legislation**

Abstract:

In this Graduation Thesis the developmental problem is presented which has not been mentioned in the legislation of the sphere of spatial planning arrangement. The most important intention of the Operational Programme for the Discharge and Treatment of Urban Waste Water is the protection of surface watercourse as well as groundwater against pollution. Considering the environmental protection the requirements of the above mentioned programme are necessary and convenient for settlements of high density of population and a large number of supplied users, while for smaller rural areas such requirements are too pretentious. The above mentioned problem is presented on the example of three settlements in the Ig Municipality where the costs of draining and cleaning of urban waste water for an average housekeeping represent an unacceptable amount of money because the consumption density is low while the investment itself is too expensive.

ZAHVALA

V okviru diplomske naloge se imam v prvi vrsti zahvaliti mentorjuizr. prof. dr. Albinu Rakarju in somentorju asist. Tadeju Žaucerju za strokovno pomoč in vodenje pri izdelavi celotnega dela. Najlepša hvala tudi prof. dr. Andreju Pogačniku, podjetju Vodovod – Kanalizacija ter Občini Ig.

Iz srca se zahvaljujem mami Olgi, babici Rezki, mojemu fantu Aljažu in vsem prijateljem, ker ste mi nudili moralno podporo in ste me vzpodbujali v času študija.

KAZALO VSEBINE

| | | |
|-------|---|----|
| 1 | UVOD, CILJ IN NAMEN NALOGE | 1 |
| 2 | PREGLED ZAKONODAJE S PODROČJA UREJANJA PROSTORA..... | 3 |
| 2.1 | Urejanje prostora v preteklem in sedanjem obdobju | 3 |
| 2.2 | Zakon o urejanju prostora (ZUreP-1) | 5 |
| 2.2.1 | Uvod | 5 |
| 2.2.2 | Namen zakona..... | 6 |
| 2.2.3 | Urejanje prostora po ZUreP-1 | 6 |
| 2.2.4 | Usmerjanje poselitve in gradnja zunaj poselitvenih območij..... | 7 |
| 2.2.5 | Struktura prostorskih aktov po ZUreP-1..... | 7 |
| 2.3 | Občinski prostorski akti in podzakonski predpisi po ZUreP-1..... | 9 |
| 2.3.1 | Strategija prostorskega razvoja občine (SPRO)..... | 9 |
| 2.3.2 | Prostorski red občine (PRO) | 11 |
| 2.3.3 | Strokovne podlage | 14 |
| 2.3.4 | Opremljanje zemljišč za gradnjo | 16 |
| 2.4 | Opremljanje zemljišč za gradnjo | 17 |
| 2.4.1 | Splošne določbe | 18 |
| 2.4.2 | Prikaz obstoječe in predvidene komunalne infrastrukture..... | 19 |
| 2.4.3 | Investicije v gradnjo komunalne infrastrukture | 20 |
| 2.4.4 | Podlage za odmero komunalnega prispevka za obstoječo infrastrukturo | 21 |
| 2.4.5 | Oblika programa opremljanja | 22 |
| 3 | NAČRT RAZVOJNIH PROGRAMOV | 24 |
| 4 | PREDSTAVITEV OBMOČJA OBČINE IG | 26 |
| 4.1 | Položaj občine v širšem prostoru | 26 |
| 4.2 | Stanje v prostoru | 27 |
| 4.2.1 | Demografska slika – prebivalstvo | 27 |
| 4.2.2 | Značilnosti poselitvenega vzorca..... | 27 |
| 4.2.3 | Kratek opis izbranih naselij | 29 |
| 4.2.4 | Stanovanjska problematika | 32 |
| 5 | PROSTORSKI RAZVOJ V OBČINI IG | 33 |
| 5.1 | Problematika prostorskega razvoja v Občini Ig..... | 34 |

| | | |
|-------|---|-----------|
| 5.1.1 | Ključni problemi in razvojne težnje sistema poselitve v Občini Ig..... | 35 |
| 5.1.2 | Izhodišča za usmerjanje poselitve (Program priprave PRO občine Ig) v naseljih Zapotok, Golo in Škrilje..... | 36 |
| 5.2 | Problematika prostorskega razvoja v naseljih Škrilje, Golo in Zapotok..... | 37 |
| 5.2.1 | Prebivalstvo in uporaba posameznih objektov v obravnavanih naseljih..... | 38 |
| 5.2.2 | Komunalne dejavnosti v občini Ig..... | 39 |
| 6 | STROKOVNE PODLAGE ZA NASELJA GOLO, ŠKRILJE IN ZAPOTOK .. | 48 |
| 6.1 | Vodovodni sistem Golo - Zapotok (Programska rešitev št. 2060V)..... | 48 |
| 6.1.1 | Namen projekta | 48 |
| 6.1.2 | Obravnavano območje | 49 |
| 6.1.3 | Obstoječa oskrba z vodo | 49 |
| 6.1.4 | Prebivalci in potrošnja vode | 51 |
| 6.1.5 | Predvidena oskrba z vodo..... | 54 |
| 6.2 | Izgradnja kanalizacije za naselje Zapotok v občini Ig (Projekt št. 2863 K) | 56 |
| 6.2.1 | Splošni opis..... | 56 |
| 6.2.2 | Obstoječi komunalni vodi | 58 |
| 6.2.3 | Opis projektne rešitve | 58 |
| 6.3 | Izgradnja kanalizacije za naselji Golo in Škrilje v občini Ig..... | 62 |
| 6.3.1 | Splošni opis..... | 62 |
| 6.3.2 | Obstoječi komunalni vodi | 63 |
| 6.3.3 | Opis projektne rešitve | 63 |
| 6.4 | Izgradnja kanalizacije za naselji Golo in Škrilje v občini Ig. Dopolnitev – Mali Vrhek, Hrastje | 66 |
| 6.4.1 | Obstoječe stanje | 67 |
| 6.4.2 | Obstoječi komunalni vodi | 67 |
| 6.4.3 | Opis projektne rešitve | 67 |
| 7 | ŠIRITEV NASELIJ ZAPOTOK, GOLO IN ŠKRILJE | 71 |
| 7.1 | Komunalna infrastruktura v naselju Zapotok in njegova širitev | 71 |
| 7.2 | Komunalna infrastruktura v naseljih Golo in Škrilje ter njuna širitev | 73 |
| 8 | PROGRAM IZGRADNJE SISTEMOV ZA ODVAJANJE IN ČIŠČENJE KOMUNALNE ODPADNE VODE V NASELJIH ZAPOTOK, GOLO IN ŠKRILJE | 74 |

| | | |
|----------------|---|-----------|
| 8.1 | Zakonodajni okvir | 75 |
| 8.2 | Določitev območij naselij ali dela naselij, ki morajo biti opremljena z javno kanalizacijo | 76 |
| 8.3 | Roki izvedbe operativnega programa odvajanja in čiščenja komunalne vode.... | 77 |
| 8.3.1 | Območja naselij, ki niso na občutljivih ali vodovarstvenih območjih | 77 |
| 8.3.2 | Območja naselij na občutljivih ali vodovarstvenih območjih | 78 |
| 8.4 | Izračun stroškov odvajanja in čiščenja odpadne vode za območje Zapotok | 81 |
| 8.4.1 | Struktura cene za komunalne proizvode in storitve | 81 |
| 8.4.2 | Tehnični podatki kanalizacijskega omrežja s pripadajočimi objekti..... | 82 |
| 8.4.3 | Višina cene za m³ odvedene odpadne komunalne vode | 83 |
| 8.4.4 | Višina cene za m³ očiščene odpadne komunalne vode | 84 |
| 8.4.5 | Strošek odvajanja in čiščenja odpadne vode na enoto storitve | 85 |
| 8.4.6 | Mesečna obremenitev povprečnega gospodinjstva..... | 86 |
| 8.5 | Izračun stroškov odvajanja in čiščenja odpadne vode za aglomeracije Hrastje, Golo, Škrilje in Mali Vrhek | 86 |
| 8.5.1 | Tehnični podatki kanalizacijskega omrežja s pripadajočimi objekti..... | 86 |
| 8.5.2 | Višina cene za m³ odvedene odpadne komunalne vode | 87 |
| 8.5.3 | Višina cene za m³ očiščene odpadne komunalne vode | 89 |
| 8.5.4 | Strošek odvajanja in čiščenja odpadne vode na enoto storitve | 90 |
| 8.5.5 | Mesečna obremenitev povprečnega gospodinjstva..... | 90 |
| 8.6 | Načrt razvojnih programov Občini Ig..... | 91 |
| 8.7 | Razvojni problem | 91 |
| 9 | ZAKLJUČEK | 94 |
| VIRI | | 96 |
| PRILOGE | | 99 |

KAZALO SLIK

| | |
|---|----|
| Slika 1: Položaj občine Ig v Sloveniji | 26 |
| Slika 2: Satelitski posnetek naselja Škrilje | 29 |
| Slika 3: Satelitski posnetek naselja Golo..... | 30 |
| Slika 4: Satelitski posnetek naselja Zapotok | 31 |
| Slika 5: Prikaz obravnavanih naselij | 37 |
| Slika 6: Način oblikovanja območja poselitve oziroma aglomeracije | 76 |

KAZALO GRAFIKONOV

| | |
|---|----|
| Grafikon 1: Nihanje števila prebivalcev ob popisih v Občini Ig..... | 27 |
|---|----|

KAZALO PREGLEDNIC

| | |
|---|----|
| Preglednica 1: Delitev prostorskih aktov | 9 |
| Preglednica 2: Število prebivalcev v naseljih Golo, Škrilje in Zapotok..... | 38 |
| Preglednica 3: Uporaba posameznih objektov | 38 |
| Preglednica 4: Cene za storitev zbiranja, čiščenja in distribucijo vode..... | 42 |
| Preglednica 5: Cene za obračun storitev odvajanja odpadnih in padavinskih vod..... | 45 |
| Preglednica 6: Cene za obračun storitev čiščenja odpadnih in padavinskih vod | 45 |
| Preglednica 7: Cene za storitev zbiranja in prevoza ter prevzema in odlaganja komunalnih odpadkov | 46 |
| Preglednica 8: Število prebivalcev v ureditvenih območjih..... | 51 |
| Preglednica 9: Potrošnja vode na območju vodovodnega sistema Golo – Zapotok..... | 53 |
| Preglednica 10: Podatki o številu prebivalcev v območjih urejanja v naselju Zapotok | 57 |
| Preglednica 11: Ocena stroškov izgradnje komunalnega kanala..... | 61 |
| Preglednica 12: Ocena stroškov izgradnje pripadajočih objektov na kanalizacijskem omrežju | 61 |
| Preglednica 13: Podatki o številu prebivalcev v območjih urejanja v naseljih Golo in Škrilje | 62 |
| Preglednica 14: Ocena stroškov izgradnje komunalnega kanala za naselje Golo..... | 65 |
| Preglednica 15: Ocena stroškov izgradnje komunalnega kanala za naselje Škrilje | 65 |
| Preglednica 16: Ocena stroškov izgradnje pripadajočih objektov na kanalizacijskem omrežju za naselji Golo in Škrilje | 66 |
| Preglednica 17: Ocena stroškov izgradnje komunalnega kanala za naselje Mali Vrhek | 70 |
| Preglednica 18: Ocena stroškov izgradnje komunalnega kanala za naselje Hrastje | 70 |
| Preglednica 19: Ocena stroškov izgradnje pripadajočih objektov na kanalizacijskem omrežju za naselji Mali Vrhek in Hrastje | 70 |
| Preglednica 20: Prikaz gostote obremenjenosti populacijskih enot na hektar površine..... | 80 |
| Preglednica 21: Prikaz števila predvidenih prebivalcev v obravnavanih naseljih..... | 80 |
| Preglednica 22: Stroški odvajanja odpadne vode v aglomeraciji Zapotok..... | 83 |
| Preglednica 23: Stroški čiščenja odpadne vode v aglomeraciji Zapotok | 84 |
| Preglednica 24: Stroški odvajanja odpadne vode v aglomeracijah Hrastje, Golo, Škrilje in Mali Vrhek..... | 88 |
| Preglednica 25: Stroški čiščenja odpadne vode v aglomeracijah Hrastje, Golo, Škrilje in Mali Vrhek | 89 |

| | |
|---|----|
| Preglednica 26: Izračun gostote odjema pred in po priključitvi novega sistema k centralnemu kanalizacijskemu sistemu. | 93 |
| Preglednica 27: Prikaz stroškov odvajanja in čiščenja odpadne vode po izgradnji kanalizacijskih omrežij v obravnavanih aglomeracijah v primerjavi s sedanjo ceno za m ³ odvedene in prečiščene komunalne vode, ki velja za območja, ki so v upravljanju VO-KA. . | 93 |

1 UVOD, CILJ IN NAMEN NALOGE

Na podlagi sprejetja novega Zakona o urejanju prostora (ZUreP-1, Uradni list RS, št. 110/2002) je Državni zbor Republike Slovenije na seji dne 18.6.2004 sprejel Odlok o strategiji prostorskega razvoja Slovenije. Z uveljavitvijo le te je prenehala veljavnost prostorskih sestavin Dolgoročnega plana Republike Slovenije za obdobje od leta 1986 do 2000 in prostorskih sestavin Srednjeročnega družbenega plana Republike Slovenije za obdobje od leta 1986 do leta 1990.

ZUreP-1 določa, da naj občine pričnejo s pripravo Strategije prostorskega razvoja občine po uveljavitvi Strategije prostorskega razvoja Slovenije, s pripravo Prostorskega reda občine pa po uveljavitvi Prostorskega reda Slovenije in ju morajo sprejeti najkasneje v treh letih po sprejemu Strategije prostorskega razvoja Slovenije.

Z novo zakonodajo na področju urejanja prostora in graditve objektov se je Občina Ig odločila, da pripravi nove prostorske akte na svojem območju. Poleg Strategije prostorskega razvoja Občine Ig je v pripravi tudi Prostorski red Občine Ig. Prostorski red je temeljni izvedbeni prostorski akt občine, ki med drugim določa tudi območja komunalnega opremljanja zemljišč s splošnimi pogoji in standardi njihovega opremljanja, vključno z obveznostmi priključevanja na objekte in omrežja javne infrastrukture.

Občina Ig leži v čistem in mirnem podeželskem okolju v neposredni bližini Ljubljane, kar je razlog za rast števila prebivalcev, saj takšni pogoji predstavljajo ugodne bivalne pogoje.

Novo poselitev je potrebno usmerjati v poselitvena območja, to je v območja obstoječih naselij, in na površine, predvidene za njihovo širitev, če je širitev na nove površine dopustna. Pravila za določitev načrtovanja poselitve določa Prostorski red Slovenije.

Povečanje števila prebivalcev pomeni istočasno zagotavljanje zadostnih komunalno opremljenih površin za bivanje, proizvodnjo, oskrbo in storitve. Zemljišča se s komunalno infrastrukturo opremljajo na podlagi programa opremljanja, ki se pripravi na podlagi prostorskega reda občine oziroma na podlagi občinskega lokacijskega načrta.

Obravnavana naselja so Škrilje, Golo in Zapotok, kjer število prebivalcev v zadnjih letih močno narašča. Območje obravnavanih naselij je urejeno z lokalnim vodovodnim sistemom, naselja imajo elektriko, telefonske priključke, organiziran odvoz odpadkov, nimajo pa urejenega odvoda odpadnih in padavinskih voda. Vsa odpadna voda se izliva v individualne greznice in ponikovalnice. Obstoječi vodovodni sistem ni zasnovan za naraščajočo poselitev, ki se je razvila v zadnjih letih. Število prebivalcev se giblje na meji možnosti oskrbe iz obstoječega vodnega vira. Če želimo, da se naselja širijo oziroma dopustimo naraščajočo poselitev moramo najti dolgoročno rešitev oskrbe z vodo. Projektna dokumentacija izgradnje nove kanalizacije za obravnavana naselja je že izdelana, naš cilj pa je na podlagi projektnih rešitev kanalizacijskih sistemov določiti stroške odvajanja in čiščenja odpadne komunalne vode ter njihovo sprejemljivost.

2 PREGLED ZAKONODAJE S PODROČJA UREJANJA PROSTORA

2.1 Urejanje prostora v preteklem in sedanjem obdobju

Po več kot desetletju bolj ali manj intenzivne priprave nove zakonodaje na področju urejanja prostora in graditve objektov je Državni zbor Republike Slovenije 27. novembra 2002 sprejel nov Zakon o urejanju prostora (ZUreP-1), dva dni zatem, 29. novembra 2002, pa še nov Zakon o graditvi objektov (ZGO-1). Oba zakona sta objavljena v Uradnem listu Republike Slovenije, št. 110/2002 z dne 18. decembra 2002, veljati pa sta začela 1. januarja 2003. ZUreP-1 in ZGO-1 sestavljata nedeljivo celoto.

Področje urejanja prostora, ki ga obravnava ZUreP-1, je bilo v pravnem sistemu, veljavnem do 1. januarja 2003, urejeno s tremi zakoni, sprejetimi leta 1984: Zakonom o urejanju prostora (Uradni list SRS, št. 18/84 in spremembe), Zakonom o urejanju naselij in drugih posegov v prostor (Uradni list SRS, št. 18/84 in spremembe) in Zakonom o stavbnih zemljiščih (Uradni list SRS, št. 18/84 in spremembe). Ti zakoni so sestavljali usklajeno celoto prostorske regulative in so temeljili na takratnem veljavnem sistemu samoupravnega družbenega planiranja.

Med navedenimi zakoni je še posebej Zakon o urejanju prostora (ZUreP) nadgrajeval sistem družbenega planiranja, in sicer s pravili za načrtovanje razvoja dejavnosti v prostoru in za varovanje dobrin splošnega pomena. Prostorsko planiranje je bilo v sistemu družbenega planiranja zasnovano kot integralno planiranje, ki naj bi vključevalo in enakovredno upoštevalo ekonomsko, prostorsko in socialno komponento. Temeljne odločitve z urejanjem prostora so se sprejemale v okviru dolgoročnih in srednjeročnih družbenih planov kot njihove prostorske vsebine. Za območje republike – dolgoročni plan Slovenije, za območja občin – prostorski plani občin oziroma prostorske sestavine plana občine, za območja mest – urbanistične zasnove in za območja krajin – krajinske zasnove.

Prostorski planski in izvedbeni akti so za območja občin in naselij bili naslednji:

- a) Dolgoročni plan občine je v prostorskih sestavinah oblikoval usmeritve za razvoj dejavnosti v prostoru in določil zasnovo namenske rabe prostora za: območja kmetijskih zemljišč in gozdov, območja vodnih virov, območja naravnih znamenitosti in kulturnih spomenikov, ureditvena območja vseh naselij v občini in druga ureditvena območja za zaposlitev itd. (prof. Albin Rakar, 2001)
- b) Srednjeročni družbeni plan občine je v prostorskih sestavinah posebej določil območja stavbnih zemljišč, na katerih se bodo gradila, širila ali prenavljala naselja oziroma izvajali drugi posegi za katere bo izdelan prostorski izvedbeni načrt. (prof. Albin Rakar, 2001)
- c) S prostorskim izvedbenim načrtom - PIN so se urejala območja, ki so bila s srednjeročnim družbenim planom predvidena za graditev, širitev ali prenovo oziroma za izvajanje drugih posegov v prostor.
Prostorski izvedbeni načrti so bili: zazidalni načrti, ureditveni načrti ter lokacijski načrti.
PIN je bil podlaga za izdajo lokacijskega dovoljenja ter za parcelacijo zemljišč.
(prof. Albin Rakar, 2001)
- d) Prostorski ureditveni pogoji – PUP so se pripravljali za posamezno prostorsko in funkcionalno zaokroženo območje izven ureditvenih območij naselij, za ureditveno območje naselja ali za posamezno funkcionalno zaokroženo območje v naselju.
(prof. Albin Rakar, 2001)

V prejšnjih odstavkih so na kratko opisane značilnosti urejanja prostora v preteklem obdobju, kajti prostorski akti iz minulega obdobja še vedno veljajo do sprejetja novih, kar v celoti velja tudi za Občino Ig. Skrajni rok za uveljavitev novega prostorskega akta, Prostorskega reda občine Ig, je tri leta po uveljavitvi Strategije prostorskega razvoja Slovenije, torej 20. julija 2007.

2.2 Zakon o urejanju prostora (ZUreP-1)

2.2.1 Uvod

Zakon o urejanju prostora na novo določa predvsem sistem prostorskih aktov, priznanja in uveljavljanja tržnih instrumentov na področju prostorskega urejanja in nove vloge lokalnih skupnosti pri urejanju prostora. Najpomembnejši instrument urejanja prostora ter mesto usklajevanja različnih interesov v prostoru so prostorski akti.

Novi zakon jasno postavlja ločnico med strateškimi in izvedbenimi prostorskimi akti. Strateški prostorski akti države in občin (strategija prostorskega razvoja Slovenije in strategija prostorskega razvoja občine) so strukturni, usmerjevalni dokumenti, z jasno določenimi cilji prostorskega razvoja, ki nimajo neposrednega vpliva na posameznika. Izvedbeni prostorski akti pa določajo normativne pogoje za rabo zemljišč in gradnjo objektov in so podlaga za izdelavo projektov za pridobitev gradbenega dovoljenja po predpisih, ki urejajo graditev objektov, zato neposredno zadevajo interese posameznika.

Novost v sistemu prostorskih aktov predstavlja Prostorski red Slovenije, ki določa temeljna pravila za urejanja prostora na državni, regionalni in lokalni ravni. Z njim je podrobneje kriterialno in strokovno poenoteno načrtovanje določenih primerljivih prostorskih ureditev, podana pa so tudi izhodišča za strokovno presojo v posameznih primerih z namenom vzpostavitve primerne nivoja in smiselne enotne prakse prostorskega načrtovanja v državi.

Zakon zagotavlja večjo participacijo javnosti pri urejanju prostora in transparentnost postopkov priprave in sprejemanja prostorskih aktov s tem, da poleg že uveljavljenih javnih razgrnitev in javnih obravnav prostorskih aktov uvaja prostorsko konferenco, v okviru katere se organizirano javnost in zainteresirane gospodarske subjekte obvesti o pripravi prostorskih aktov.

Zaradi učinkovitejše realizacije načrtovanih prostorskih ureditev zakon uvaja nekatere nove prostorske instrumente, ki zmanjšujejo škodo in neutemeljene dobičke lastnikov nepremičnin. Med te ukrepe sodijo predkupna pravica občine, razlastitev in omejitev lastninske pravice, uvedba komasacije in ukrepov pri prenovi ter začasni ukrepi za zavarovanje urejanja prostora.

V prihodnosti bo tako investitor sodeloval pri pripravi konkretnega prostorskega akta (lokacijskega načrta), zato se bodo možnosti za uspešno realizacijo investicijske namere povečale. Uvedba lokacijske informacije, ki jo kot potrdilo o namenski rabi prostora ter o lokacijskih in drugih pogojih, ki jih določajo občinski izvedbeni prostorski akti, vsakomur na zahtevo izdajo pristojni upravni organi občine pa naj bi zmanjšala tveganje investitorja pri odločitvi za investicijo saj bo občina odgovarjala za škodo povzročeno zaradi neresnične lokacijske informacije.

2.2.2 Namen zakona

Namen zakona je podrobneje pravno preurediti področje, ki obsega prostorsko načrtovanje, ukrepe za omogočanje realizacije prostorskih ureditev, opremljanje zemljišč za gradnjo, urejanje dejavnosti prostorskega načrtovanja, ter vzpostaviti prostorski informacijski sistem.

Cilji zakona so zlasti:

- razmejiti pristojnosti za urejanje prostora med državo in lokalnimi skupnostmi skupaj z uveljavitvijo regionalnega nivoja načrtovanja (partnerski odnos med državo in zainteresiranimi občinami);
- omogočiti večjo participacijo javnosti pri urejanju prostora – transparentnost postopkov priprave in sprejemanja prostorskih aktov;
- zagotoviti večjo fleksibilnost pri načrtovanju prostorskih ureditev in v vsebini prostorskih aktov – načrtovanje kvalitetnih in v izvedljivosti realnih prostorskih ureditev;
- upoštevati nov status zasebne lastnine pri prostorskem načrtovanju in uveljavljanje zasebne iniciative pri operativnem urejanju prostora;
- zmanjšati tveganja pri pripravi in realizaciji investicijske namere;
- urediti strokovne dejavnosti prostorskega načrtovanja.

2.2.3 Urejanje prostora po ZUreP-1

Načrtno urejanje prostora se zagotavlja z načrtovanjem bodočih prostorskih ureditev, zato je glavna vsebina tega zakona definiranje instrumentov prostorskega načrtovanja - prostorskih aktov ter določanje pravil za njihovo pripravo in sprejem. Ker je prostorsko načrtovanje

utemeljeno in smotrno le, če so dani pogoji, ki zagotavljajo čim večjo stopnjo zanesljivosti uveljavljanja in izvedbe načrtovanih prostorskih ureditev, so predmet tega zakona tudi ukrepi, ki naj omogočijo, da se načrtovane prostorske ureditve realizirajo v čim večji meri in brez nepotrebnih zapletov. Pogoj za dejansko realizacijo načrtovanih prostorskih ureditev je tudi njihova jasnost in popolnost, kar je mogoče doseči le z dobrim in ažurnim poznavanjem vseh dejstev, tako glede naravnih in ustvarjenih lastnosti prostora kot tudi glede pravnih režimov urejanja prostora, ki v njem veljajo. Zato ta zakon določa vsebino in način vodenja prostorskih podatkov, ki služijo oblikovanju in vodenju politik urejanja prostora na državnem in lokalnem nivoju, prostorskemu načrtovanju in izvajanju načrtovanih prostorskih ureditev ter nadzoru in spremljanju stanja na področju prostorskega urejanja.

Eden temeljnih pogojev za izvedbo načrtovanih prostorskih ureditev oziroma za gradnjo in obratovanje načrtovanih objektov je tudi ustrezna komunalna opremljenost zemljišč.

2.2.4 Usmerjanje poselitve in gradnja zunaj poselitvenih območij

Zakon določa, da je treba poselitev usmerjati v poselitvena območja, to je v območja obstoječih naselij, in na površine, predvidene za njihovo širitev, pri čemer je širitev naselja na nove površine dopustna le, če racionalnega in smotrnega razvoja in skladnosti urbanih kvalitet ni mogoče zagotoviti z aktiviranjem prostih oziroma nezadostno izkoriščenih površin v naseljih ter s prenovo in sanacijo degradiranih območij v njih. Pravila za načrtovanje poselitve določa Prostorski red Slovenije.

2.2.5 Struktura prostorskih aktov po ZUreP-1

Zakon določa, da se prostor načrtuje s prostorskimi akti, ki so državni, občinski in skupni prostorski akti. Določeno je, kdo je odgovoren za njihovo pripravo, kdo poda pobudo za njihovo pripravo in kdo jih izdeluje.

Državni prostorski akti so:

- Strategija prostorskega razvoja Slovenije,
- Prostorski red Slovenije (državni prostorski red),

- Državni lokacijski načrt.

Občinski prostorski akti so:

- Strategija prostorskega razvoja občine,
- Prostorski red občine,
- Občinski lokacijski načrt.

Skupni prostorski akti države in občin so:

- Regionalna zasnova prostorskega razvoja.

Glede na namen so prostorski akti dveh vrst: strateški in izvedbeni.

Strateški prostorski akti so:

- Strategija prostorskega razvoja Slovenije,
- Strategija prostorskega razvoja občine,
- Prostorski red Slovenije (državni prostorski red),
- Regionalna zasnova prostorskega razvoja.

Slednji določajo predvsem politiko prostorskega razvoja z zasnovami prostorskih ureditev ter izhodišča za podrobnejše načrtovanje z izvedbenimi prostorskimi akti.

Izvedbeni prostorski akti so:

- Državni lokacijski načrt,
- Prostorski red občine,
- Občinski lokacijski načrt.

Ti podrobneje določajo rabo prostora in razmestitev dejavnosti v njem, in sicer s pogoji in merili za umestitev predvidenih posegov v prostor.

S tako strukturo prostorskih aktov je na voljo dovolj obsežen instrumentarij za pokrivanje potreb urejanja prostora, tako na državni, kot na ravni lokalne samouprave oziroma občine.

Preglednica 1: Delitev prostorskih aktov

| | Državna raven | Regionalna raven | Občinska raven |
|--------------------------|---|---|---|
| Strateški | Strategija prostorskega razvoja Slovenije Prostorski red Slovenije | Regionalna zasnova prostorskega razvoja | Strategija prostorskega razvoja občine <ul style="list-style-type: none">• urbanistična zasnova• krajinska zasnova |
| Operativni oz. izvedbeni | Državni lokacijski načrt | | Prostorski red občine Občinski lokacijski načrt |

2.3 Občinski prostorski akti in podzakonski predpisi po ZUreP-1

Osnovna dva prostorska akta občine, ki pokrivata celoten občinski prostor, sta:

- Strategija prostorskega razvoja občine – strateški prostorski akt,
- Prostorski red občine – izvedbeni prostorski akt.

2.3.1 Strategija prostorskega razvoja občine (SPRO)

Strategija prostorskega razvoja občine je strateški prostorski dokument občine, ki določa temeljne cilje in usmeritve urejanja prostora, zasnovo razvoja dejavnosti v prostoru, širitev poselitve, lokalne sisteme infrastrukture in načine urejanja krajinskih območij.

SPRO ne vsebuje določb, ki bi bile neposredno zavezujoče za posameznike, upoštevati pa jo morajo prostorski načrtovalci in drugi organi pri nadaljnjem načrtovanju občinskega prostora.

Vsebina Strategije prostorskega razvoja občine (Pravilnik o podrobnejši vsebini, obliki in načinu priprave strategije prostorskega razvoja občine ter vrstah njenih strokovnih podlag, Uradni list RS št. 17/2004):

Prostorska strategija določa izhodišča in vizijo prostorskega razvoja občine ter usmeritve za usklajen in vzdržen razvoj dejavnosti v prostoru in njegovo rabo tako, da je omogočeno

usmerjanje prostorskih razvojnih procesov in z njimi povezanih prostorskih ureditev ter uveljavljanje prostorskih ukrepov za njeno izvajanje.

Prostorska strategija določi:

1. izhodišča in cilje prostorskega razvoja občine;
2. zasnovo razmestitve dejavnosti v prostoru s prioriteta in usmeritvami za doseg ciljev prostorskega razvoja občine;
3. zasnovo posameznih sistemov lokalnega pomena v prostoru, kot so:
 - zasnova poselitve,
 - zasnova komunalne infrastrukture,
 - zasnova krajine;
4. zasnovo prostorskega razvoja in urejanja naselij (v nadaljnjem besedilu: urbanistične zasnove);
5. zasnovo prostorskega razvoja in urejanja krajinskih območij (v nadaljnjem besedilu: krajinske zasnove);
6. ukrepe za izvajanje strategije prostorskega razvoja občine.

Pomembne sestavine Strategije prostorskega razvoja občine so:

- urbanistična zasnova, ki podrobneje določa rešitve funkcionalne in oblikovne skladnosti v pomembnejših naseljih ter utemeljuje določitev razvojnega območja naselja,
- območja širitve naselij, ki se določijo z urbanistično zasnovo. Ta območja so rezervat za dolgoročno načrtovanje širjenja naselij. Uvedba območij širitve naselij je nujna za zagotavljanje kontinuiranega in vzdržnega razvoja v prostoru, prav tako pa omogoča dolgoročno in načrtovano razporeditev dejavnosti in njihovo prometno ter komunalno povezanost. Z vzpostavitvijo širitvenih območij je smotno usmerjati investicije, ki pomenijo veliko finančno in prostorsko obremenitev (kompleksne rešitve prometa in javnega prevoza, čiščenje komunalnih odplak ipd.) in ki bi le ob upoštevanju kratkoročnih ciljev razvoja ne zagotavljale racionalnih rešitev,
- krajinska zasnova, s katero se uskladijo in podrobneje določijo razvojne potrebe in varovalne zahteve za neurbana območja, ter za širša obstoječa in predvidena zavarovana območja zunaj poselitvenih območij.

2.3.2 Prostorski red občine (PRO)

Občinski prostorski red je operativni dokument, ki z uvedbo prostorskih režimov zagotavlja izvedbo načrtovanih prostorskih ureditev ter določa namensko rabo prostora in pravila njegove rabe za celotno območje občine. Po svoji naravi je temeljni izvedbeni občinski predpis, ki v navezavi s SPRO vzpostavlja obvezni pravni režim rabe prostora ter poseganja vanj. Prostorski red velja za vsakogar in je tudi pravna podlaga za izdajo gradbenega dovoljenja po predpisih o graditvi objektov na območjih, ki se ne urejajo z lokacijskimi načrti.

Po novem zakonu je strateškoplanski del v celoti zbran v SPRO, vsi normativni pogoji za rabo zemljišč in poseganje v prostor pa so v občinskem prostorskem redu, ki je torej (razen za območja lokacijskih načrtov), predpis, ki z vidika urejanja prostora določa dovoljeno rabo prostora in pogoje za poseganje v prostor.

Občinski prostorski red mora za celotno območje občine določiti tudi pravila za urejanje prostora s pogoji za graditev na tistih območjih, za katera niso sprejeti lokacijski načrti oziroma na katerih v prehodnem obdobju ne veljajo prostorski izvedbeni načrti (PIN), sprejeti po Zakonu o urejanju naselij in drugih posegov v prostor. Po dosedanjih predpisih so ti pogoji določeni s posebnim prostorskim izvedbenim aktom – s prostorskimi ureditvenimi pogoji (PUP), po novem zakonu pa se taka ureditev racionalizira; ob pripravi prostorskega reda občine se bodo lahko ti pogoji iz PUP prenesli v občinski prostorski red in po potrebi dopolnili v skladu z novimi predpisi.

Podrobnejšo opredelitev vsebine in oblike ter način priprave PRO opredeljuje Pravilnik o vsebini, obliki in načinu priprave prostorskega reda občine ter vrstah njegovih strokovnih podlag, (Uradni list RS, št. 127/2004).

Prostorski red občine v vsebini natančno določa:

1. Območja namenske rabe prostora

Za celotno območje občine se določijo in prikažejo območja osnovne namenske rabe prostora. Določijo se glede na fizične lastnosti prostora ter glede na predvidene dejavnosti in vrste objektov na tem območju.

Območja osnovne namenske rabe se lahko delijo na površine podrobnejše namenske rabe (npr. območja stanovanj se lahko delijo na čiste stanovanjske površine, splošne stanovanjske površine, stanovanjske površine za posebne namene, stanovanjske površine s kmetijskimi gospodarstvi in na površine počitniških hiš).

2. Merila in pogoje za urejanje prostora

Za določitev meril in pogojev za urejanje prostora se celotno območje občine členi na funkcionalne in prostorske enote.

Obsegajo:

a) *funkcionalna merila in pogoje*, ki so:

- možno prepletanje dejavnosti glede na namensko rabo prostora,
- stopnja izkoriščenosti zemljišč za gradnjo,
- namen objektov,
- funkcionalna in tehnična zasnova objektov z ureditvijo njihove okolice.

b) *oblikovna merila in pogoje*, ki se določijo glede na.

- tipologijo zazidave,
- velikost in oblikovanja objektov,
- lego objektov na zemljišču.

c) *merila za določanje velikosti in oblike gradbenih parcel*, kjer se upoštevajo:

- namen, velikost in zmogljivost načrtovanih objektov, tako da se zagotovi pogoje za normalno uporabo in vzdrževanje objektov,
- primerna tlorisna zasnova ter tipologija zazidave,
- naravne razmere in značilnosti grajene strukture,
- možnost priključevanja na infrastrukturne objekte in naprave,
- možnost zagotavljanja dostopa do gradbene parcele,
- možnost zagotavljanja ustreznega števila parkirnih mest,
- ter omejitve uporabe zemljišča, kadar so določene s predpisi posameznih nosilcev urejanja prostora.

d) *merila za komunalno opremljanje zemljišč za gradnjo*:

- potek in potrebne zmogljivosti predvidenih omrežij in objektov gospodarske javne infrastrukture,

- na katera omrežja in objekte gospodarske javne infrastrukture se morajo posamezna območja obvezno priključiti,
 - rešitve v zvezi s sanacijo komunalno neurejenih razmer,
 - merila in pogoji za dovoljevanje gradnje objektov gospodarske javne infrastrukture, če njihova gradnja ni predvidena z lokacijskim načrtom.
- e) *druga merila in pogoji za urejanje prostora:* (med njimi: merila in pogoji za varstvo okolja, ohranjanje narave, varstvo kulturne dediščine in trajnostno rabo naravnih dobrin).
- f) *merila in pogoji za gradnjo objektov izven poselitvenih območij,* se lahko določijo pisno ali grafično.
- g) *podrobnejša merila in pogoji za projektiranje in za pripravo lokacijskih načrtov.*

3. Ukrepe za izvajanje PRO:

Ti ukrepi med drugim obsegajo:

- prostorske ukrepe določene s predpisi o urejanju prostora,
- programe in projekte v zvezi s prostorskimi ureditvami za sanacijo degradiranih območij in prenovo obstoječega stavbnega fonda,
- programe in projekte v zvezi s pridobivanjem zemljišč za gradnjo,
- finančne ukrepe,
- ukrepe v zvezi z spreminjanjem stanja,
- določanje prioritete in terminskega plana dopolnjevanja prostorskega reda s podrobnejšimi merili in pogoji za projektiranje ter priprave občinskih lokacijskih načrtov, ki jih določa PRO.

PRO po zakonu sestavljata besedilo in kartografski del. Merilo prikaza v kartografskem delu je prilagojeno vsebini in ravni prostorskih odločitev. Območja namenske rabe prostora, območja funkcionalnih in prostorskih enot z merili in pogoji za urejanje prostora ter območja in objekti gospodarske javne infrastrukture se prikažejo na uradno uveljavljenem digitalnem katastrskem načrtu najmanj v natančnosti merila 1:5000.

2.3.3 Strokovne podlage

Poleg izhodišč, usmeritev ter vsebinskih opredelitev iz Strategije prostorskega razvoja Slovenije in Prostorskega reda Slovenije je za pripravo SPRO in PRO potrebno zagotoviti tudi ustrezne strokovne podlage.

ZUreP-1 daje bistveno večji poudarek pripravi potrebnih strokovnih podlag za prostorske akte, kot je bila dosedanja praksa. Glavnino preverjanja in priprave prostorskih odločitev premika v fazo izdelave strokovnih nalog, od katerih je mnoge potrebno pripraviti že pred sprejemom odločitve o pričetku postopka priprave prostorskega akta.

Ker odločitev v prostoru ni možno sprejemati brez strokovnih analiz in strokovnih dognanj o vrednotah ter drugih pogojev, opredeljenih v razvojnih in drugih dokumentih, se prostorski akti pripravljajo na osnovi strokovnih podlag. S slednjimi se, kot opredeljuje Pravilnik o vsebini, obliki in načinu priprave prostorskega reda občine ter vrstah njegovih strokovnih podlag, (Uradni list RS, št. 127/2004):

- analizira stanje v prostoru ter izvajanje veljavnih prostorskih aktov,
- identificirajo in analizirajo problemi na podlagi dosedanjega prostorskega razvoja ter ugotovijo nove razvojne potrebe, težnje in različne pobude,
- analizirajo razvojne možnosti glede razvoja naselij in drugih prostorskih ureditev v krajini,
- opravi vrednotenje ter pripravijo predlogi strokovnih rešitev za predlog prostorskega reda občine.

Uredba o prostorskem redu Slovenije deli strokovne podlage na obvezne in druge strokovne podlage. Obvezne strokovne podlage so:

- a) *analiza stanja in teženj v prostoru* mora vsebovati:
- opis naravnih in ustvarjenih sestavin prostora,
 - oceno dosedanjega razvoja v prostoru, položaj in vlogo obravnavanega območja v širšem prostoru,
 - pravno stanje iz predpisov, ki določajo ureditve, ukrepe in omejitve v prostoru
 - analizo trga zemljišč,

- prikaz ključnih problemov in razvojnih teženj v prostoru.

V primeru občine Ig je kot analiza teženj v prostoru uporabljen izdelan elaborat: **Strokovne podlage za oblikovanje strategije prostorskega razvoja občine Ig, urbanistično zasnovano naselja Ig in krajinsko zasnovano Kurešček (Dopolnjeno zaključno poročilo 1. faze)**, sprejet marca 2004.

b) analiza razvojnih možnosti za posamezne dejavnosti v prostoru mora vsebovati:

- cilje prostorskega razvoja,
- analize, iz katerih so razvidne različne možnosti prostorskega razvoja z vidika gospodarskih, kulturnih in socialnih koristi,
- merila za ugotavljanje privlačnosti prostora za razvoj dejavnosti oziroma za bodočo namensko rabo prostora, ki temelji na vrednotenju ustreznosti zemljišča, zlasti z vidika dostopnosti, opremljenosti in družbene strukture območja.

Za pripravo PRO Ig bosta, kot analiza razvojnih možnosti za posamezne dejavnosti v prostoru, uporabljena dva že izdelana elaborata: **Strokovne podlage za oblikovanje gospodarske strategije razvoja občine Ig (1. poročilo analize stanja)**, sprejet marca 2004 in **Strokovne podlage za oblikovanje strategije prostorskega razvoja občine Ig, urbanistično zasnovano naselja Ig in krajinsko zasnovano Kurešček (Dopolnjeno zaključno poročilo 2. faze): Variantni predlogi strategije prostorskega razvoja občine Ig in izbor relevantnega predloga**, sprejet aprila 2004.

c) študija ranljivosti prostora mora vsebovati:

- opredelitev načrtovanih prostorskih ureditev ter z njimi povezanih opravil, ki se pojavijo zaradi načrtovanja, izvedbe, delovanja in vzdrževanja ter razgradnje prostorske ureditve,
- opredelitev in vrednostno analizo posrednih in neposrednih vplivov posameznih prostorskih ureditev na naravne in ustvarjene sestavine prostora, zlasti na kakovostne prostorske strukture.

Za strokovne podlage prostorskega reda občine se štejejo že izdelane strokovne podlage za strategijo prostorskega razvoja občine, ki se po potrebi dopolnijo ali izdelajo na novo le v tistih sestavinah, ki so pomembne za pripravo prostorskega reda občine.

Seznam strokovnih podlag oziroma dopolnitev že izdelanih strokovnih podlag se določi na podlagi predhodne strokovne ocene v programu priprave prostorskega reda občine oziroma z njegovimi spremembami in dopolnitvami.

Pri izdelavi strokovnih podlag in prostorskega reda občine se uporabljajo:

- podatki o obstoječi gospodarski javni infrastrukturi iz zbirnega katastra gospodarske javne infrastrukture,
- podatki o pravnih režimih iz zbirke pravnih režimov in drugih uradnih evidenc,
- geodetski in drugi podatki iz uradnih evidenc in drugi podatki nosilcev urejanja prostora in ostalih.

Pri pripravi prvega prostorskega reda občine se analizirajo veljavne prostorske sestavine dolgoročnih in srednjeročnih družbenih planov občin in prostorski izvedbeni akti. S strokovnimi podlagami za PRO se analizira stanje v prostoru ter izvajanje veljavnih prostorskih aktov, identificirajo in analizirajo se problemi na podlagi dosedanjega prostorskega razvoja ter ugotovijo nove razvojne potrebe in težnje.

2.3.4 Opremljanje zemljišč za gradnjo

S prenehanjem veljavnosti Zakona o stavbnih zemljiščih povzema in nadgrajuje ZUreP-1 prejšnje določbe o komunalnem opremljanju zemljišč in javni infrastrukturi. Opremljanje zemljišč po tem zakonu se veže na pogoje, ki so določeni v občinskem lokacijskem načrtu. Ob tem prinaša zakon novost na področju lastnine na javni infrastrukturi. Zakon omogoča zasebno lastnino na javni infrastrukturi, čeprav je pristojnost za opremljanje še vedno občinska. Občina lahko opremljanje s komunalno – javni infrastrukturo prenese na osebe zasebnega prava, s tem pa bistveno razširi možnost vlaganja zasebnega denarja v komunalno infrastrukturo. Pomembna novost tega zakona je opustitev pojma stavbno zemljišče, ki je bil uporabljen v prejšnji zakonodaji. Zakon odstopa od prejšnjega določanja zazidljivih zemljišč. Zazidljiva zemljišča so vsa območja, ki so PRO opredeljena kot poselitvena območja. Zunaj teh območij je gradnja stanovanjskih objektov izjemoma mogoča, če zemljišča in predvideni objekt ustrezajo zakonskim pogojem ter pogojem državnega in občinskega prostorskega reda za izdajo gradbenega dovoljenja, ne pa z vnaprej opredeljenim statusom zemljišča.

Po ZUreP-1 je opremljanje zemljišč za gradnjo, gradnja komunalne infrastrukture, ki je potrebna, da se lahko prostorske ureditve oziroma objekti, načrtovani s prostorskim redom občine oz. lokacijskim načrtom izvedejo in služijo svojemu namenu. Zemljišče je komunalno opremljeno, ko je komunalna infrastruktura, ki zagotavlja najmanj oskrbo s pitno vodo in energijo, odvajanje odplak in odstranjevanje odpadkov ter dostop na javno cesto, zgrajena in predana v upravljanje izvajalcu javne službe.

Občina s PRO ali lokacijskim načrtom določi katere objekte oziroma omrežja je potrebno zgraditi na posameznih ureditvenih območjih. Komunalna infrastruktura je lahko v javni ali zasebni lasti, razen grajenega javnega dobra, ki ne more biti v zasebni lasti. Gradnjo komunalne infrastrukture, ki s prostorskim aktom ni namenjena javni rabi, ter gradnjo priključkov na objekte in omrežja pa zagotavlja investitor oziroma lastnik objekta, ki ga priključuje.

Zemljišča se s komunalno infrastrukturo opremljajo na podlagi programa opremljanja. Slednji se pripravi na podlagi PRO oziroma občinskega lokacijskega načrta. Program opremljanja in njegove dopolnitve pripravi pristojni organ občinske uprave. S programom opremljanja se uskladi gradnja objektov in omrežij komunalne infrastrukture, podrobneje določijo roki gradnje, tehnični pogoji opremljanja in finančna konstrukcija opremljanja. Vlada na predlog ministra za prostor podrobneje določi vsebino programa opremljanja.

Program opremljanja določi tudi način izbora izvajalca gradnje komunalne infrastrukture.

Komunalna infrastruktura se financira iz proračuna občine, iz fizičnih in pravnih oseb, ki sklenejo pogodbo o opremljanju in iz drugih virov.

2.4 Opremljanje zemljišč za gradnjo

Podrobnejšo opredelitev vsebine programa opremljanja zemljišč za gradnjo opredeljuje Uredba o vsebini programa opremljanja zemljišč za gradnjo, (Uradni list RS, št. 117/2004).

2.4.1 Splošne določbe

Program opremljanja je akt, ki ga občina sprejme za določanje in usklajevanje dejavnosti v zvezi z opremljanjem zemljišč s komunalno infrastrukturo, ob upoštevanju finančne konstrukcije posamezne investicije iz načrta razvojnih programov proračuna občine. Uredba tudi določa, da je program opremljanja pravna podlaga za odmero komunalnega prispevka.

Prihodki, zbrani s plačili komunalnih prispevkov, so prihodki občinskega proračuna, ki jih občina lahko porablja za namen opremljanja zemljišč za gradnjo v skladu z načrtom razvojnih programov občinskega proračuna. Izkazujejo se na posebnem plačilnem podračunu, odprtem pri upravi Republike Slovenije za javna plačila.

Komunalna infrastruktura so objekti in omrežja ter površine v upravljanju izvajalcev lokalnih gospodarskih javnih služb, za katero se lahko odmerja komunalni prispevek in so potrebni, da se lahko prostorske ureditve oziroma objekti izvedejo in služijo svojemu namenu, in sicer:

- za izvajanje obveznih lokalnih gospodarskih javnih služb varstva okolja po predpisih, ki urejajo varstvo okolja,
- za izvajanje izbirnih lokalnih gospodarskih javnih služb po predpisih, ki urejajo energetiko, na območjih, kjer je priključitev obvezna,
- za občinske ceste, javna parkirišča, otroška igrišča, zelene in druge javne površine.

Dokumenti dolgoročnega razvojnega načrtovanja so nacionalne strategije razvoja, regionalni razvojni programi, sektorski nacionalni programi oziroma njihovi operativni programi, drugi načrti razvoja omrežij ter drugi akti, s katerimi se na podlagi predpisov načrtuje razvoj oziroma širitev posameznih objektov in omrežij gospodarske javne infrastrukture.

Parcela je zemljiška parcela, kot je evidentirana v skladu s predpisi, ki urejajo zemljiški kataster oziroma zemljišče, na katerem ima investitor izkazano pravico graditi v skladu s predpisi, ki urejajo graditev objektov. Kot parcela se šteje vsaka parcela na poselitvenem območju in zunaj poselitvenega območja kjer je zgrajen objekt in kjer je s prostorskim aktom predvidena oziroma dovoljena gradnja objektov.

Kot priključna moč objekta se šteje njegova neto tlorisna površina oziroma njen del v lasti zavezanca, pomnožen s faktorjem dejavnosti. Za povečanje priključne moči se šteje tudi sprememba neto tlorisne površine oziroma sprememba njene namembnosti.

Program opremljanja vsebuje:

- prikaz obstoječe in predvidene komunalne infrastrukture,
- investicije v gradnjo komunalne infrastrukture,
- podlage za odmero komunalnega prispevka.

Podrobnejša merila za odmero komunalnega prispevka občina lahko določa tudi v programu opremljanja.

Program opremljanja temelji na dokumentih dolgoročnega razvojnega načrtovanja in mora biti skladen s prostorskimi akti in načrtom razvojnih programov občinskih proračunov.

Praviloma se sprejme za celotno območje občine, lahko pa tudi le za posamezne dele občine.

Na območjih, za katera program opremljanja ni sprejet oziroma sprejeti program ne vsebuje zadostnih podlag za odmero komunalnega prispevka, občina ne more odmerjati komunalnega prispevka.

Program opremljanja se lahko sprejme za več občin, če infrastruktura leži ali bo zgrajena na območju več občin ali če je namenjena izvajanju gospodarskih javnih služb na območju več občin.

2.4.2 Prikaz obstoječe in predvidene komunalne infrastrukture

Prikaz obstoječih in predvidenih omrežij komunalne infrastrukture je v programu opremljanja naveden predvsem kot utemeljitev izbora investicij, ki so vključene v program opremljanja, vendar mora biti pripravljen na podlagi njihove povprejšnje uvrstitve v načrt razvojnih programov proračuna občine, ki je edini dokument občine, v katerem občinski svet določi, koliko bo z investicijo obremenil obstoječe zavezance oziroma prebivalce ter bodoče zavezance. Bistvena naloga razvojnega programa je, da natančno določi, kolikšen delež sredstev za graditev komunalne infrastrukture se mora zbrati s plačili javnih prispevkov. Zavezanca se lahko obremeni z deležem, ki se zbira s plačili komunalnih prispevkov. S prikazom obstoječih in predvidenih omrežij komunalne infrastrukture, ki izhajajo iz veljavnih prostorskih aktov in se dopolnjujejo letno sočasno s sprejemanjem občinskega proračuna, se

predvidijo potrebne investicije v gradnjo posameznih vrst komunalne infrastrukture, s terminskim planom ter v skladu z dokumenti dolgoročnega razvojnega načrtovanja. V njem mora biti prikazana tudi gradnja tiste gospodarske javne infrastrukture, ki ne spada v komunalno infrastrukturo, vendar je predvidena s prostorskimi akti oziroma je od nje odvisna izvedba komunalnega opremljanja in se zanjo komunalni prispevek ne odmerja.

2.4.3 Investicije v gradnjo komunalne infrastrukture

Investicija je naložba v gradnjo posamezne vrste komunalne infrastrukture. Program opremljanja podrobneje določi tiste investicije, ki so vključene v načrt razvojnih programov občinskega proračuna in za katere je v tem načrtu določeno, da se financirajo iz sredstev, zbranih s plačili komunalnih prispevkov. Za vsako od teh investicij mora določiti: vrsto komunalne infrastrukture, ki se gradi, obračunsko območje investicije, terminski plan gradnje, višino skupnih in obračunskih stroškov investicije ter podlage za odmero komunalnega prispevka na obračunskem območju.

Kot investicija se ne šteje: vzdrževanje, obnavljanje ali nadomeščanje obstoječe komunalne infrastrukture, ki služi nemotenemu delovanju te infrastrukture, prilagajanje le te oskrbnim in tehničnim standardom in odpravljanje pomankljivosti na obstoječi komunalni infrastrukturi, ki onemogočajo njeno normalno delovanje.

Obračunsko območje investicije je tisto območje, na katerem bo omogočeno priključevanje na načrtovano komunalno infrastrukturo, oziroma na območje njene uporabe. Celotno območje, ki se opremlja na podlagi investicije, je lahko razdeljeno na več obračunskih območij, če območje investicije zajema več geografsko in funkcionalno zaokroženih območij z ločenimi območji možnega priključevanja oziroma, če je višina skupnih stroškov, preračunana mersko enoto, na različnih območjih bistveno različna.

Skupni stroški investicije se določijo po posameznih vrstah komunalne infrastrukture, ki je predmet investicije. Kot skupni stroški investicije se lahko upoštevajo naslednji stroški:

- stroški izdelave programa opremljanja,
- stroški izdelave projektne in investicijske dokumentacije za gradnjo komunalne infrastrukture,

- stroški odkupa nepremičnin, stroški odškodnin zaradi razlastitve nepremičnin ter omejitev lastninske pravice ter stroški rušitev, ki so potrebni zaradi gradnje komunalne infrastrukture,
- vrednost zemljišča, ki je v lasti občine in ga je občina namenila za komunalno infrastrukturo,
- stroški priprave zemljišča vključno s stroški zavarovalnih arheoloških raziskav zemljišča na tistih območjih, ki so v skladu s predpisi o varstvu kulturne dediščine določena kot območja arheološke dediščine in
- stroški gradnje komunalne infrastrukture (gradbeni stroški, stroški materiala, stroški montaže).

Podlaga za odmero komunalnega prispevka za določeno vrsto komunalne infrastrukture na obračunskem območju je višina obračunskih stroškov investicije. Obračunski stroški investicije so tisti del skupnih stroškov investicije v določeno vrsto komunalne infrastrukture, ki se po načrtu razvojnih programov občinskega proračuna financirajo iz sredstev zbranih s plačili komunalnih prispevkov in bremenijo določljive zavezance.

Višina obračunskih stroškov investicije se izračuna tako, da se od skupnih stroškov investicije odštejejo sredstva, ki jih občina za izvedbo investicije pridobi iz drugih virov in so določeni v načrtu razvojnih programov občinskega proračuna.

Pri investiciji v izboljšavo ali razširitev obstoječe komunalne infrastrukture se k nadomestitvenim stroškom za obstoječo komunalno infrastrukturo dodajo stroški njene izboljšave ali razširitve. Zavezancem, ki so predpisane obveznosti za obstoječo komunalno infrastrukturo že izpolnili, se odmerijo le stroški njene izboljšave ali razširitve.

2.4.4 Podlage za odmero komunalnega prispevka za obstoječo infrastrukturo

Komunalni prispevek je plačilo dela stroškov gradnje komunalne infrastrukture, ki ga zavezanec plača občini. Višino komunalnega prispevka se določi na podlagi programa opremljanja glede na površino in stopnjo opremljenosti zemljišča ter priključno moč objekta.

Komunalni prispevek za priključevanje na obstoječo komunalno infrastrukturo se lahko zaračunava le, če program opremljanja vsebuje naslednje podlage za odmero komunalnega prispevka:

- obračunska območja posameznih vrst obstoječe komunalne infrastrukture,
- izračunane skupne in obračunske stroške opremljanja po posameznih vrstah komunalne infrastrukture in po obračunskih območjih,
- preračun obračunskih stroškov opremljanja na parcelo oziroma na neto tlorisno površino objekta po posameznih vrstah infrastrukture in obračunskih območjih.

Ne glede na določbe prejšnjega odstavka pa se na območjih, na katerih občina ne predvideva izgradnje nove komunalne infrastrukture in niso v poselitvenih območjih, komunalni prispevek zavezancem lahko odmeri na podlagi največ dvakratnega deleža obračunskih stroškov opremljanja z obstoječo komunalno infrastrukturo na redko poseljenih delih poselitvenih območij, ki se preračuna na neto tlorisno površino objekta. V tem primeru se ne uporabljajo določbe te uredbe glede določanja obračunskih območij ter o preračunu obračunskih stroškov na parcelo.

Podrobneje opredeljuje merila za odmero komunalnega prispevka Pravilnik o merilih za odmero komunalnega prispevka, (Uradni list RS, št. 117/2004).

2.4.5 Oblika programa opremljanja

Program opremljanja mora biti sprejet v obliki odloka. Kot odlok se sprejme celoten program opremljanja ali le tisti njegov del, ki določa podlage za odmero komunalnega prispevka in podrobnejša merila za njegovo odmero, skupaj z opredeljenimi obračunskimi območji.

Obračunska območja so opredeljena, ko je iz besedila odloka razvidna njihova enolična identifikacija v grafičnem izrisu teh območij.

Šteje se, da je grafični izris območij opremljanja objavljen, ko je dan na vpogled na sedežu občine.

Občina posreduje podatke iz programa opremljanja ministrstvu, pristojnemu za vodenje zbirke pravnih režimov po predpisih o urejanju prostora, v obsegu in na način, ki ga določajo predpisi o vsebini in načinu vodenja zbirke pravnih režimov.

Seznam upoštevanih dokumentov dolgoročnega razvojnega načrtovanja in prostorskih aktov, ki so bili upoštevani pri pripravi programa opremljanja, seznam upoštevanih projektnih in investicijskih dokumentacij ter drugih dokumentov in strokovnih podlag, ki so bili potrebni za določitev višine skupnih in obračunskih stroškov ter določitev stroškov $C(\pi)$ - strošek opremljanja kvadratnega metra parcele z določeno komunalno infrastrukturo na obračunskem

območju in $C(ti)$ - strošek opremljanja kvadratnega metra neto tlorisne površine objekta z določeno komunalno infrastrukturo na obračunskem območju, so priloge programa opremljanja in so na vpogled na sedežu občine.

Pristojni občinski organ mora ob poročanju o izvajanju občinskega proračuna, to je dvakrat letno, in ob sprejemanju načrta razvojnih programov občinskega proračuna preučiti izvajanje programa opremljanja in o tem poročati občinskemu svetu ter predlagati potrebne spremembe.

Do sprejetja prostorskega reda občine, vendar najkasneje do 20. julija 2007, sprejemajo občine programe opremljanja po predpisih o urejanju prostora, smiselno z določbami te uredbe in na podlagi veljavnih aktov.

Ob sprejemu prostorskega reda občine so občine dolžne uskladiti programe opremljanja s PRO ter to uredbo.

3 NAČRT RAZVOJNIH PROGRAMOV

Skladno z Zakonom o javnih financah je Načrt razvojnih programov sestavni del proračuna. Načrt razvojnih programov predstavlja tretji del proračunske dokumentacije in odraža razvojno politiko občine na področju investicijskih izdatkov občine in državnih pomoči.

Pomembno je, da so v načrt razvojnih programov vključeni vsi izdatki namenjeni za nakup opredmetenih in neopredmetenih osnovnih sredstev neposrednih in posrednih proračunskih uporabnikov, torej vsi investicijski odhodki in transferi kot tudi tisti za finančni najem (leasing), ki so predvideni v posebnem delu proračuna med investicijskimi odhodki. S tem dokumentom je v proračunsko načrtovanje vnesena dolgoročna komponenta. V načrt razvojnih programov so vključeni tako investicijski izdatki kot tudi izdatki za državne pomoči in projekti iz sredstev EU.

Glede na Statut Občine Ig (Ur. l. RS, št. 129/2006) proračun občine sprejme občinski svet po postopku določenem v poslovniku občinskega sveta.

Občinski svet mora sprejeti proračun občine v roku, ki omogoča njegovo uveljavitev s 1. januarjem leta, za katerega se sprejema. Za pripravo in predložitev izdatkov proračuna občine občinskemu svetu v sprejem v skladu z zakonom je odgovoren župan. Za izvrševanje proračuna je prav tako odgovoren župan.

Proračun občine se sprejme skupaj z odlokom o proračunu občine.

Iz sredstev proračuna se financirajo javne službe s katerimi se zagotavljajo javne dobrine, katerih uporabniki niso določljivi ali katerih uporaba ni izmerljiva.

Načrt razvojnih programov sestavljajo projekti in programi, ki so izvedljivi po predvideni dinamiki in torej tudi v celoti pokriti s predvidenimi viri financiranja.

V načrtu razvojnih programov Občine Ig so prikazani podprogrami razvojnih projektov, kot so:

- skupne administrativne in splošne službe,
- lokalna samouprava,
- obramba in ukrepi ob izrednih dogodkih
- promet, prometna infrastruktura in komunikacije,
- gospodarstvo,

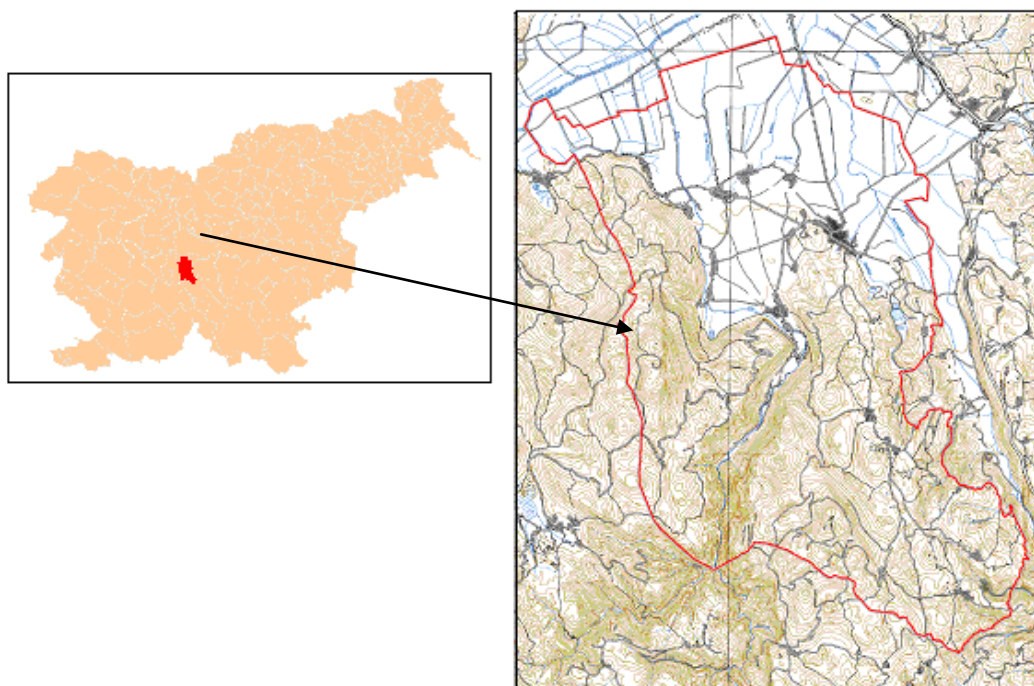
- varovanje okolja in naravne dediščine (zbiranje in ravnanje z odpadki, ravnanje z odpadno vodo),
- prostorsko planiranje in stanovanjsko komunalna dejavnost (prostorsko načrtovanje, oskrba z vodo, urejanje pokopališč in pogrebna dejavnost, drugi programi na stanovanjskem področju),
- zdravstveno varstvo,
- kultura, šport in nevladne organizacije,
- izobraževanje.

Za posamezen podprogram je navedena vrednost projekta ter viri financiranja, ki so lahko iz občinskega proračuna, državnega proračuna, sredstev evropske skupnosti, prispevkov občanov ter iz ostalih virov.

4 PREDSTAVITEV OBMOČJA OBČINE IG

4.1 Položaj občine v širšem prostoru

Območje občine Ig je bilo od leta 1963 vključeno v ljubljansko občino Vič - Rudnik, kamor je spadalo vse do leta 1995, ko je začela uradno delovati občina Ig. Občina Ig leži v ljubljanski urbani regiji in spada med manjše slovenske občine s 4767 prebivalci (leta 1995), površino 99 km² in ima 21 naselij: Brest, Dobravica, Golo, Matena, Gornji Ig, Ig, Iška, Iška Loka, Iška vas, Kot, Kremenica, Rogatec nad Želimljami, Sarsko, Selnik, Staje, Strahomer, Škrilje, Tomišelj, Visoko, Vrbljene in Zapotok. Občina na severu meji na mestno občino Ljubljana. Tu ni neke izrazito naravno - geografske meje, medtem ko je izrazit del meje z Občino Škofljica na vzhodu, kjer se Goljanska planota strmo spusti v dolino Želimeljščice, ki poteka po tektonskem prelomu in ločuje omenjeno planoto od grosupeljskega krasa. Na zahodu občina meji na občino Brezovica, meja poteka ob vznožju Kostanjevega griča, Strmca, Krima in Kamenice in ločuje Rakitniško planoto od Ižanskega. Najbolj nejasna je razmejitev z občino Velike Lašče na jugu, kjer se hribovit svet brez večje naravne ločitve nadaljuje proti Bloški planoti. Tu poteka meja od sotočja vodotokov Iške in Zale, pod južnim vznožjem Mokreca in Kureščka skoraj do Turjaka.

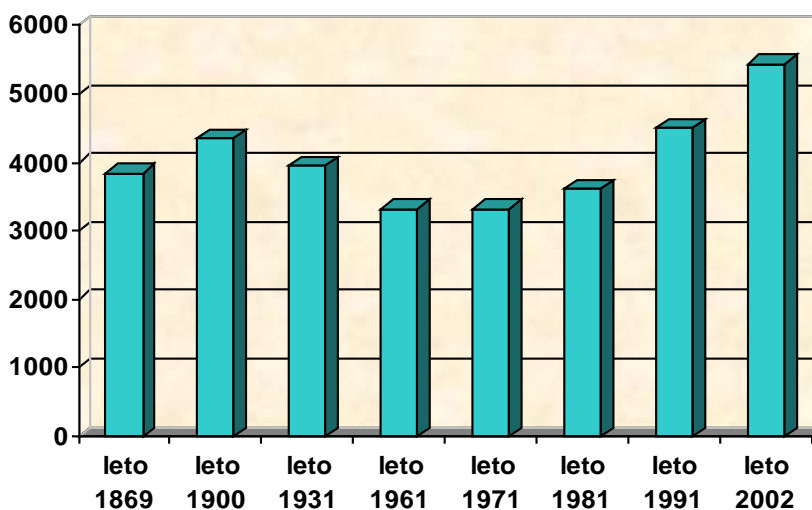


Slika 1: Položaj občine Ig v Sloveniji

4.2 Stanje v prostoru

4.2.1 Demografska slika – prebivalstvo

Ob prvem popisu prebivalstva leta 1869 je v naseljih Občine Ig živel 3847 prebivalcev. Do konca 19. stoletja je število prebivalcev naraslo na 4350, potem pa začelo upadati. Upadanje je bilo posledica odseljavanja zaradi slabih gospodarskih razmer in pomankanja dela ter zaradi številnih žrtev v obeh svetovnih vojnah. Po vojni se je število prebivalcev v naseljih občine začelo rahlo povečevati. V šestdesetih letih 20. stoletja je bila porast prebivalstva majhna (0,3 %), v sedemdesetih 8 %, v osemdesetih 24 % in v devetdesetih letih 17 %.



Grafikon 1: Nihanje števila prebivalcev ob popisih v Občini Ig (Vir: Krajevni leksikon Slovenije, 1995, Statistični urad Republike Slovenije, Popis prebivalstva, gospodinjstev in stanovanj 2002)

Rast števila prebivalcev je posledica naseljevanja nekmečkega prebivalstva v podeželskih naseljih v bližini Ljubljane. Prebivalstvo se seli v naselja, kjer je več prostora, čisto okolje in mir, saj taki pogoji predstavljajo pomembne bivalne pogoje, hkrati pa so ta naselja blizu delovnih mest.

4.2.2 Značilnosti poselitvenega vzorca

Močvirski svet ljubljanskega barja za poselitev ni bil primeren, zato se je poselitev osredotočila na njegovo obrobje in na vršaj reke Iške. Zaradi ohranitve obdelovalnih površin

so naselja nastala na robu vršaja ob prehodu na barje (Brest, Matena in Iška Loka) in ob vznožju hribovja (Ig, Iška vas, Iška, Kot, Kremenica, Staje, Strahomer, Tomišelj in Vrbljene). Poselitev v hribovitem območju občine je redkejša, na kar je vplival razgiban kraški svet z vrtačami in slabimi naravnimi razmerami za kmetijstvo. Naselja so manjša kot v nižini in so nastala na prisojnih uravninah. Največje naselje je Golo, ki leži na planoti, kjer je bilo dovolj prostora za naselje in tudi za obdelovalne površine. Sledita vasi Škrilje in Dobravica na nižji terasi, pod Kureščkom pa sta naselji Zapotok in Visoko. Preden se planota spusti v dolino Želimejščice, so na njenem robu še Sarsko, Rogatec in Selnik. Na težje dostopni uravnini pod Krimom na drugi strani planote pa leži Gornji Ig.

Gostota poselitve v občini znaša 55 prebivalcev/km², kar je veliko manj, kot je povprečje za Slovenijo (98 prebivalcev/km²). Poselitev je neenakomerna in v nižjem svetu bistveno gostejša.

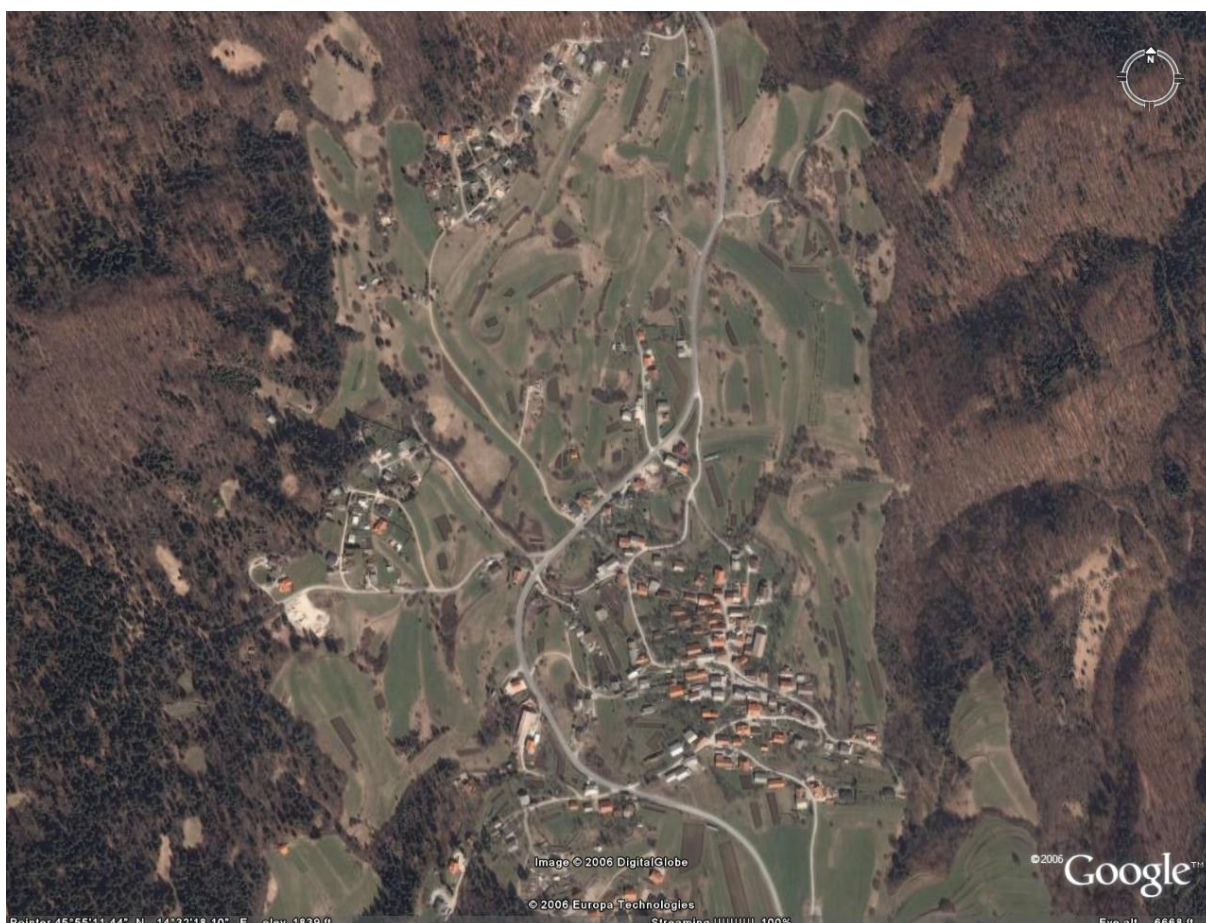
V nižinskem predelu prevladujejo obcestna naselja s širokimi ulicami in dovolj prostora v sami vasi, da je možna širitev posameznih kmetij, medtem ko so za hribovito območje značilne gručaste vasi, kjer širitve kmetij znotraj vasi niso mogoče. V ravninskem svetu je opazna gradnja v naselju, ponekod pa žal tudi izven njega. Delež prenove v vaških jedrih je slab, opazna je stagnacija. Novogradnje na hribovitem območju pa nastajajo predvsem ob cesti Ig - Kurešček in v okolici posameznih vaških jeder.

4.2.3 Kratak opis izbranih naselij

4.2.3.1 Škrilje

Je gručasto naselje, ki leži na zakraseli planoti na nadmorski višini 570 m, ob cesti Ig-Kurešček. Sestavljata ga dela Zgornje in Spodnje Škrilje ter pet zaselkov s pretežno počitniškimi bivališči (Mali Vrhek,...). Večino obdelovalnih površin je v smeri proti Golem, v okolici pa je veliko počitniških hiš.

V gručastem delu prevladujejo kmetijski objekti, v vasi je opazno tudi veliko število novih stanovanjskih hiš. Ob cesti Ig - Kurešček pa je vas precej razpotegnjena, med novimi stanovanjskimi objekti je tudi nekaj počitniških objektov.



Slika 2: Satelitski posnetek naselja Škrilje (Vir: Google Earth, <http://earth.google.com>)

4.2.3.2 Golo

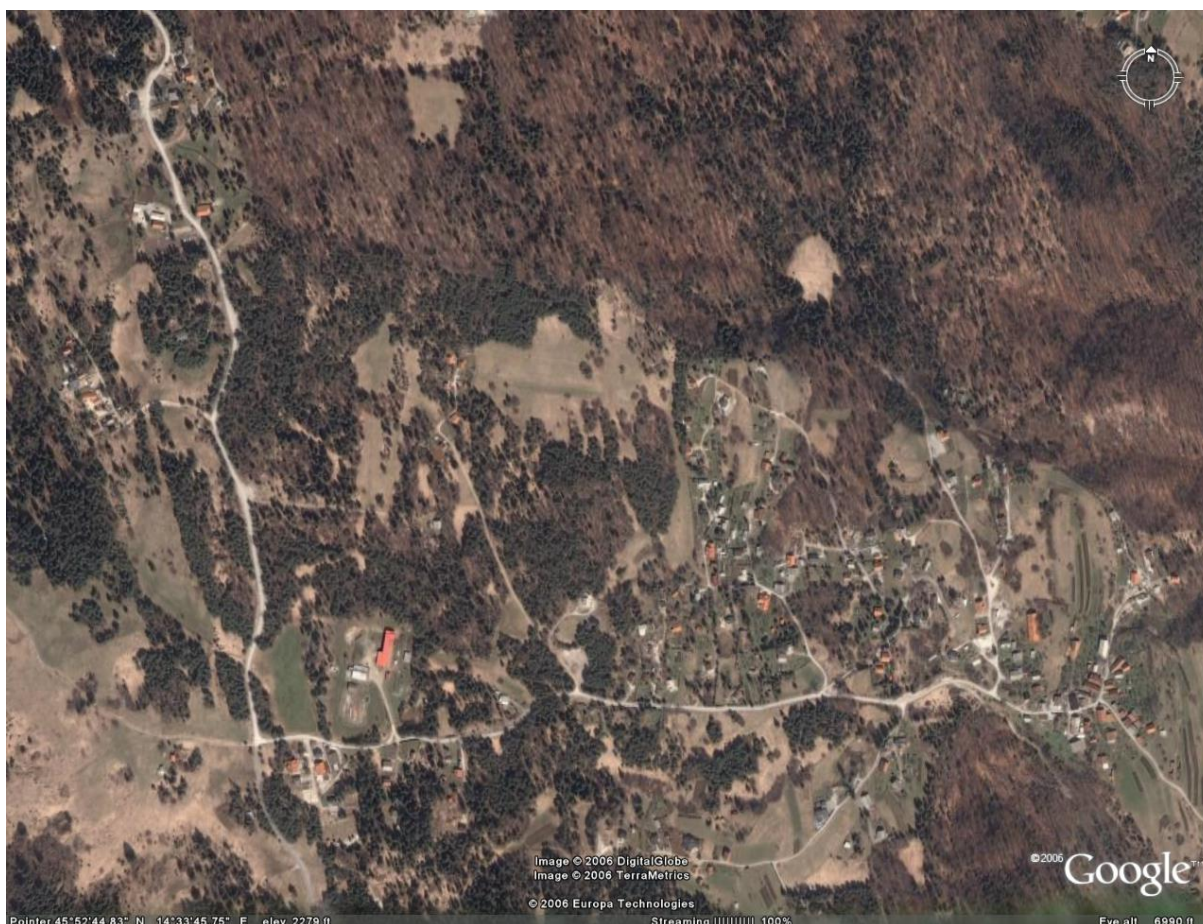
Je sestavljeno iz dveh gručastih vaških jeder in leži severovzhodno od hriba Mokrec na nadmorski višini 650 m tik pod vrhom klanca ceste Ig-Kurešček. Sestavljata ga Gornje in Dolnje Golo. Naselje se v zadnjem času zelo razvija saj ima zelo veliko novogradenj predvsem ob cesti Ig - Kurešček, kjer so večinoma enodružinske stanovanjske hiše. V samem vaškem jedru prevladujejo stanovanjski objekti s kmečko zasnovo doma in gospodarskimi objekti. Vas ima osnovno oskrbo tudi za naselja Škrilje, Visoko, Rogatec, Selnik in Zapotok. V vasi je štiriletna osnovna šola, avtobusna postaja in trgovina z gostinskim lokalom.



Slika 3: Satelitski posnetek naselja Golo (Vir: Google Earth, <http://earth.google.com>)

4.2.3.3 Zapotok

Je gručasta vas, ki leži pod Kureščkom na nadmorski višini 633 m. Vas je dostopna iz Podturjaka ali po cesti, ki se odcepi od ceste Rob - Kurešček - Ig. Zahodno od naselja so proti Mokrcu obsežne senožeti. Poleg Zapotoka je zraslo veliko naselje počitniških hišic. V sami vasi je možno opaziti veliko število novih stanovanjskih hiš tako v samem središču vasi, kot tudi ob cesti, ki vodi do središča vasi. Tudi mnogi vikend objekti so stalno naseljeni. V jedru vasi še vedno prevladujejo manjše kmetije, urejenost vasi je zelo dobra, saj so vse hiše obnovljene.



Slika 4: Satelitski posnetek naselja Zapotok (Vir: Google Earth, <http://earth.google.com>)

4.2.4 Stanovanjska problematika

Glede na Popis prebivalstva iz leta 2002 bi lahko sklepali, da je občina Ig spalno zaledje Ljubljane, saj se na tem področju pojavlja veliko število počitniških hiš. Na ravninskem predelu občine je zasedenost stanovanj okoli 90 %, medtem ko je na hribovitem področju in na območju ob Iški zasedena le polovica stanovanj. Po podatkih občine Ig je v občini manj praznih stanovanj, saj so določeni objekti uporabljeni v poslovne namene, veliko počitniških hišic pa je postalo tudi stalno prebivališče ljudi. Mnogi ljudje kljub uporabi objektov za stalno bivanje v občini niso prijavljeni, kar povzroča neskladja med razpoložljivimi evidencami.

5 PROSTORSKI RAZVOJ V OBČINI IG

Za celotno območje območje Ig veljajo Dolgoročni plan občine in mesta Ljubljane za obdobje 1986 - 2000 za območje občine Ig (Uradni list SRS, št. 11/86 in Uradni list RS, št. 23/91, 71/93, 62/94, 70/98, 23/00) ter Odlok o prostorskih ureditvenih pogojih za območje občine Ig (Uradni list SRS, št. 4/85, 3/90, RS št. 40/92, 5/93, 70/98, 12/99, 23/00, 26/04).

Prostorski akti občine so stari dvajset let in izhajajo iz obdobja družbenega planiranja. Zaradi sprememb v družbi in v prostoru z njimi ni več mogoče zadovoljivo uresničevati sodobnih načel usklajevanja razvojnih potreb z varstvenimi zahtevami, varovanja javnih koristi ter načel trajnostnega razvoja.

Zato se je Občina Ig odločila da pripravi nove strokovne podlage za prostorski razvoj na svojem območju. ZUreP-1 določa v svojem 171. členu, da morajo občine v treh letih po sprejemu Strategije prostorskega razvoja Slovenije sprejeti občinske strategije prostorskega razvoja občine in prostorske rede. Dodatni pogoj za začetek postopka priprave prostorskega reda občine je sprejet Prostorski red Slovenije, ki je začel veljati 13.11.2004.

Pravna podlage za pripravo PRO so: Odlok o strategiji prostorskega razvoja Slovenije (Uradni list RS, št. 76/04), Uredba o Prostorskem redu Slovenije (Uradni list RS, št. 122/04) in Pravilnik o vsebini, obliki in načinu priprave prostorskega reda občine ter vrstah njegovih strokovnih podlag.

Programska izhodišča za PRO bodo izhajala iz Strategije prostorskega razvoja občine Ig oziroma iz strokovnih podlag za strategijo.

Skrajni zakonski rok za uveljavitev PRO je 20. julij 2007.

5.1 Problematika prostorskega razvoja v Občini Ig

Razvojni trendi kažejo, da prostorski razvoj teži k vedno večji kompleksnosti. Posegi v prostor kot so nelegalne gradnje ali prevelika masovna usmerjenost na določena območja lahko hitro povzročijo, da se ravnotežje, ki vlada v prostoru, poruši. Posamezni objekti spreminjajo namembnost, naselja se prestrukturirajo in izgubljajo svojo identiteto, v prostorskih strukturah poteka preobrazba, zaradi katere spreminjajo obliko in s tem vlogo v prostoru.

Uredba o Prostorskem redu Slovenije (Uradni list RS, št. 122/04) določa tri vrste pravil za urejanje prostora:

- splošna pravila prostorskega načrtovanja,
- pravila za načrtovanje prostorskih sistemov in
- pravila za načrtovanje in graditev objektov.

K pravilom za načrtovanje prostorskih sistemov sodijo tudi pravila za načrtovanje poselitve, načrtovanje poselitvenih območij, načrtovanje območij namenske rabe v sistemu poselitve ter načrtovanje infrastrukture oskrbe z vodo in odvajanja in čiščenja odpadne in padavinske vode. Sicer pa je potrebno vse prostorske sisteme (poselitev, gospodarsko infrastrukturo in krajino) načrtovati medsebojno usklajeno, tako da se sistem poselitve združuje v policentrično omrežje mest in drugih naselij z zagotavljanjem usklajenega razvoja komplementarnih dejavnosti, učinkovite povezanosti in oskrbe s sistemom gospodarske infrastrukture ter kakovostnega razmerja do sistema krajine.

Poselitev je treba načrtovati tako, da je/so:

- zagotovljena kakovostna prostorska struktura,
- zagotovljena varčna in učinkovita raba prostora,
- zagotovljena učinkovita in enakovredna dostopnost,
- zagotovljeni pogoji za zdravo življenje ter druženje in rekreacijo,
- zagotovljena konkurenčnost naselij v širšem prostoru,
- zmanjšana ogroženost naselij zaradi naravnih in drugih nesreč,
- zagotovljeno ohranjanje biotske raznovrstnosti in varstvo naravnih vrednot,
- zagotovljeno ohranjanje kulturne dediščine,
- zagotovljena smotrna raba energije.

Pri načrtovanju poselitvenih območij (to so območja, ki obsegajo eno ali več funkcionalnih enot oziroma eno ali več območij osnovne namenske rabe prostora v naselju) so podana pravila za določanje teh območij, za načrtovanje poselitvenih območij mest in drugih urbanih naselij ter podeželskih naselij in vasi, glede notranjega razvoja poselitvenih območij ter glede njihove širitve.

Notranji razvoj naselij je treba uresničevati s prenovo naselij in delov naselja in z zgostitvami izrabljenih poseljenih površin. Širitev poselitvenega območja je dopustna, kadar smotrnega razvoja in skladnosti urbanih kvalitet ni mogoče zagotoviti z notranjim razvojem naselja in ko so že izkoriščene proste površine oziroma lokacije, ki so primerne za zgostitve, prenovo ali spremembo rabe.

5.1.1 Ključni problemi in razvojne težnje sistema poselitve v Občini Ig

Občina Ig leži v neposredni bližini Ljubljane, v čistem in mirnem podeželskem okolju. Naravne danosti, dostopnost, poselitveni vzorci, kulturna dediščina in številni drugi dejavniki so tisti potenciali, ki jih občina Ig ima za uspešen nadaljnji razvoj. Prostor se nenehno spreminja, kar je navzven najbolj opazno v spremembah poselitvenega vzorca, vedno večji gostoti pozidave in izkoriščanju atraktivnih lokacij za gradnjo počitniških hiš ali stanovanjskih objektov. Ob tem se večajo tudi pritiski na infrastrukturo z vedno večjim obremenjevanjem prometnic, izkoriščanjem pitne vode ter splošno povečano obremenitvijo okolja.

Obstaja nevarnost, da Ig postane spalno naselje s slabo razvitimi urbani funkcijami ter z izrazitim pomanjkanjem delovnih mest. Zaradi suburbanizacije je identiteta naselij v veliki meri izgubljena na območjih Golega, Visokega, Zapotoka, Škrilj – gre za tipično primestno strukturo nizkih gostot, kratka za neracionalno disperzijo. Posledica velikega pritiska priseljencev je nelegalna gradnja, ki je resno razvrednotila kompaktnost in čitljivost naselij.

Velike prostorske kapacitete občini omogočajo, da zagotovi najrazličnejše možnosti zaposlitve, prostega časa, naselitve, izboljšavo prometnic, komunalne oskrbe.

Ig se lahko razvije v pomembno občinsko središče in primestno naselje Ljubljane. V njem se lahko locirajo številni urbani servisi (srednje šolstvo, zdravstvo, kulturna in športna ponudba, gostinstvo...) in nudi delovna mesta tudi v proizvodnji in obrti. Zaradi pritiska Ljubljane, kjer primanjkuje gradbenih parcel, Ig zlahka pridobi še nove institucije regijskega pomena. Občina

nudi ugodne višinske lege za poselitev izven inverzijske plasti Ljubljane, z obilo sonca in čistega zraka.

Cilji razvoja Občine Ig bodo oblikovani tako, da bodo v bodoče zagotavljali uravnotežen gospodarski, prostorski in socialni razvoj. Poglavitni cilj vsakega prostorskega razvoja pa je zagotavljati enakovredne pogoje življenja vsem prebivalcem na določenem območju.

5.1.2 Izhodišča za usmerjanje poselitve (Program priprave PRO občine Ig) v naseljih Zapotok, Golo in Škrilje

V programu priprave PRO občine Ig so predstavljena naslednja izhodišča:

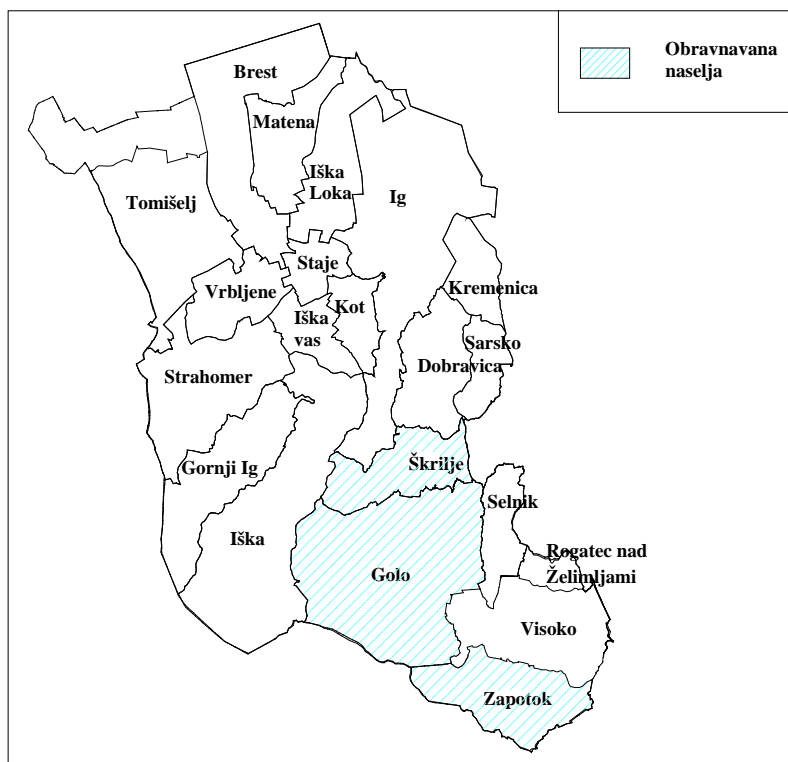
- Ostala nova stanovanja se zlasti umeščajo kot prenova, zapolnitev, zgostitev in smotrna zarobitev obstoječe pozidave znotraj največjega že doseženega obrisa ali zmerna razširitev, in sicer v naseljih Matena, Brest, Iška Loka, Tomišelj, Iška vas, Strahomer, Škrilje, Golo, Visoko in Zapotok.
- Zaselki nastali z neorganizirano gradnjo se sanirajo izključno z zgostitvami in zarobitvami tkiva in omejenim obsegom širitve v gozd (za naseljem, ne proti ali ob glavni komunikaciji). Ta naselja so: Podkraj, Mali Vrhek, Podgozd, Kavče, Kurešček (ob glavni cesti) in zahodni deli naselja Zapotok ter Visoko.
- V stanovanjska območja se vključijo tudi tisti objekti, ki imajo izdano gradbeno dovoljenje in so ob robu stanovanjskih območij ali v izrazitih gručah.
- V poselitvena območja bodo načeloma vključena vsa že obstoječa stanovanjska območja po veljavnem planu, tudi če ta v nekaterih delih niso pozidana.
- Za ostale zaselke oz. samotne kmetije velja možnost razvoja izključno znotraj grajenega območja kmetije.
- Gradnja izven poselitvenih območij ni dopustna,
- Nameravana gradnja ni možna, če:
 - o se nahaja na potencialno ogroženih območjih,
 - o je ni možno priključiti na komunalno infrastrukturo,
 - o se nahaja na varovanem in potencialno ogroženem območju po predpisih o vodah,

- se nahaja na kmetijskih zemljiščih z visokim pridelovalnim potencialom,
- bi povzročila vidno razvrednotenja prostora;
- bi povzročila škodljive vplive na okolje,
- bi taka gradnja ogrožala naravne vrednote, biotsko raznovrstnost ali kulturno dediščino,
- bi bila taka gradnja v nasprotju z določili Prostorskega reda Slovenije, ZUreP-1 ali katerim koli drugim predpisom oziroma s Strategijo prostorskega razvoja Občine Ig.

Izjemoma je dopustna gradnja izven poselitvenih območij za potrebe kmetijstva in gozdarstva v skladu s 6. členom ZUREP-1.

5.2 Problematika prostorskega razvoja v naseljih Škrilje, Golo in Zapotok

Položaj obravnavanih naselij v občini Ig je razviden s slike 5:



Slika 5: Prikaz obravnavanih naselij (Vir: Register prostorskih enot)

5.2.1 Prebivalstvo in uporaba posameznih objektov v obravnavanih naseljih

Statistični podatki glede števila prebivalcev in podatki, ki nam jih je posredovala Občinska uprava občine Ig so prikazani v preglednici 2:

Preglednica 2: Število prebivalcev v naseljih Golo, Škrilje in Zapotok

(Vir: Statistični urad Republike Slovenije, Popis prebivalstva, gospodinjstev in stanovanj 2002, Občinska uprava občine Ig, 2005)

| Naselje | Popis za leto 1991 | Popis za leto 2002 | Podatki iz Občinske uprave za leto 2005 |
|---------|--------------------|--------------------|---|
| Golo | 219 | 334 | 427 |
| Škrilje | 151 | 304 | 379 |
| Zapotok | 43 | 116 | 223 |

Občinska uprava občine Ig je posredovala naslednje podatke o številu stalnih in počitniških bivališč:

Preglednica 3: Uporaba posameznih objektov – Občina Ig, 2003 (Vir: Uprava občine Ig)

| Naselje | Počitniški namen | Stanovanjski namen | Poslovni namen |
|---------|------------------|--------------------|----------------|
| Škrilje | 13 | 112 | 5 |
| Golo | 10 | 138 | 14 |
| Zapotok | 46 | 93 | 5 |

Pri poseljevanju prostora občine Ig je potrebno paziti na ohranjanje kakovosti prostora, ki ima še velike neizkoriščene prostorske potenciale, hkrati pa je potrebno pritiske priseljencev načrtno usmerjati v poselitvena območja in s tem zmanjšati nelegalno gradnjo stanovanjskih objektov. Nujno je potrebno upoštevati pravila urejanja prostora, ki izhajajo iz Prostorskega reda Slovenije.

5.2.2 Komunalne dejavnosti v občini Ig

Komunalne dejavnosti se glede na možnost določitve neposrednega potrošnika in njegove potrošnje delijo v dve značilni skupini:

1. Dejavnosti individualne komunalne potrošnje

- oskrba naselij s pitno vodo,
- odvajanje in čiščenje odpadne vode,
- ravnanje s komunalnimi odpadki,
- javni mestni potniški promet,
- vročevodno daljinsko ogrevanje
- oskrba naselij s plinom

2. Dejavnosti kolektivne komunalne potrošnje

- odvajanje meteorne vode,
- vzdrževanje javnih prometnih površin,
- vzdrževanje javnih zelenic in rekreacijskih površin,
- javna snaga,
- javna razsvetljava.

Dejavnosti individualne komunalne potrošnje se financirajo iz cene za komunalne proizvode in storitve, dejavnosti kolektivne komunalne potrošnje pa se financirajo iz sredstev proračuna lokalne skupnosti.

Občina Ig opravlja svoje funkcije kot so opredeljene v Zakonu o lokalni samoupravi in ostalih področnih zakonih, finančno poslovanje pa se vrši skladno z Zakonom o financiranju občin, Zakonom o javnih financah, Zakonom o računovodstvu in drugih veljavnih zakonih oziroma predpisih.

V občinski upravi je zaposlenih deset delavcev, ki izvajajo vsa dela in naloge s področja urejanja prostora in varstva okolja, družbenih dejavnosti, dela s področja komunalne dejavnosti, kmetijstva in gospodarstva, turizma, izvrševanja proračuna in splošnih upravno – pravnih zadev. **Za redno, zanesljivo in racionalno izvajanje komunalnih dejavnosti so v celoti odgovorne lokalne skupnosti.**

Glede na Odlok o gospodarskih javnih službah v Občini Ig (Ur. l. RS, št. 55/1996) ter glede na Odlok o spremembah in dopolnitvah Odloka o gospodarskih javnih službah v Občini Ig (Ur. l. RS, št. 69/2006) so **obvezne gospodarske javne službe**:

1. oskrba s pitno vodo,
2. odvajanje in čiščenje komunalne in padavinske odpadne vode,
3. zbiranje in prevoz komunalnih odpadkov,
4. odlaganje ostankov predelave in odstranjevanja komunalnih odpadkov,
5. urejanje in čiščenje javnih površin,
6. gasilska služba,
7. vzdrževanje javnih cest.

Izbirne gospodarske javne službe so:

1. oskrba naselij s plinom,
2. javna razsvetljava v naseljih, ki obsega razsvetljava prometnih in drugih javnih površin,
3. urejanje pokopališč, pokopališka in pogrebna dejavnost,
4. urejanje prometne in neprometne signalizacije,
5. vzdrževanje, varstvo, gradnja in rekonstrukcija vaških trgov s pripadajočimi napravami in opremo,
6. urejanje javnih parkov, nasadov, drevoredov, zelenic, športnih igrišč in drugih javnih površin s pripadajočimi napravami in opremo,
7. urejanje javnih parkirišč, dovoznih poti, peš poti, pločnikov in drugih javnih poti v naseljih,
8. pregledovanje, čiščenje, nadzorovanje in vzdrževanje komunalnih naprav,
9. plakatiranje in obveščanje,
10. deratizacija in dezinfekcija.

Občina zagotavlja neposredno izvajanje gospodarskih javnih služb z ustanavljanjem režijskih obratov ali javnih podjetij oziroma s podelitvijo koncesije subjektom zasebnega prava.

5.2.2.1 Oskrba s pitno vodo

Izvajalec:

Velik del prebivalcev v občini Ig je z vodo oskrbovanih iz ljubljanskega vodovodnega sistema, iz vodarne Brest, ki se nahaja v občini Ig. Z vodovodnim omrežjem v naseljih Ig,

Staje, Iška Loka, Matena in Kremenica upravlja in vzdržuje Javno podjetje Vodovod - Kanalizacija d.o.o..

JP Vodovod - Kanalizacija d.o.o. ima na območju občine Ig v upravljanju tudi dva lokalna vodovodna sistema in sicer vodovodni sistem Golo - Zapotok in lokalni vodovodni sistem Gornji Ig. Osnovne dejavnosti podjetja so oskrba naselij z vodo ter gospodarjenje z vsemi vodovodnimi objekti in naravami. Vsi objekti vodovodnih sistemov, ki so namenjeni črpanju, prečrpavanju in shranjevanju vode so avtomatizirani in daljinsko nadzorovani.

Ostali lokalni vodovodni sistemi v občini Ig so v upravljanju Občine Ig, katere naloge so redno vzdrževanje vodovodnih sistemov, priprava in vodenje investicij ter kontrola kvalitete pitne vode.

Vodovodna omrežja:

Na regionalno vodovodno omrežje s črpališčem v Brestu so priključena naselja Ig, Kremenica, Staje, Iška Loka, Brest, Matena, Strahomer, Kot, Vrbljene in Tomišelj. Iška vas in Iška imata svoj lokalni vodovod, ki pa je že dotrajan in ga bo v nadaljnje potrebno sanirati in ga priključiti na nov vodni vir. Svoj lokalni vodovod imajo tudi na Gornjem Igu, Selniku in Suši. Visoko in Rogatec nad Želimljami nimata več težav z vodno oskrbo saj imata novo zgrajen vodovodni sistem. Skupen vodovod imajo v naseljih Golo, Zapotok, Škrilje, Sarsko in Dobravica.

Problematika glede oskrbe z vodo v naseljih Zapotok, Golo in Škrilje:

Oskrba s pitno vodo ima pomembno vlogo za kakovost življenja, zato je potrebno prostorski razvoj prilagajati potrebam ohranitve virov pitne vode. Hkrati je potrebno vlagati sredstva v obnovo vodovodnega omrežja in v raziskave novih vodnih virov. Ministrstvo za okolje in prostor sprejema merila za določitev vodovarstvenih območij, ki vplivajo na zaščito vodnih virov, hkrati pa predstavljajo omejitve za razvoj številnih dejavnosti, kar lahko privede do nesoglasij med uporabniki prostora. Zaradi novih potrošnikov na obravnavanem sistemu, so nastali problemi glede zagotavljanja zadostnih količin pitne vode. Posledično vodovodni sistem ni dopuščal nikakršnih novih poselitev in razširitev poselitvenih območij. V ta namen je bil leta 2001 izdelan projekt 2060V: Vodovodni sistem Golo – Zapotok, katerega cilj je bilo najti dolgoročno rešitev oskrbe z vodo. Glede na podatke, ki smo jih pridobili od predstavnika za komunalne dejavnosti na Občini Ig je bila ugotovljena ter izvedena ena od možnih variant;

izvedba vrtine v Zapotoku, ki naj bi poleg izvira Šumnik ter vrtine VZ2 zagotavljala zadostno oskrbo z vodo za celoten sistem. Predvidena je povezava vrtine na novo zgrajeni vodohran. Ko bo omenjeni projekt izveden se bo testirala kvaliteta in količina vode, ki bo morala zadostiti pričakovanjem.

Cene za storitev zbiranja, čiščenja in distribucijo vode:

Storitve Javnega podjetja Vodovod – Kanalizacija d.o.o. se izvajajo na območju: MOL, Brezovica, Dobrova, Polhov Gradec, Dol pri Ljubljani, Ig, Škofljica in Velike Lašče. Cene ne vključujejo 8,5 % davka na dodano vrednost.

Preglednica 4: Cene za storitev zbiranja, čiščenja in distribucijo vode (Vir: JP Vodovod - Kanalizacija d.o.o.)

| Vrste obračuna | Enota mere | Cena v EUR | Cena v SIT |
|--|-----------------------|------------|------------|
| za gospodinjstva in ostale uporabnike | | | |
| - cena za obračun normalne porabe vode | SIT/m ³ | 0,2136 | 51,18 |
| - cena za obračun čezmerne porabe vode | SIT/m ³ | 0,3267 | 78,3 |
| za gospodarstvo | | | |
| - cena za obračun normalne porabe vode | SIT/m ³ | 0,4684 | 112,24 |
| - cena za obračun čezmerne porabe vode | SIT/m ³ | 0,7164 | 171,69 |
| cena za obračun priključne moči | | | |
| - cena za obračun priključnine 1 | SIT/m ³ /h | 24,6232 | 5.900,71 |
| - cena za obračun priključnine 2 | SIT/m ³ /h | 249,3248 | 59.748,19 |
| - cena za obračun priključnine 2 | SIT/m ³ /h | 49,0495 | 11.754,22 |
| Cenik je oblikovan na podlagi Uredbe o predhodni prijavi cen komunalnih storitev (Ur. L. RS št. 52/04) in obvestila Ministrstva za gospodarstvo št. 3423-89/2004-4 z dne 8.11.2004. Cene se uporabljajo od 5.12.2004. | | | |
| Uporabnikom je obračunano še: | | | |
| - vodno povračilo (od 1.11.2004) | SIT/m ³ | 0,088 | 21,1 |
| - okoljska dajatev (od 1.9.2006) za uporabnika, ki je: | | | |
| povezan na ČN Ig | SIT/m ³ | 0,2044 | 48,99 |
| povezan na ČN Matena | SIT/m ³ | 0,0808 | 19,37 |
| povezan na pretočno greznico | SIT/m ³ | 0,5283 | 126,59 |
| povezan na MČN, ki obratuje v skladu s predpisi | SIT/m ³ | 0,0792 | 18,99 |
| brez merjenja SIT/leto/osebo | SIT/leto/osebo | 26,4125 | 6.329,50 |

5.2.2.2 Odvajanje in čiščenje komunalne in padavinske odpadne vode

Izvajalec:

Izvajalec javne gospodarske službe odvajanja in čiščenja komunalne odpadne in padavinske vode v občini Ig je Javno podjetje Vodovod – Kanalizacija d.o.o.. Splošne pogoje, organizacijo ter način opravljanja obvezne gospodarske javne službe na območju občine Ig določa Odlok o odvajanju in čiščenju komunalne in padavinske odpadne vode na območju Občine Ig. (Uradni list RS, št. 75/06).

Izvajalec javne službe je dolžan:

- zagotavljati obratovanje javne kanalizacije v okviru rapoložljivih zmogljivosti,
- načrtovati izvajanje vzdrževanja javne kanalizacije,
- izdelovati projektne naloge z usmeritvami, kako se izdela projektno dokumentacijo ukrepov na javni kanalizaciji,
- izdelovati programske rešitve z usmeritvami, kako naj se izvaja širitev javne kanalizacije v okviru opremljanja zemljišč s komunalno infrastrukturo,
- izdelati pravilnik, ki bo določal smernice za projektiranje in tehnično izvedbo javne kanalizacije in kanalizacijskih priključkov, ki ga sprejme občinski svet Občine Ig,
- dajati informacije o času in pogojih izvajanja javne službe,
- obveščati uporabnike o načrtovanih prekinitvah odvajanja odpadne vode in o času trajanja prekinitve,
- voditi kataster javne kanalizacije,
- redno obračunavati storitve javne službe,
- izvajati redna vzdrževalna dela na javni kanalizaciji,
- voditi investicijska vzdrževalna dela na javni kanalizaciji,
- izvajati kvalitativni nadzor nad gradnjo javne kanalizacije,
- izvajati javna pooblastila,
- priključevati stavbe bodočih uporabnikov na sistem,
- kontrolirati skladnost kanalizacijskega priključka in interne kanalizacije,
- kontrolirati stanje kanalizacijskega priključka in interne kanalizacije v časovnih presledkih,
- dvigovati raven odpornosti ter izvajati priprave na hitro ponovno vzpostavitev delovanja kanalizacijskega omrežja na naravne in druge nesreče,

- vsebine greznic in malih komunalnih čistilnih naprav, ter ostanke čiščenja javne in interne kanalizacije je dovoljeno odlagati le na ustrezno opremljeno čistilno napravo: ČN Ig, ČN Matena in druge.

Naloga Občine Ig je redno vzdrževanje kanalizacijskih sistemov ter priprava in vodenje investicij.

Obstoječe stanje kanalizacijskega omrežja:

V občini Ig so s kanalizacijo opremljena naselja: del Matene, Brest, del Tomišlja, Vrbljen, Strahomerja, del Iga, Staj, Kota, Iška vas ter del Drage. Na kanalizacijo je priključenih približno 1/3 prebivalstva. Obstoječa kanalizacija je grajena v ločenem sistemu, kar pomeni, da se priključuje odpadna komunalna voda na komunalne odpadne kanale, padavinska voda pa na padavinske kanale. Odpadna voda že priključenih objektov se čisti na čistilnih napravah Ig (1000 PE) in Matena (500 PE). Zmogljivosti obeh čistilnih naprav bo potrebno povečati. Najstarejša kanalizacija je bila zgrajena v osemdesetih letih prejšnjega stoletja, posamezni odseki v naselju Ig pa se še gradijo. Dolžina obstoječe kanalizacije je približno 20 000 m. Objekti, ki niso priključeni na kanalizacijski sistem imajo zgrajene individualne pretočne greznice. Odpadne vode iz greznic ne ustrezajo zakonskim kriterijem, ki določajo parametre odpadne vode v okolje. Žal se veliko ljudi tega ne zaveda, kar kažejo tudi težave v preteklosti, ko je že prišlo do epidemije zaradi onesnažene pitne vode.

Čistilni napravi Ig in Matena sta bili zgrajeni leta 1987, obnovljeni pa leta 1996.

Problematika glede odvajanja in čiščenja komunalne odpadne in padavinske vode v naseljih Zapotok, Golo in Škrilje:

Podatki o številu prebivalcev za leto 2005 kažejo porast prebivalstva v obravnavanih naseljih, kar posledično predstavlja problem glede usmerjanja nove poselitve in s tem tudi problem komunalne opremljenosti zemljišč. Zaradi slednjega ter zaradi zaščite vodovarstvenih pasov se je Občina odločila za izgradnjo komunalne infrastrukture in sicer gradnjo kanalizacijskega sistema s pripadajočimi črpališči ter čistilnimi napravami. Razpršena gradnja, razgiban teren ter velike razdalje močno povečujejo obseg del, kar bo močno podražilo investicije.

Cene za obračun storitev odvajanja in čiščenja odpadnih in padavinskih voda:

Cene ne vključujejo 8,5 % davka na dodano vrednost. Cene veljajo od 1.11.2006.

Preglednica 5: Cene za obračun storitev odvajanja odpadnih in padavinskih vod (Vir: JP Vodovod - Kanalizacija d.o.o.)

| I. Odvajanje odpadnih in padavinskih voda | | | |
|--|--------------------|-------------------|-------------------|
| Vrste obračuna | Enota mere | Cena v EUR | Cena v SIT |
| - cena za gospodinjstva in ostale uporabnike | SIT/m ³ | 0,2450 | 58,72 |
| - cena za gospodarstvo | SIT/m ³ | 0,4914 | 118,40 |

Cenik je oblikovan na podlagi Uredbe o predhodni prijavi cen komunalnih storitev (Ur. L. RS št. 52/04)
in obvestila Ministrstva za gospodarstvo št. 3423-89/2004-5 z dne 9.11.2004.
Cene se uporabljajo od 5.12.2004.

Preglednica 6: Cene za obračun storitev čiščenja odpadnih in padavinskih vod (Vir: JP Vodovod - Kanalizacija d.o.o.)

| II. Čiščenje odpadnih in padavinskih voda | | | |
|---|--------------------|-------------------|-------------------|
| Vrste obračuna | Enota mere | Cena v EUR | Cena v SIT |
| - cena za gospodinjstva in ostale uporabnike javne službe* | SIT/m ³ | 0,5250 | 125,81 |
| - cena za gospodarstvo nad 4.000 m ³ odvedene vode letno** | SIT/m ³ | 0,7595 | 182,00 |

* Cena je oblikovana na podlagi predhodnega soglasja Ministrstva za gospodarstvo št. 301-158/2006-11 z dne 26.9.2006
** Cena je oblikovana na podlagi Pravilnika o odvajanju in čiščenju komunalne odpadne vode in padavinske vode (Ur. L. RS št. 105/02 in 50/2004) in Soglasja sveta ustanoviteljev javnih podjetij z dne 16.5.2006.

5.2.2.3 Zbiranje in prevoz komunalnih odpadkov

Izvajalec:

Obvezno gospodarsko javno službo zbiranja in prevoza komunalnih odpadkov izvaja Javno podjetje Snaga d.o.o..

Naloge izvajalca:

Javno podjetje Snaga d.o.o. izvaja:

- zbiranje, prevoz komunalnih odpadkov, ki zajema zbiranje, prevažanje in razvrščanje komunalnih odpadkov ter kompostiranje kuhinjskih odpadkov iz gospodinjstev, vključno s kontrolo tega ravnanja in okoljevarstvenimi ukrepi po zaključku delovanja objekta ali naprave za predelavo,
- odlaganje ostankov predelave ali odstranjevanja komunalnih odpadkov, ki zajema odlaganje ostankov predelave ali odstranjevanja komunalnih odpadkov vključno s kontrolo tega ravnanja in okoljevarstvenimi ukrepi po zaključku delovanja objekta ali naprave za odlaganje,
- urejanje in čiščenje javnih površin, ki zajema ročno čiščenje cest, pločnikov, trgov in brežin, praznjenje koškov za smeti, spiranje cest, pločnikov in trgov ter strojno čiščenje cest, pločnikov in trgov.

Cenik storitev zbiranja in prevoza ter prevzema in odlaganja komunalnih odpadkov:

Cenik velja in se uporablja od 1.1.2007 za občine: MOL, Brezovica, Dobrova-Polhov Gradec, Dol pri Ljubljani, Horjul, Ig, Medvode, Škofljica in Velike Lašče.

Preglednica 7: Cene za storitev zbiranja in prevoza ter prevzema in odlaganja komunalnih odpadkov (Vir: JP Snaga d.o.o.)

| Prostornina v litrih | Zneski v EUR/eno praznjenje | | | | | Končna cena v SIT / eno praznjenje |
|-------------------------|---|----------------------------------|---------------------|-------------|---------------------------------|---|
| | Zbiranje in prevoz komunalnih odpadkov | Odlaganje ostankov odpadka | Okoljska dajatev | DDV 8,5% | Končna cena za uporabnika | |
| Za vrečko | | | | | | |
| 50 | 0,3762 | 0,2091 | 0,0467 | 0,0537 | 0,6875 | 164,33 |
| 100 | 0,7214 | 0,3885 | 0,0934 | 0,1023 | 1,3056 | 312,88 |
| Za posodo | | | | | | |
| 80 | 0,4596 | 0,1469 | 0,0747 | 0,0579 | 0,7391 | 177,14 |
| 120 | 0,6895 | 0,2199 | 0,1121 | 0,0868 | 1,1083 | 265,61 |
| 240 | 1,3790 | 0,4390 | 0,2243 | 0,1736 | 2,2159 | 531,00 |
| 360 | 2,0684 | 0,6606 | 0,3364 | 0,2606 | 3,3260 | 797,03 |
| 500 | 2,8729 | 0,9180 | 0,4672 | 0,3619 | 4,6200 | 1107,14 |
| 550 | 3,1602 | 1,0094 | 0,5139 | 0,3981 | 5,0816 | 1217,76 |
| 660 | 3,7921 | 1,2060 | 0,6167 | 0,4773 | 6,0921 | 1459,91 |
| 700 | 4,0220 | 1,2848 | 0,6541 | 0,5067 | 6,4676 | 1549,89 |
| 770 | 4,4242 | 1,4134 | 0,7195 | 0,5574 | 7,1145 | 1704,89 |
| 900 | 5,1711 | 1,6525 | 0,8410 | 0,6515 | 8,3161 | 1992,86 |
| 1000 | 5,7457 | 1,8369 | 0,9344 | 0,7239 | 9,2409 | 2214,51 |
| 1100 | 6,3203 | 2,0206 | 1,0278 | 0,7963 | 10,1650 | 2435,93 |

Za javno razsvetljavo je lokalna skupnost podelila koncesijo subjektu zasebnega sektorja oziroma samostojnemu podjetniku.

Za naselja Zapotok, Golo, Hrastje, Mali Vrhek in Škrilje je Javno podjetje Vodovod - Kanalizacija d.o.o. že podalo smernice za izgradnjo kanalizacije v obravnavanih naseljih. Na podlagi smernic oziroma projektov kanalizacijskega omrežja se bodo v nadaljevanju tudi predvidela nova območja poselitve in njihov obseg. Prav tako je Javno podjetje podalo smernice glede vodovodnega sistema Golo – Zapotok, katerih cilj je predvideti in določiti priključitve na nove vodne vire.

Javno podjetje Vodovod – Kanalizacija d.o.o. ima pri pripravi Prostorskega reda Občine Ig vlogo nosilca javnih pooblastil oziroma nosilca urejanja prostora, katerega naloga je podati smernice in mnenja za načrtovanje Strategije prostorskega razvoja občine Ig z urbanistično zasnovo naselja Ig in krajinsko zasnovo Kurešček ter Prostorskega reda občine Ig.

Smernice glede vodovodnega in kanalizacijskega omrežja so:

- Projekt št. 2060 V: Vodovodni sistem Golo – Zapotok, junij 2001, (Priloga A)
- Projekt št. 2863 K: Izgradnja kanalizacije za naselje Zapotok v Občini Ig, april 2003, (Priloga B)
- Projekt št. 2864 K: Izgradnja kanalizacije za naselji Golo in Škrilje v Občini Ig, april 2003, (Priloga C)
- Projekt št. 2864 K/1: Izgradnja kanalizacije za naselji Golo in Škrilje v Občini Ig Dopolnitev (Mali Vrhek, Hrastje), september 2005, (Priloga C)

6 STROKOVNE PODLAGE ZA NASELJA GOLO, ŠKRILJE IN ZAPOTOK

6.1 Vodovodni sistem Golo - Zapotok (Programska rešitev št. 2060V)

Rast števila prebivalcev v občini Ig je posledica naseljevanja prebivalstva v naselja, kjer so boljši bivalni pogoji. Velika bližina Ljubljane omogoča, da prebivalci koristijo zaposlitve in vse druge družbene servise, razen osnovnih, v ljubljanski urbani regiji. Zaradi novih poselitev oziroma novih potrošnikov se Občina Ig srečuje s problemi glede zagotavljanja zadostnih količin zajete in načrpane pitne vode. Junija leta 2001 je bila na zahtevo JP Vodovod – Kanalizacija, d.o.o. izdelana programska rešitev št. 2060V, Vodovodni sistem Golo – Zapotok, katere namen je bil določiti dolgoročno rešitev oskrbe z vodo celotnega vodovodnega sistema Golo – Zapotok z upoštevanjem povečanja števila prebivalcev po planu Mestne občine Ljubljana. V času, ko je bila PR št. 2060 v izdelavi so se soglasja za priključitev novogradenj na vodovodno omrežje Golo – Zapotok izdajala s posebnimi pogoji, da se ne zagotavlja zadostnih količin pitne vode, dokler ne bodo raziskave zaključene ter tudi izvedeni ukrepi, ki jih bodo narekovale navedene raziskave. Dokler se ukrepi za zagotavljanje zadostnih količin pitne vode ne bodo izvedli, se bodo vse vloge za izdajo soglasij k lokacijskim dokumentacijam za novogradnje oziroma za legalizacije še nepriključenih objektov na obstoječe vodovodno omrežje, zavračale. Soglasja za pridobitev gradbenih dovoljenj se bodo izdajala samo za tiste vloge, ki imajo že pridobljena soglasja k lokacijskim dokumentacijam in se priključujejo na obstoječe vodovodno omrežje. Taki ukrepi so nujni kajti potrebno je zagotoviti pitno vodo obstoječim uporabnikom na obstoječem vodovodnem sistemu. Ko se bo najprimernejša rešitev glede zagotavljanja potrebnih količin pitne vode izvedla se bodo nove poselitve lahko odvijale po planu MOL.

6.1.1 Namen projekta

Namen projekta je določiti optimalno dolgoročno rešitev oskrbe z vodo vodovodnega sistema Golo – Zapotok, in sicer s proučitvijo možnosti navezave na ljubljanski centralni vodovodni

sistem ali v navezavi s sosednjimi lokalnimi vodovodnimi sistemi, kakor tudi s izkoriščanjem novih vodnih virov.

Vodovodni sistem Zapotok – Golo – Škrilje – Dobravica in v nadaljevanju Klada – Sarsko ni bil zasnovan za oskrbo z vodo tako velikega področja oziroma obsežno gradnjo, kot se je razvila v zadnjih letih. Planske spremembe in dopolnitve ureditvenih območij za naraščajočo poselitev obravnavanega področja podpirajo, kljub omejenim vodnim virom. Število prebivalcev se giblje na meji možnosti oskrbe iz obstoječega vodnega vira. Dovoljevanje gradnje na vodovarstvenem področju ima tudi vpliv na neoporečnost vodnega vira.

6.1.2 Obravnavano območje

Obravnavano območje se razprostira cca 30 km južno od Ljubljane na gričevnatem predelu z najvišjo nadmorsko višino na Kureščku, ki znaša 826 m.

Oskrba z vodo je urejena z lokalnim vodovodnim sistemom, katerega osnovni vir je izvir potoka Šumnik. Vodovodni sistem napaja naselja Zapotok, Golo, Škrilje, Dobravico, Podgozd, Tlake, Mali Vrhek ter Klado in Sarsko. Sistem se v celoti nahaja v občini Ig. Z vodo oskrbovana področja zaselkov so pozidana s stanovanjskimi in počitniškimi hišami, kmetijskimi objekti ter objekti splošnega pomena kot so: šola, vrtec, cerkev, trgovina... in segajo od nadmorske višine 400 m pa tja do 735 m.

Naselja nimajo urejenega odvoda odpadnih in padavinskih voda. Vsa odpadna voda se izliva v individualne greznice in ponikovalnice. Površinske vode ponikajo oziroma so speljane v jarke.

Na območju ureditve vodovodnega omrežja je evidentiranih več področij varovanja vodnih virov. Glavni vodni vir, izvir Šumnik, je zaščiten z odlokom o varnostnih pasovih lokalnih vodnih virov in ukrepih za zavarovanje voda (Uradni list SRS 15/83, 15/85). Kljub temu poteka v drugem varstevnem pasu zajetja Šumnik vse intenzivnejše poseljevanje, kar predstavlja vedno večjo nevarnost za kapaciteto vodnega vira.

6.1.3 Obstoječa oskrba z vodo

Začetki obratovanja vodovodnega sistema Golo – Zapotok segajo v leto 1978. Vodni vir predstavlja zajetje kraškega izvira potoka Šumnik, ki se nahaja v grapi na južni strani vasi

Zapotok na nadmorski višini 571,41 m. n. m. Izdatnost osnovnega vira je 6,0 l/s, v sušnem obdobju pa od 2,5 – 3,0 l/s. Temperatura vode je 10°C. Voda se pred črpanjem v omrežje nabira v rezervoarju prostornine 20 m³ ob zajetju.

Zaradi premajhnih pretočnih količin vode izvira Šumnik v sušnem obdobju, ki niso zadovoljevale naraščajočih potreb po vodi (kar je posledica intenzivne pozidave območja obravnave – primanjkovalo je cca 2 l/s), sta bili leta 1992 poleg obstoječega zajetja izvrtani raziskovalni vrtini VZ-1 in VZ-2. Prva vrtina je bila izvrtana na levem bregu potoka cca 20 m JV od zajetja, druga pa poleg zajetja na desnem bregu. Na osnovi meritev pretoka s števcem je bila ugotovljena izdatnost v sušnem obdobju prve vrtine 0,9 l/s, druge pa 1,5 l/s. Ob sočasnem črpanju bi lahko iz obeh vrtin zaradi medsebojnega vpliva črpali približno 2,0 l/s podzemne vode. Voda iz vrtine VZ-1 se še ne koristi.

V vrtino VZ-2 je vgrajena črpalka, ki se v zimskem času oziroma ob zadostnih količinah vode vklaplja enkrat tedensko za eno uro, v sušnem obdobju pa po potrebi. Začetna načrpana voda se iz vrtine v sušnem obdobju po 20 min ustali pri 1,3 l/s, kar predstavlja izdatnost vrtine. Iz vrtine se črpa voda v rezervoar pri zajetju.

V zajetju sta vgrajeni dve črpalki, z zmogljivostjo po 7,4 l/s. Izvirska in voda iz vrtine VZ-2 se nato po tlačnem vodu PE d 110 črpa preko klorne postaje do razbremenilnika R1.

Razbremenilnik R1 deluje kot prečrpalni vodohran. Del vode se iz R1 črpa naprej v vodohran Kurešček, del vode pa se po dveh vodovodih NL DN 100 vrača v porabo; ena vodovodna veja pelje mimo klorne postaje v naselje Zapotok, druga, ki je funkcionalno povezana s starim vodohranom na Kureščku, pa zavije pred klorno postajo proti zahodu v naselje vikendov. Prostornina vodohranskega prostora v R1 je 36 m³.

Vodohran Kurešček je zgrajen na zahodnem pobočju istoimenskega hriba. Njegova prostornina je 600 m³. V obratovanju je tudi stari vodohran katerega prostornina je 63 m³. Voda iz R1 se črpa naprej v stari vodohran, ki je višinsko postavljen 4 m višje od novega, iz njega pa preliva v nov vodohran. Voda iz slednjega gravitacijsko teče proti naselju Golo, kjer je zgrajen razbremenilnik R2, ki ima 10 m³ volumenskega prostora. V naselju Golo, pred R2,

se odcepi vodovod PE d 110 za oskrbo zaselka Dolenje Golo, konča pa se pri cerkvi na Sv. Marjeti.

Zaradi neurejene oskrbe z vodo naselja Sarsko in Klada je bil leta 1998 zgrajen oskrbovalni vodovod PE d 110/90 preko katerega sta se obe naselji priključili na vodovodni sistem Golo – Zapotok.

Naslednji razbremenilnik na obravnavanem vodovodnem omrežju R3, je zgrajen cca 500 m naprej od R2 ob cesti Golo – Škrilje. Njegova prostornina je 10 m^3 . Sledi razbremenilnik R4, ki je lociran severno od naselja Škrilje, zadnji R5 pa je zgrajen pri naselju Podgozd. Kapaciteta zadnjih dveh je minimalna okoli $1\text{-}2 \text{ m}^3$.

Vodovodno omrežje je pretežno zgrajeno iz PE materiala, premera d 110 in d 90, novejši vodovodi pa iz nodularne litine DN 100. Na starejših vodovodih je evidentirano večje število okvar, zaradi razpršene pozidave pa je izvedenih precej skupinskih priključkov.

6.1.4 Prebivalci in potrošnja vode

Prebivalci:

Skupno število prebivalcev v ureditvenih območjih je 607. Podatek je povzet iz projekta št. 2017V: Analiza vodovodnega sistema Zapotok – Golo, marec 2000.

Preglednica 8: Število prebivalcev v ureditvenih območjih

| Območje urejanja in varstveni pas vodnega vira Šumnik | Ime območja urejanja | Poselitvene možnosti po planu MOL-a |
|---|----------------------|-------------------------------------|
| VS 13/2 | Klada | 50 |
| VS 13/3 | Sarsko | 80 |
| VS 14/11 | Dobravica | 70 |
| VS 14/12 | Podgozd | 135 |
| VS 17/1 | Škrilje | 325 |
| VS 17/2 | Gornje Golo | 90 |
| VS 17/3 | Dolnje Golo | 70 |

| | | |
|--------------------|-------------|-------------|
| VS 17/4 | Golo | 120 |
| VS 17/5 | Hrastje | 140 |
| VS 17/7 | Zatlakem | 50 |
| VS 19/1 del v II.* | Zapotok | 80 |
| VS 19/2 II.* | Špikljevica | 195 |
| VS 19/3 II.* | Zapotok | 60 |
| VS 19/4 II.* | Zapotok | 55 |
| VS 19/5 II.* | Zapotok | 40 |
| VS 19/6 | Zapotok | 40 |
| Skupaj: | | 1600 |

***..... Po odloku v II. vodovarstvenem pasu ni dovoljena nova poselitev oziroma povečanje števila prebivalcev, če ni zgrajene kanalizacije.**

Z legalizacijo nedovoljenih gradenj na področju od Dobravice do Zapotoka so nastala še nova območja urejanja, nekatera obstoječa pa so se povečala.

Nova ureditvena območja so:

- VS 17/8 in VS 17/9 – Mali Vrhek
- VS 18/4 in VS 18/5 – Rogatec
- VS 19/7 – Kurešček
- VS 19/8 * – Zapotok, ki se nahaja v II. varstvenem pasu vodnega vira Šumnik
- VS 19/9 – Zapotok

Povečana območja urejanja so:

- VS 14/11 – Dobravica
- VS 17/2 in VS 17/4 – Golo
- VS 17/5 – Hrastje

Z ozirom na veliko povečanje predvidenih prebivalcev na starih območjih urejanja in pomanjkanja podatkov na novih območjih urejanja se v izračunu upošteva predvidene prebivalce glede na poselitvene možnosti določene v Mestni občini Ljubljana, to je 1600

ljudi, ki pa so sporni, ker ni bil upoštevan odlok, ki velja za II. varstveni pas lokalnega vodnega vira in omejuje poselitev.

Potrošnja vode:

Po podatkih Javnega podjetja VO-KA, je bila avgusta 2000 evidentirana naslednja skupna povprečna dnevna poraba vode po posameznih zaselkih:

Preglednica 9: Potrošnja vode na območju vodovodnega sistema Golo – Zapotok

| Ime zaselka | Poraba vode (m³/dan) |
|---------------------|--|
| Golo | 50.90 |
| Zapotok | 25.00 |
| Škriļje | 20.68 |
| Dobravica | 14.18 |
| Dobravica – Podgozd | 0.71 |
| Klada – Sarsko | 10.92 |
| Mali Vrhek | 6.20 |
| Tlake | 5.00 |
| Skupaj | 133.59 |

Podatki o povprečni dnevni načrpani vodi v posameznih mesecih izkazujejo dosti večje količine vode od evidentirane. Razliko med načrpano in prodano vodo je potrebno iskati v netesnosti vodovodnega omrežja in okvarah na njem ter v neregistriranih odjemih vode. V zimskih mesecih leta 2001 se je ta razlika zmanjšala, kar je posledica odprave okvar na vodovodnem omrežju.

Iz razpoložljivih podatkov je izračunana dejanska norma porabe vode, v katero je bila všteta poraba prebivalcev, vseh zaposlenih in kmečkega prebivalstva. V normi potrošnje je upoštevana tudi poraba za živino. Le ta znaša:

$$\mathbf{np = 133600 \text{ l} / 607 \text{ os.dan} = 220 \text{ l/os.dan}}$$

Izračunana poraba vode je po primeljivih podatkih za podobno poselitev prevelika. To kaže na netočnost podatkov o prebivalcih oziroma potrjuje, da so nova območja že priključena na vodovodni sistem Golo – Zapotok, povečano število prebivalcev pa ni evidentirano.

Predvidena poraba vode:

Za predvideno število prebivalcev, ki jih prostor dovoljuje – 1600 oseb, in pri računski normi porabe $np = 150 \text{ l/os.dan}$, predvidena povprečna dnevna poraba znaša:

$$Q_{pov} = 1600 \text{ os.} * 150 \text{ l/os.dan} = 240.000 \text{ l/dan} = 240 \text{ m}^3/\text{dan}$$

Z ozirom na to, da je na območju obdelave nekaj kmetij, gojiteljev konj, itd, se je za merodajno povprečno dnevno porabo vode privzela poraba prebivalcev povečana s porabo živine. Točnih podatkov o številu živali ni, zato je podatek ocenjen:

$$\text{velika živina} = 70 \quad np = 60 \text{ l/gl.dan}$$

$$\text{male živali} = 150 \quad np = 20 \text{ l/gl.dan}$$

$$Q_{pov} = 240.000 \text{ l/os.dan} + 70 \text{ gl.} * 60 \text{ l/gl.dan} + 150 \text{ gl.} * 20 \text{ l/gl.dan} = 247.200 \text{ l/dan}$$

Celokupna predvidena povprečna dnevna poraba vode na celotnem oskrbovalnem območju znaša 247,2 m³/dan oziroma 2,9 l/s. Z upoštevanjem faktorja kritičnega dneva v letu, ki velja za stanovanjsko – počitniška naselja, potrebujemo povprečno porabo 5,8 l/s, za maksimalno dnevno porabo v primeru požara pa potrebujemo 16 l/s.

6.1.5 Predvidena oskrba z vodo

V projektu je preverjenih več možnosti zagotovitve dodatnih količin vode v sistem Golo – Zapotok oziroma povezav sistema Golo – Zapotok s sosednjimi vodovodnimi sistemi.

1. Obstoječi vodni vir vodovodnega sistema Golo – Zapotok v sušnem obdobju zagotavlja samo 3,8 l/s vode, od tega 2,5 l/s iz izvira potoka Šumnik, 1,3 l/s pa iz vrtine VZ-2. Na osnovi predvidenih prebivalcev in poselitvenih možnosti je računsko

določena povprečna celokupna poraba vode v sistemu Golo – Zapotok 2,9 l/s, z upoštevanjem faktorja kritičnega dneva se povprečna poraba podvoji in znaša 5,8 l/s. Ta poraba je bila tudi izhodišče pri vseh hidravličnih preračunih izvedenih v sklopu tega projekta.

2. Na območju obstoječega zajetja je izvrtana vrtina VZ-1, katere predvidena izdatnost je v sušnem obdobju 0,9 l/s. Z istočasnim črpanjem iz obeh vrtin, VZ-1 in VZ-2, bi dobili 2,0 l/s, kar pa ne bi zadostovalo za predvidene potrebe po vodi v sistemu Golo – Zapotok.
3. Ekonomsko in strokovno upravičena je izdelava nove vrtine VZ-3 pri zajetju za šolo v naselju Zapotok. Predvidena vrtina bi prevzela vlogo novega vodnega vira, obstoječe zajetje Šumnik z vrtino VZ-2 pa bi služilo kot dopolnilni vodni vir. Predlagana varianta je najugodnejša tudi z vidika investicijskih stroškov, saj so poleg izgradnje novega črpališča potrebni minimalni posegi na vodovodnem omrežju. Pomankljivost te variante pa je vzdrževanje dveh črpališč na sistemu in pridobitev oziroma razširitev obstoječih varstvenih pasov.
4. Varianti, kjer bi se izvedla priključitev dela vodovodnega sistema Golo – Zapotok na vodarno Brezova noga ali vodarno Brest, zahtevata investicijsko drage posege na sistemu. Sedanji način je potrebno spremeniti v princip večkratnega prečrpavanja. Posledično bodo višji tlaki in s tem višji stroški obratovanja. Zaradi štirikratnega prečrpavanja je varnost celotnega sistema manjša.. Težave so tudi majhni premeri vgrajenih cevi od Dobravice do razbremenilnika R4, potek vodovoda v zasebnem zemljišču in pojavljanje napak na njem, kar bi čez leta zahtevalo tudi obnovo glavnih vodovodov.
5. Povezava vodovodnega sistema Golo – Zapotok s turjaškim vodovodom, katerega glavni vir je črpališče Rob, zahteva spremembe in dopolnitve na obeh sistemih. V vodovodnem sistemu Turjak je potrebno povečati premere cevi kar nekaj vodovodom, zgraditi visokotlačni povezovalni vodovod med obema sistemoma in prečrpalnico, v vodovodnem sistemu Golo – Zapotok pa povečati vodohranski prostor v R1. Je najdražja varianta.

6. Koriščenje novega vira na Visokem, vrtine Vis-1/99, tudi za kritje potreb po vodi na vodovodnem sistemu Golo – Zapotok, zaradi majhne izdatnosti vrtine, le ta je 1.3 l/s, ni mogoče.

Ureditev oskrbe z vodo v vodovodnem sistemu Golo – Zapotok z vključitvijo nove vrtine VZ-3 za šolo v Zapotoku naj se izvede po naslednjih fazah:

- izdelava nove vrtine,
- izvedba črpalnega poskusa,
- v primeru, da bodo rezultati črpanja in kvaliteta vode ugodni, naj se določijo in sprejmejo vodovarstveni pasovi.

Če rezultati črpanja in kvaliteta vode nove vrtine ne bodo ugodni, bo potrebno poiskati druge alternative oskrbe z vodo vodovodnega sistema Golo – Zapotok. Po izvedbi le teh oziroma po zagotovitvi kritja predvidenih potreb po vodi v sistemu Golo – Zapotok pa naj bi se sprejela soglasja za izdajo gradbenih dovoljenj oziroma dovolile nove poselitve.

6.2 Izgradnja kanalizacije za naselje Zapotok v občini Ig (Projekt št. 2863 K)

Cilj projekta je izdelati rešitev odvoda komunalne odpadne vode iz naselja Zapotok v občini Ig. Naselje Zapotok se nahaja v ureditvenih območjih VS 19/1, VS 19/3, VS 19/4, VS 19/9 – Zapotok ter v VS 19/2 – Špikljevica.

6.2.1 Splošni opis

Obravnava območje zajema naselje Zapotok, ki se razprostira na gričevnatem svetu cca 30 km južno od Ljubljane in leži pod Kureščkom, znotraj občine Ig.

Na podlagi Odloka o spremembi in dopolnitvi odloka o varstvenih pasovih lokalnih vodnih virov in ukrepih za zavarovanje voda (UL RS št. 15/85) leži obravnavano naselje Zapotok v II. varstvenem območju lokalnih vodnih virov. Izdelane so tudi Strokovne podlage za Odlok o varstvu virov pitne vode na območju občine Ig, ki pa na občini Ig še niso sprejete.

Glavni vodni vir izvir Šumnik, ki napaja lokalne vodovodne sisteme naselij Zapotok, Golo, Škrilje, Dobravica, Podgozd, Tlake, Mali Vrhek ter Klada in Sarsko je zaščiten z Odlokom o varstvenih pasovih lokalnih vodnih virov in ukrepih za zavarovanje voda (Ur.l. SRS 15/83, 15/85). Kljub temu, da pretežni del naselja Zapotok leži v najožjem vodovarstvenem pasu, poteka vse intenzivnejše poseljevanje, kar predstavlja vedno večjo nevarnost za kvaliteto vodnega vira.

Naselje Zapotok je pozidano z individualnimi stanovanjskimi hišami, delno vikendi ter posameznimi kmetijami.

Podatki o številu prebivalcev v posameznih območjih urejanja, ki se z vodo oskrbujejo iz vodovodnega sistema Golo – Zapotok so povzeti iz Analize vodovodnega sistema Zapotok – Golo, št. projekta 2017 V, razvojna služba JP VO – KA, marec 2000.

Preglednica 10: Podatki o številu prebivalcev v območjih urejanja v naselju Zapotok

| Območje urejanja | Površina (ha) | Število prebivalcev | Poselitvene možnosti po planu MOL-a |
|-------------------------|----------------------|----------------------------|--|
| VS 19/1 - Zapotok | 4,63 | 25 | 80* |
| VS 19/2 - Špikljeвица | 13,04 | 8 | 195* |
| VS 19/3 - Zapotok | 3,81 | 2 | 60* |
| VS 19/4 - Zapotok | 3,58 | 2 | 55* |
| VS 19/9 - Zapotok | 0,93 | 8 | - |

*.... Po odloku v najožjem vodovarstvenem pasu ni dovoljena nova poselitev oz. povečanje števila prebivalcev, če ni zgrajene kanalizacije.

Z ozirom na veliko povečanje predvidenih prebivalcev na obravnavanih območjih urejanja in pomanjkanju podatkov o številu prebivalcev, smo v izračunu upoštevali obstoječe ter predvidene prebivalce glede na poselitvene zmožnosti določene na MOL-u.

6.2.2 Obstoječi komunalni vodi

V naselju Zapotok ni obstoječe kanalizacije za odvod komunalne odpadne vode. Odpadne komunalne vode iz objektov se stekajo v individualne greznice. Meteorna voda se prosto izliva po terenu oziroma ponika, saj teren to dopušča. Dostopne poti, ki so asfaltirane, imajo odvod padavinske vode urejen z iztokom v obcestne jarke.

Obravnavano območje je komunalno opremljeno z vodovodom, elektriko, PTT omrežjem. Vodovodno omrežje je v upravljanju JP Vodovod – Kanalizacija.

6.2.3 Opis projektne rešitve

S programsko rešitvijo se rešuje odvod komunalne odpadne vode naselja Zapotok. Na obravnavanem območju je predvidena gradnja javne kanalizacije v ločenem sistemu in postavitve manjše čistilne naprave s predvidenim izpustom v ponikovalno polje. Čistilna naprava je locirana jugovzhodno od obravnavanega območja, nad makadamsko cesto, izven naselja ter izven II. varstvenega pasu virov pitne vode. Lokacija in zmogljivost čistilne naprave (450 PE) je ustrezna za celotno območje naselja Zapotok.

Teren, kjer se razprostira naselje Zapotok, pada v smeri od severozahoda proti jugovzhodu, v smeri poteka predvidene kanalizacije proti predvideni čistilni napravi, ki je locirana na skrajnem jugovzhodnem robu naselja. Zaradi razgibane konfiguracije terena ni v celoti mogoč gravitacijski potek kanalizacije. V ta namen so predvidena črpališča, ki prečrpavajo odpadno vodo iz nižje ležečih predelov obravnavanega območja.

V kanal za odvod komunalne odpadne vode se bodo stekale odpadne vode iz hiš, padavinske odpadne vode s streh in utrjenih površin pa bodo ponikale ali se stekale v jarke (ponekod delno zacevljene) ob cestišču.

Hidravlični izračun kanalizacijskega omrežja

Na obravnavanem območju je zasnovan ločen sistem kanalizacije. V odpadni kanal se vodi samo odpadno komunalno vodo. Zbrano odpadno vodo se nadalje vodi po kanalizacijskem sistemu na začasno čistilno napravo.

Pri dimenzioniranju upoštevamo:

- norma porabe vode (n_p): 250 l/osebo/dan,
- maksimalni urni odtok (Q_{max}) kot delež dnevnega odtoka v odvisnosti od števila prebivalcev,
- tujo vodo upoštevamo kot 100% sušni odtok (Imhoff),
- minimalni profil javnega kanala za odpadno vodo je DN 250,
- minimalna dovoljena hitrost ($v_{min} = 0,4$ m/s),
- kanal je krožnega preseka.

Polnjenje odpadnega kanala sme biti največ 50 % pri največjem sušnem odtoku. Minimalna dovoljena hitrost odpadne vode v kanalu je 0,4 m/s, največja pa je odvisna od vrste materiala cevi (3 m/s in več).

Dimenzioniranje je ob upoštevanju zgornjih predpostavk izvršeno za najbolj obremenjen kanalski odsek na kanalu O pred čistilno napravo:

št. preb.: 435

$$n_p: 250 \text{ l/preb.dan} \quad \Rightarrow \quad Q_{max,s} = 5,95 \text{ l/s}$$

$$\text{tuja voda} = 100 \% Q_{max,s} \quad \Rightarrow \quad \Sigma Q = 11,89 \text{ l/s}$$

izberem kanal : DN 250

$$\text{padec I (\%o): } 5 \quad \Rightarrow \quad Q_p = 42,04 \text{ l/s}; v_p = 0,86 \text{ l/s}$$

$$\Sigma Q / Q_p = 0,283 \quad \Rightarrow \quad H = 37,01 \% \text{ (politev kanala)} < 50 \%$$

$$\Rightarrow v = 0,73 \text{ m/s}$$

Za vse kanalske odseke velja da zadostuje kanal DN 250.

Padec kanala sledi padcu terena v največji možni meri. Začetni odseki kanalov imajo zaradi konfiguracije terena tako velike padce, da omogočajo doseganje minimalnih dovoljenih hitrosti v kanalu (0,4 m/s).

Dimenzioniranje objektov

Za priključitev nižje ležečih delov naselja, ki se ne morejo gravitacijsko priključiti na predviden kanalski sistem za odpadno vodo, je predvidena izgradnja črpališč manjših kapacitet.

Kanalizacijski sistem naselja se bo zaključil s čistilno napravo, ki bo predvidoma locirana na travniku severovzhodno nad makadamsko cesto na skrajnem jugovzhodnem delu naselja. V programski rešitvi je ČN locirana izven vodovarstvenega območja.

Mikrolokacija postavitve naprave bo določena kasneje na osnovi pridobljenih soglasij investitorja in ob upoštevanju predvidene lokacije ponikovalnega polja na nasprotni strani ceste, ki je bila določena že v predhodnih planih.

Aproksimativni predračun

Aproksimativni predračun je izdelan na podlagi veljavnih cenilnih linij za izdelavo kanalizacije ob upoštevanju povprečne globine izkopa 2,5 m. Cene iz predračuna veljajo za april 2003. Material kanalov je armirani poliester. Cena armiranega poliestra za tekoči meter polaganja kanalov dimenzije DN 250 mm je približno 65.000 SIT.

Za ČN je podana ocena stroškov izgradnje kompaktne ČN, merilnega mesta, bivalnega kontejnerja, jaška z zapornico, ureditev zemljišča, elektroopremo in dovodom elektro napajanja. V ceni ni upoštevana cena zemljišča.

Za črpališča so upoštevana gradbena dela, strojna oprema, tlačni cevovod, elektrooprema s telemetrijsko opremo, dovod električnega napajanja. V ceni ni upoštevana cena odkupa zemljišč.

1. KANALIZACIJA – odpadni kanal DN 250 mm

Preglednica 11: Ocena stroškov izgradnje komunalnega kanala

| IME KANALA | DOLŽINA [m'] | VREDNOST [SIT/m'] | SKUPAJ [SIT] |
|---------------|-----------------|-------------------|-----------------------|
| O | 1452 | 65.000,00 | 94.380.000,00 |
| O1 | 167 | 65.000,00 | 10.855.000,00 |
| O2 | 91 | 65.000,00 | 5.915.000,00 |
| O3 | 132 | 65.000,00 | 8.580.000,00 |
| O4 | 95 | 65.000,00 | 6.175.000,00 |
| O5 | 385 | 65.000,00 | 23.270.000,00 |
| O6 | 64 | 65.000,00 | 4.160.000,00 |
| O7 | 672 | 65.000,00 | 43.680.000,00 |
| O8 | 179 | 65.000,00 | 11.635.000,00 |
| O9 | 112 | 65.000,00 | 7.280.000,00 |
| SKUPAJ | 3322 | | 215.930.000,00 |

2. OBJEKTI

Preglednica 12: Ocena stroškov izgradnje pripadajočih objektov na kanalizacijskem omrežju

| IME OBJEKTA | MOČ | TLAČNI VOD | OCENA [SIT] |
|------------------|-------|------------------|----------------------|
| Črpališče 1 | | DN 100 mm, 124 m | 14.000.000,00 |
| Črpališče 2 | | DN 80 mm, 142 m | 9.000.000,00 |
| Črpališče 3 | | DN 80 mm, 112 m | 9.000.000,00 |
| Čistilna naprava | 450PE | | 25.000.000,00 |
| SKUPAJ | | | 57.000.000,00 |

6.3 Izgradnja kanalizacije za naselji Golo in Škrilje v občini Ig (Projekt št. 2864 K)

Cilj projekta je podati rešitev odvoda komunalne odpadne vode iz naselja Golo in Škrilje v občini Ig. Naselje Golo se nahaja v ureditvenem območju VS 17/2 – Gornje Golo, VS 17/3 - Dolnje Golo in VS 17/4 – Golo, naselje Škrilje pa v ureditvenem območju VS 17/1 - Škrilje in VS 17/7 - Zatlakem.

6.3.1 Splošni opis

Predvideno območje obdelave zajema naselji Golo in Škrilje, ki se nahajata južno od Iga na gričevnatem predelu nad Ljubljansko kotlino, v občini Ig.

Na podlagi Odloka o spremembi in dopolnitvi odloka o varstvenih pasovih lokalnih vodnih virov in ukrepih za zavarovanje voda (UL RS št. 15/85) ležita obravnavana naselja Golo in Škrilje izven varstvenih območij lokalnih vodnih virov.

Naselji Golo in Škrilje sta pozidani z individualnimi stanovanjskimi hišami, delno vikendi in posameznimi kmetijami. Podatke o številu prebivalcev je podala občina Ig in veljajo za leto 2000. Podatki o predvidenih poselitvah niso poznani.

Preglednica 13: Podatki o številu prebivalcev v območjih urejanja v naseljih Golo in Škrilje

| Območje urejanja | Površina (ha) | Število prebivalcev |
|-------------------------|----------------------|----------------------------|
| VS 17/1 – Škrilje | 21,7 | 190 |
| VS 17/7 - Zatlakem | 3,34 | 50 |
| VS 17/2 – Gornje Golo | 4,4 | 90 |
| VS 17/3 – Dolnje Golo | 3,1 | 76 |
| VS 17/4 - Golo | 12,1 | 130 |
| Skupaj: | | 536 |

6.3.2 Obstoječi komunalni vodi

V naselju Golo in Škrilje kanalizacijsko omrežje še ni zgrajeno. Komunalno odpadno vodo odvajajo v greznice, padavinska odpadna voda pa je speljana v jarke ob cestišču.

Obravnvano območje je komunalno opremljeno z vodovodom, elektriko, PTT omrežjem. Vodovodno omrežje je v upravljanju JP Vodovod – Kanalizacija.

6.3.3 Opis projektne rešitve

Občina Ig predvideva gradnjo kanalizacije za odvod komunalne odpadne vode iz naselja Golo in Škrilje. Zasnovana je mreža kanalov za odvod odpadnih vod s čistilno napravo pred izpustom v ponikovalno polje. Čistilna naprava je locirana ob cesti v začetnem, severnem, delu naselja. Lokacija in zmogljivost čistilne naprave (600 PE) je ustrezna za priključitev naselij Golo in Škrilje. Naselji Golo in Škrilje se razprostirata po pobočju. Teren pada v smeri od Golega proti Škriljam, tako da omogoča gravitacijski potek kanalizacije. Tam, kjer teren ne omogoča gravitacijskega priključevanja objektov na javno kanalizacijo, so predvidena črpališča. Vsi kanali potekajo po javnih površinah. Vsi kanali so dimenzije DN 250 mm.

Padavinske vode s streh in utrjenih površin se odvajajo v jarke (delno zacevljene) ob cestišču.

Hidravlični izračun kanalizacijskega omrežja

Naselji Golo in Škrilje sta pozidana z individualnimi stanovanjskimi hišami ter delno z vikendi in kmetijami. Za dimenzioniranje odpadnih kanalov smo upoštevali podatek o številu prebivalcev, pridobljen na Občini Ig.

Pri dimenzioniranju upoštevamo:

- normo porabe vode (n_p): 250 l/osebo/dan,
- maksimalni urni odtok (Q_{max}) kot delež dnevnega odtoka v odvisnosti od števila prebivalcev,
- tujo vodo upoštevamo kot 100 % sušni dotok,
- minimalni profil javnega kanala za odpadno vodo je DN 250 mm,
- padci kanalov na začetnih odsekih naj znašajo vsaj 5 – 10 %.

Polnjenje odpadnega kanala sme biti največ 50 % pri max. sušnem odtoku. Minimalna dovoljena hitrost odpadne vode v kanalu je 0,4 m/s, maksimalna pa je odvisna od vrste materiala cevi (3 m/s in več).

Dimenzioniranje kanalov je ob upoštevanju zgornjih predpostavk izvršeno za najbolj obremenjen kanalski odsek na kanalu A pred čistilno napravo:

št. preb.: 540

$$n_p: 250 \text{ l/preb.dan} \quad \Rightarrow Q_{\max,s} = 7 \text{ l/s}$$

$$\text{tuja voda} = 100 \% Q_{\max,s} \quad \Rightarrow \Sigma Q = 14 \text{ l/s}$$

izberem kanal : DN 250 mm

$$\text{padec } I (\text{‰}): 5 \quad \Rightarrow Q_p = 42 \text{ l/s}; v_p = 0,86 \text{ l/s}$$

$$\Sigma Q / Q_p = 0,334 \quad \Rightarrow H = 40,39 \% (\text{polnitev kanala}) < 50 \%$$

$$\Rightarrow v = 0,76 \text{ m/s}$$

Za vse kanalske odseke velja da zadostuje kanal DN 250 mm.

Padec kanala sledi padcu terena v največji možni meri. Začetni odseki kanalov imajo zaradi konfiguracije terena tako velike padce, da omogočajo doseganje minimalnih dovoljenih hitrosti v kanalu (0,4 m/s).

V naselju Golo je predvidena gradnja 1968 m dolgega javnega kanala za odvod komunalne odpadne vode dimenzije DN 250 mm, izgradnja 3 črpališč z ustrezno dolžino tlačnega voda dimenzije DN 80 mm in DN 100 mm. V naselju Škriļje je predvidena gradnja 3875 m dolgega javnega kanala za odvod komunalne odpadne vode dimenzije DN 250mm, izgradnja 2 črpališč z ustrezno dolžino tlačnega voda dimenzije DN 80 mm ter tipske kompaktne mehansko-biološke čistilne naprave velikosti 600 PE.

Aproksimativni predračun

Aproksimativni predračun je izdelan na podlagi veljavnih cenilnih linij za izdelavo kanalizacije ob upoštevanju povprečne globine izkopa 2,5 m. Cene iz predračuna veljajo za april 2003. Material kanalov je armirani poliester. Cena armiranega poliestra za tekoči meter polaganja kanalov dimenzije DN 250 mm je približno 65.000 SIT.

Za ČN je podana ocena stroškov izgradnje kompaktne mehansko biološke ČN, merilnega mesta, bivalnega kontejnerja, jaška z zapornico, ureditev zemljišča, elektroopremo in dovodom elektro napajanja. V ceni ni upoštevana cena zemljišča.

Za črpališča so upoštevana gradbena dela, strojna oprema, tlačni cevovod, elektrooprema s telemetrijsko opremo, dovod električnega napajanja. V ceni ni upoštevana cena zemljišča.

1. KANALIZACIJA – odpadni kanal DN 250 mm

Preglednica 14: Ocena stroškov izgradnje komunalnega kanala za naselje Golo

| IME KANALA | DOLŽINA [m'] | VREDNOST [SIT/m'] | SKUPAJ [SIT] |
|-------------------|-------------------------|--------------------------|-------------------------|
| A | 363 | 65.000,00 | 23.595.000,00 |
| A1 | 145 | 65.000,00 | 9.425.000,00 |
| A2 | 352 | 65.000,00 | 22.880.000,00 |
| A3 | 333 | 65.000,00 | 21.645.000,00 |
| A4 | 123 | 65.000,00 | 7.995.000,00 |
| A5 | 46 | 65.000,00 | 2.990.000,00 |
| A6 | 48 | 65.000,00 | 3.120.000,00 |
| A7 | 450 | 65.000,00 | 29.250.000,00 |
| A8 | 108 | 65.000,00 | 7.020.000,00 |
| SKUPAJ | 1968 | | 127.920.000,00 |

Preglednica 15: Ocena stroškov izgradnje komunalnega kanala za naselje Škrilje

| IME KANALA | DOLŽINA [m'] | VREDNOST [SIT/m'] | SKUPAJ [SIT] |
|-------------------|-------------------------|--------------------------|-------------------------|
| A | 1781 | 65.000,00 | 115.765.000,00 |
| A9 | 68 | 65.000,00 | 4.420.000,00 |
| A10 | 62 | 65.000,00 | 4.030.000,00 |
| A11 | 62 | 65.000,00 | 4.030.000,00 |
| A12 | 295 | 65.000,00 | 19.175.000,00 |
| A13 | 718 | 65.000,00 | 46.670.000,00 |
| A14 | 288 | 65.000,00 | 18.720.000,00 |

| | | | |
|---------------|-------------|-----------|-----------------------|
| A15 | 141 | 65.000,00 | 9.165.000,00 |
| A16 | 364 | 65.000,00 | 23.660.000,00 |
| A17 | 96 | 65.000,00 | 6.240.000,00 |
| SKUPAJ | 3875 | | 251.875.000,00 |

2. OBJEKTI

Preglednica 16: Ocena stroškov izgradnje pripadajočih objektov na kanalizacijskem omrežju za naselji Golo in Škrilje

| IME OBJEKTA | MOČ | TLAČNI VOD | OCENA [SIT] |
|--------------------|------------|-------------------|------------------------|
| Črpališče 1 | | DN 100 mm, 368 m | 16.000.000,00 |
| Črpališče 2 | | DN 80 mm, 143 m | 8.700.000,00 |
| Črpališče 3 | | DN 100 mm, 465 m | 16.000.000,00 |
| Črpališče 4 | | DN 80 mm, 143 m | 8.700.000,00 |
| Črpališče 5 | | DN 80 mm, 110 m | 8.700.000,00 |
| Čistilna naprava | 600PE | | 26.000.000,00 |
| SKUPAJ | | | 84.100.000,00 |

6.4 Izgradnja kanalizacije za naselji Golo in Škrilje v občini Ig.

Dopolnitev – Mali Vrhek, Hrastje (Št. projekta 2864/1K)

Cilj projekta je podati rešitev odvoda komunalne odpadne vode iz naselja Mali Vrhek, ki se nahaja severno nad naseljem Škrilje ter iz naselja Hrastje, ki se nahaja južno od naselja Golo v občini Ig. Komunalna voda iz omenjenih naselij se bo navezovala na predvideno kanalizacijsko omrežje v naselju Golo in Škrilje (Glej točko 6.3). Naselje Mali Vrhek se nahaja v ureditvenem območju VS 17/8, VS 17/9 – Mali Vrhek, naselje Hrastje pa v ureditvenem območju VS 17/5 – Hrastje.

6.4.1 Obstoječe stanje

Naselji sta pozidani z individualnimi stanovanjskimi hišami, delno tudi z vikendi. Po podatkih občine Ig je na območju Malega Vrhka cca 120 prebivalcev, na območju Hrastja pa cca 240. V končni fazi je predvidena tudi skupna poselitev s cca 110-120 stanovanjskimi objekti s cca 400 prebivalci.

Na podlagi Odloka o spremembi in dopolnitvi odloka o varstvenih pasovih lokalnih vodnih virov in ukrepih za varovanje voda (UL RS št. 15/85) leži naselje Mali Vrhek izven varstvenih območij lokalnih vodnih virov, naselje Hrastje pa v III. vodovarstvenem pasu lokalnih zajetij Močile in Dobra voda – Selnik – Suša. V pripravi je nova uredba, v kateri so upoštevana tudi navedena zajetja z obstoječimi vodovarstvenimi pasovi.

6.4.2 Obstoječi komunalni vodi

V naselju Mali Vrhek in Hrastje kanalizacijsko omrežje še ni zgrajeno. Komunalna odpadna voda se odvaja v greznice, padavinska odpadna voda pa je speljana v jarke ob cestišču.

Območje je opremljeno z vodovodom, elektriko in PTT omrežjem. Na območju naselja Mali Vrhek je predvidena obnova vodovodnega omrežja.

6.4.3 Opis projektne rešitve

Iz obeh naselij je delno omogočen gravitacijski potek kanalizacije, tam, kjer pa teren ne omogoča gravitacijskega priključevanja objektov na javno kanalizacijo, pa so predvidena črpališča. Kanali v naselju Mali Vrhek potekajo vzporedno s projektiranim vodovodom v dovozni makadamski cesti. V naselju Hrastje kanali potekajo po javnih površinah. Vsi kanali so dimenzije DN 250 mm.

Zaradi predvidene gradnje kanalizacijskega sistema je potrebno predvideti tudi izgradnjo večje čistilne naprave s kapaciteto 1200 PE (prvotno 600 PE).

Hidravlični izračun kanalizacijskega omrežja

Za dimenzioniranje odpadnih kanalov smo upoštevali podatek o številu prebivalcev, pridobljen na Občini Ig.

Pri dimenzioniranju upoštevamo:

- normo porabe vode (n_p): 250 l/osebo/dan,
- maksimalni urni odtok (Q_{max}) kot delež dnevnega odtoka v odvisnosti od števila prebivalcev,
- tujo vodo upoštevamo kot 100 % sušni dotok,
- minimalni profil javnega kanala za odpadno vodo je DN 250 mm,
- padci kanalov na začetnih odsekih naj znašajo vsaj 5 – 10 %.

Polnjenje odpadnega kanala sme biti največ 50 % pri max. sušnem odtoku. Minimalna dovoljena hitrost odpadne vode v kanalu je 0,4 m/s, maksimalna pa je odvisna od vrste materiala cevi (3 m/s in več).

Dimenzioniranje kanalov je ob upoštevanju zgornjih predpostavk izvršeno za najbolj obremenjen kanalski odsek na kanalu O2, ki odvaja vodo iz naselja Mali Vrhek.

št. preb.: 120

$$n_p: 250 \text{ l/preb.dan} \quad \Rightarrow \quad Q_{max,s} = 2,12 \text{ l/s}$$

$$\text{tuja voda} = 100 \% Q_{max,s} \quad \Rightarrow \quad \Sigma Q = 4,24 \text{ l/s}$$

izberem kanal : DN 250 mm

$$\text{padec I (\%): } 72 \quad \Rightarrow \quad Q_p = 209 \text{ l/s; } v_p = 3,91 \text{ l/s}$$

$$\Sigma Q / Q_p = 0,02 \quad \Rightarrow \quad H = 9,18 \% \text{ (polnitev kanala) } < 50\%$$

$$\Rightarrow v = 0,72 \text{ m/s}$$

Dimenzioniranje kanalov je ob upoštevanju zgornjih predpostavk izvršeno za najbolj obremenjen kanalski odsek na kanalu O3, ki odvaja vodo iz naselja Hrastje.

št. preb.: 240

$$n_p: 250 \text{ l/preb.dan} \quad \Rightarrow \quad Q_{max,s} = 3,7 \text{ l/s}$$

$$\text{tuja voda} = 100 \% Q_{\max,s} \quad \Rightarrow \quad \Sigma Q = 7,4 \text{ l/s}$$

izberem kanal : DN 250 mm

$$\text{padec I (\%): } 34 \quad \Rightarrow \quad Q_p = 146 \text{ l/s; } v_p = 2,72 \text{ l/s}$$

$$\Sigma Q / Q_p = 0,5 \quad \Rightarrow \quad H = 14,9 \% \text{ (polnitev kanala)} < 50 \%$$

$$\Rightarrow v = 1,41 \text{ m/s}$$

Za vse kanalske odseke zadostuje kanal DN 250 mm. Padec kanala sledi padcu terena v največji možni meri. Začetni odseki kanalov imajo zaradi konfiguracije terena tako velike padce, da omogočajo doseganje minimalnih dovoljenih hitrosti v kanalu (0,4m/s).

Padavinske vode s streh in utrjenih površin se odvajajo v delno zacevljene jarke ob cestišču.

Za odvod komunalne vode iz naselja Mali vrhek je predvidena gradnja 718 m javnega kanala, dimenzije DN 250 mm, ter gradnja črpališča ČP1 z 215 m tlačnega voda, dimenzije DN 100 in $Q = 6 \text{ l/s}$ in črpališča ČP2 s 518 m tlačnega voda, dimenzije DN 100 in $Q = 8 \text{ l/s}$.

Za odvod komunalne vode iz naselja Hrastje je predvidena gradnja 2014 m javnega kanala, dimenzije DN 250 mm, ter gradnja črpališča ČP3 s 477 m tlačnega voda, dimenzije DN 100 in $Q = 6 \text{ l/s}$. V končni fazi naj bi bilo skupno število priključenih prebivalcev približno 1000 obstoječih in cca 200 predvidenih, skupno število prebivalcev naj bi bilo torej cca 1200. Glede na dolgoročnost rešitve in glede na trenutno nepoznavanje končne poselitve območja se predlaga izgradnja čistilne naprave z nazivno kapaciteto 1500 PE.

Aproksimativni predračun

Aproksimativni predračun je izdelan na podlagi veljavnih cenilnih linij za izdelavo kanalizacije ob upoštevanju povprečne globine izkopa 2,5 m. Cene iz predračuna veljajo za september 2005. Material kanalov je armirani poliester. Cena armiranega poliestra za tekoči meter polaganja kanalov dimenzije DN 250 mm je približno 54.500 SIT.

Za ČN je podana ocena stroškov izgradnje kompaktne ČN, merilnega mesta, bivalnega kontejnerja, jaška z zapornico, ureditev zemljišča, elektroopremo in dovodom elektro napajanja. V ceni ni upoštevana cena zemljišča.

Za črpališča so upoštevana gradbena dela, strojna oprema, tlačni cevovod, elektrooprema s telemetrijsko opremo, dovod električnega napajanja. V ceni ni upoštevana cena zemljišča.

1. KANALIZACIJA – odpadni kanal DN 250 mm

Preglednica 17: Ocena stroškov izgradnje komunalnega kanala za naselje Mali Vrhek

| IME KANALA | DOLŽINA [m'] | VREDNOST [SIT/m'] | SKUPAJ [SIT] |
|---------------|-----------------|-------------------|----------------------|
| O1 | 198 | 54.500,00 | 10.791.000,00 |
| O2 | 520 | 54.500,00 | 28.340.000,00 |
| SKUPAJ | 718 | | 39.131.000,00 |

Preglednica 18: Ocena stroškov izgradnje komunalnega kanala za naselje Hrastje

| IME KANALA | DOLŽINA [m'] | VREDNOST [SIT/m'] | SKUPAJ [SIT] |
|---------------|-----------------|-------------------|-----------------------|
| O3 | 1167 | 54.500,00 | 63.601.500,00 |
| O3-1 | 96 | 54.500,00 | 5.232.000,00 |
| O3-1,1 | 100 | 54.500,00 | 5.450.000,00 |
| O3-2 | 96 | 54.500,00 | 5.232.000,00 |
| O4 | 555 | 54.500,00 | 30.247.500,00 |
| SKUPAJ | 2014 | | 109.763.000,00 |

2. OBJEKTI

Preglednica 19: Ocena stroškov izgradnje pripadajočih objektov na kanalizacijskem omrežju za naselji Mali Vrhek in Hrastje

| IME OBJEKTA | MOČ | TLAČNI VOD | OCENA [SIT] |
|------------------|--------|------------------|-----------------------|
| Črpališče 1 | | DN 80 mm, 215 m | 20.550.000,00 |
| Črpališče 2 | | DN 100 mm, 518 m | 29.500.000,00 |
| Črpališče 3 | | DN 100 mm, 477 m | 32.500.000,00 |
| Čistilna naprava | 1500PE | | 247.100.000,00 |
| SKUPAJ | | | 329.650.000,00 |

7 ŠIRITEV NASELIJ ZAPOTOK, GOLO IN ŠKRILJE

Strategija prostorskega razvoja občine v svoji vsebini določa tudi zasnovo razvoja in urejanja naselij oziroma urbanistično zasnovo, katere namen je podrobneje določiti strategijo prostorskega razvoja naselja z rešitvami funkcionalne in oblikovne skladnosti posameznih območij. Območje širitve naselja so površine za načrtno usmerjanje poselitve. Namen določitve območja širitve naselja je zagotoviti prostor za načrtno širjenje naselja in s tem preprečiti njegov nesmotrn in neobvladljiv razvoj.

Prvi pogoj predlagane širitve naselij je, da se nova poselitev usmerja v poselitvena območja, to je v območja obstoječih naselij, kot prenova, zapolnitev, zgostitev in kot smotrna zarobitev obstoječe pozidave. Zaselki nastali z neorganizirano gradnjo naj se sanirajo z zgostitvami in zarobitvami.

Drugi pogoj je, da se nova poselitev predvidi s stališča komunalne infrastrukture. Vodovodno omrežje mora zagotavljati zanesljivo in zadostno vodno oskrbo tudi v primeru nove poselitve. V primeru, da vodovodno omrežje ne bi zadostovalo potrebam predvidenih novogradenj je potrebno zagotoviti dodatne vire pitne vode. V kolikor to ni možno se določijo omejitve oz. prepovedi za priključitev novogradenj na vodovodno omrežje. Kanalizacijski sistemi so natančno in dolgoročno vezani na obstoječe stanje poselitve in dolgoročno urbanistično načrtovanje posameznega naselja ter lege in načrtovanja okoliških naselij (možnost povezav). Dimenzionirani so na maksimalno število uporabnikov.

7.1 Komunalna infrastruktura v naselju Zapotok in njegova širitev

Naselje Zapotok napaja vodovodni sistem Golo – Zapotok (Glej točko 6.1). Predvidene poselitvene možnosti po planu Mestne občine Ljubljana so za vsa ureditvena območja, katera napaja omenjeni vodovodni sistem, 1600 novih prebivalcev. Še vedno so v izdelavi programske rešitve za zagotavljanje zadostne vodne oskrbe za nove poselitve. Ko bo dolgoročna rešitev izvedena se bodo na vodovodni sistem lahko priključevali novi uporabniki.

Projekt izgradnje kanalizacije za naselje Zapotok (Glej točko 6.2) je predviden za ureditvena območja VS 19/1, VS 19/3, VS 19/4, VS 19/9 ter VS 19/2. Kanalizacijski sistem je dimenzioniran za 435 prebivalcev oziroma uporabnikov, prav tako tudi čistilna naprava, ki ima končno nazivno kapaciteto 450 PE. Novejših podatkov o številu prebivalcev v posameznih ureditvenih območjih nam ni uspelo pridobiti. Podatki, ki so navedeni v Projektu izgradnje kanalizacije v naselju Zapotok za posamezna območja urejanja so povzeti iz Analize vodovodnega sistema Zapotok – Golo, 2000 in niso merodajni. Zato smo uporabili podatke o stalno naseljenih prebivalcih za celotno naselje iz leta 2005, ki nam jih je posredovala Občinska uprava Občine Ig.

Pri izračunu koliko dodatnih prebivalcev oziroma gospodinjstev se lahko priključi na predvideno kanalizacijsko omrežje smo si pomagali s podatki o:

- številu predvidenih prebivalcev na podlagi katerih je predvideni kanalizacijski sistem dimenzioniran,
- številu stalno prijavljenih prebivalcev za leto 2005,
- gostoti prebivalcev na gospodinjstvo (Na podlagi Popisa prebivalstva, gospodinjstev in stanovanj 2002 smo izračunali povprečno gostoto prebivalcev na gospodinjstvo vseh 21 naselij v občini Ig, ki znaša 3 preb/gospodinjstvo).

Izračun:

Kanalizacijsko omrežje je dimenzionirano za maksimalno 450 uporabnikov, leta 2005 pa je v Zapotoku bilo stalno prijavljenih 223 prebivalcev. Razlika nam pove, da lahko poselitev povečamo za 227 prebivalcev, oziroma za 76 gospodinjstev.

Izračun bi bil bolj natančen, če bi za leto 2005 dobili natančno število gospodinjstev in počitniških bivališč v posameznih ureditvenih območjih, saj podatek, da je v Zapotoku 223 stalno prijavljenih prebivalcev, velja za celotno naselje in ne samo za ureditvena območja. Predvidimo, da večina teh živi znotraj ureditvenih območij. Uporabniki kanalizacijskega omrežja bodo gospodinjstva in počitniške hiše znotraj ureditvenih območij. Zaselki objektov na zahodnem delu naselja bodo v prihodnje še vedno uporabljali nepretočne greznice, saj bi bila investicija navezave na predvideno kanalizacijsko omrežje predraga.

7.2 Komunalna infrastruktura v naseljih Golo in Škrilje ter njuna širitev

Projekt izgradnje kanalizacije za naselji Golo in Škrilje je predviden za ureditvena območja VS 17/2, VS 17/3, VS 17/4, VS 17/1, VS 17/7. Predvideno kanalizacijsko omrežje je dimenzionirano za 540 obstoječih prebivalcev, čistilna naprava je dimenzionirana za 600 PE. Podatke o številu prebivalcev je podala občina Ig in veljajo za leto 2000.

Leta 2005 se je dodala še programska rešitev za naselji Mali Vrhek in Hrastje. Kanalizacijsko omrežje za Mali Vrhek so predvideli za cca 120 obstoječih prebivalcev, Hrastje pa za 240 obstoječih prebivalcev. V prihodnosti je predvidena poselitev v omenjenih dveh naseljih še za cca 110 - 120 stanovanjskimi objekti, kar znaša cca 400 prebivalcev. Predvidena je tudi izgradnja večje čistilne naprave s kapaciteto 1200 PE.

V končni fazi naj bi bilo skupno število priključenih prebivalcev približno 1000 obstoječih in cca 200 predvidenih, skupno število prebivalcev naj bi bilo torej cca 1200. Glede na dolgoročnost rešitve in glede na trenutno nepoznavanje končne poselitve območja se predlaga izgradnja čistilne naprave z nazivno kapaciteto 1500 PE.

Pri izračunu koliko dodatnih prebivalcev oziroma gospodinjstev se lahko priključi na predvideno kanalizacijsko omrežje smo si pomagali s podatki o:

- številu priključenih prebivalcev,
- zmogljivosti čistilne naprave,
- gostoti prebivalcev na gospodinjstvo (Na podlagi Popisa prebivalstva, gospodinjstev in stanovanj 2002 smo izračunali povprečno gostoto prebivalcev na gospodinjstvo vseh 21 naselij v občini Ig, ki znaša 3 preb/gospodinjstvo).

Izračun:

Glede na Projekt št. 2864/1K naj bi bilo število priključenih uporabnikov celotnega kanalizacijskega omrežja 1000 obstoječih. Predvidena je gradnja čistilne naprave z nazivno kapaciteto 1500 PE, kar pomeni, da se lahko na sistem priključi še 500 uporabnikov oziroma 167 gospodinjstev.

Grafični del Zasnove območij namenske rabe občine Ig je prikazan v Prilogi Č na koncu diplomske naloge.

8 PROGRAM IZGRADNJE SISTEMOV ZA ODVAJANJE IN ČIŠČENJE KOMUNALNE ODPADNE VODE V NASELJIH ZAPOTOK, GOLO IN ŠKRILJE

Na podlagi 36. člena Zakona o varstvu okolja (Uradni list RS, št. 41/04) je Vlada Republike Slovenije 14.10.2004 sprejela Operativni program odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode.

Operativni program odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode je na področju varstva voda pred onesnaženjem eden od ključnih izvedbenih aktov za doseganje ciljev iz Nacionalnega programa varstva okolja (Uradni list RS, št. 83/99). Nacionalni program varstva okolja vsebuje cilje, usmeritve in strategijo varstva okolja in rabe naravnih dobrin za najmanj deset let, usklajuje pa naj se z nacionalnimi programi in plani na drugih področjih. Nanaša se na varstvo površinskih in podzemnih voda pred vnosom dušika in fosforja zaradi odvajanja komunalne odpadne vode, na vodovarstvenih območjih in območjih kopalnih voda pa tudi pred onesnaženjem voda s fekalnimi bakterijami.

Operativni program odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode je izvedbeni akt s katerim so določena poselitvena območja, za katere je potrebno zagotoviti v rokih iz tega programa odvajanje komunalne odpadne vode v kanalizacijo in čiščenje v čistilni napravi s kapaciteto, ki je določena s tem programom, ter način porabe javnih sredstev, ki so namenjena financiranju objektov javne kanalizacije.

Operativni program je zastavljen za celotno obdobje izgradnje javne kanalizacije od leta 2005 do 2017, s posebnim poudarkom na investicijah v infrastrukturo lokalne javne službe v obdobju od 1.1.2005 do 31.12.2008.

Ureditev odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode je za Republiko Slovenijo glede na višino potrebnih vlaganj največja okoljska investicija, ki je dolgoročna in za katero je potrebno pričakovati, da se ji bodo do leta 2013 zastavili novi robni pogoji tako glede rokov izvedbe, predvsem pa glede stopnje varstva, ki jo morajo posamezni ukrepi odvajanja in čiščenja odpadne komunalne vode zagotoviti.

8.1 Zakonodajni okvir

Področje odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode urejajo predpisi, izdani na podlagi zakona o varstvu okolja, zakona o gospodarskih javnih službah in zakona o urejanju prostora.

Pomembnejši so naslednji predpisi:

1. Pravilnik o odvajanju in čiščenju komunalne odpadne in padavinske vode (Uradni list RS, št. 05/02).
2. Uredba o emisiji snovi in toplote pri odvajanju odpadnih voda iz virov onesnaževanja (Uradni list RS, št. 35/96).
3. Uredba o emisiji snovi pri odvajanju odpadnih vod iz malih komunalnih čistilnih naprav (Uradni list RS, št. 103/02).
4. Uredba o emisiji snovi pri odvajanju vod iz komunalnih čistilnih naprav (Uradni list RS, št. 35/96, 90/98, 31/01 in 62/01).
5. Pravilnik o prvih meritvah in obratovalnem monitoringu odpadnih vod ter o pogojih za njegovo izvajanje (Uradni list RS, št. 35/96).
6. Uredba o taksi za obremenjevanje vode (Ur. list RS, št. 41/95, 44/95, 8/96, 124/00, 49/01).

Predpisi Evropske unije:

1. Direktiva Sveta ES 91/271/EEC o obdelavi komunalne odpadne vode.
Ta direktiva ureja odvajanje in čiščenje komunalne odpadne ter čiščenje in odvajanje odpadne vode iz industrijskih obratov, kjer nastaja biološko razgradljiva tehnološka odpadna voda. Cilj direktive je varstvo okolja pred škodljivimi vplivi odvajanja biološko razgradljivih odpadnih voda. Direktiva določa roke v zvezi z izgradnjo ustreznih kanalskih omrežij in komunalnih čistilnih naprav, za izpuste v vode pa določa mejne emisijske vrednosti.
2. Direktiva Parlamenta in Sveta ES 2000/60/ES o določitvi okvira za ukrepe Evropske Skupnosti na področju politike upravljanja z vodami.
Ta direktiva ureja načine in metode upravljanja z vodami in je okvir za vse zakonodajne akte ES na področju upravljanja z vodami s poudarkom na varstvu voda pred onesnaženjem.
3. Direktiva Sveta ES 98/83/ES o kakovosti vode, namenjene za prehrano ljudi, določa standarde kakovosti za vodo, ki je namenjena oskrbi prebivalstva s pitno vodo.

4. Direktiva Sveta ES 75/440/EEC o zahtevah glede kakovosti površinske vode za odvzem pitne vode v državah članicah EU, določa standarde kakovosti za površinsko vodo, ki je namenjena oskrbi prebivalstva s pitno vodo.

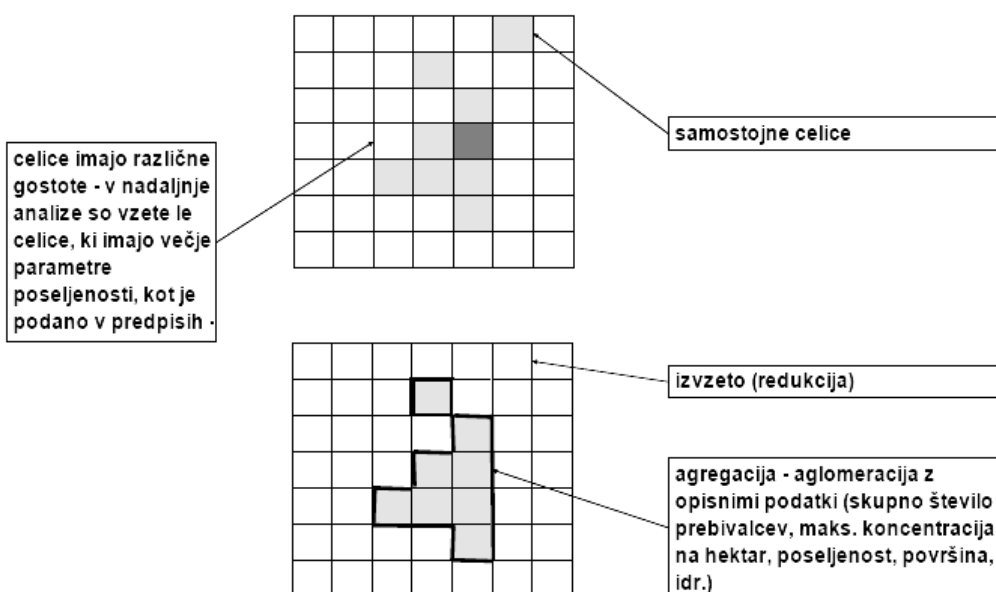
5. Direktiva Sveta ES 76/160/EEC o kakovosti kopalnih voda, določa standarde površinskih voda, kjer se ljudje običajno kopajo.

8.2 Določitev območij naselij ali dela naselij, ki morajo biti opremljena z javno kanalizacijo

Območje naselja ali dela naselja, ki mora biti opremljeno z javno kanalizacijo, je za potrebe tega programa enako območju poselitve, ki tvori samostojno skupino enohektarskih celic ali združenje več takih skupin celic, katerih povprečna gostota obremenjenosti okolja zaradi nastajanja komunalne vode presega določeno vrednost.

Na teh območjih je potrebno dosegati predpisano stopnjo standarda oskrbe odvajanja in čiščenja komunalne vode v rokih, ki so določeni v predpisih.

Območje naselja, kot ga določa register prostorskih enot, je s tem zmanjšano le na območje poselitve, kjer je gostota obremenjenosti enaka predpisani obremenjenosti, pri kateri je potrebno to območje kanalizacijsko urediti.



Slika 6: Način oblikovanja območja poselitve oziroma aglomeracije

Ozemlje Republike Slovenije je pokrito z mrežo več kot 2.000.000 celic velikosti 100x100 m. S pomočjo evidence o stalnem bivališču je določena gostota poseljenosti za vsako hektarsko celico. Postopek redukcije je uporabljen s predpostavko, da za samostojne zaselke ni predvidena opremljenost z javno kanalizacijo.

8.3 Roki izvedbe operativnega programa odvajanja in čiščenja komunalne vode

8.3.1 Območja naselij, ki niso na občutljivih ali vodovarstvenih območjih

1. Območja naselij z obremenjenostjo več kot 100.000 PE

Naselja morajo biti opremljena z javno kanalizacijo in komunalno čistilno napravo do 31. decembra 2005, do 31. decembra 2007 pa mora biti priključeno na javno kanalizacijo najmanj 95% obremenitve na območju. Taki območji sta dve in sicer Ljubljana in Maribor.

2. Območja naselij z obremenjenostjo več kot 15.000 PE

Naselja morajo biti opremljena z javno kanalizacijo in komunalno čistilno napravo do 31. decembra 2010, do 31. decembra 2012 pa mora biti priključene na javno kanalizacijo najmanj 95 % obremenitve, ki nastaja zaradi odpadne vode na teh območjih. Takih območij je 11 npr. Kranj, Celje, Nova Gorica itd.

3. Območja naselij z obremenjenostjo med 2.000 in 15.000 PE

Naselja morajo biti opremljena z javno kanalizacijo in komunalno čistilno napravo do 31. decembra 2015, do 31. decembra 2017 pa mora biti priključene na javno kanalizacijo najmanj 95 % obremenitve, ki nastaja zaradi odpadne vode na teh območjih. Takih območij je 117.

4. Območja naselij ali delov naselij z obremenjenostjo med 50 in 2.000 PE ter gostoto obremenjenosti več kot 20 PE/ha

Naselja morajo biti opremljena z javno kanalizacijo in komunalno čistilno napravo do 31. decembra 2015, do 31. decembra 2017 pa mora biti priključene na javno kanalizacijo najmanj 95 % obremenitve, ki nastaja zaradi odpadne vode na teh območjih. Takih območij je 187.

5. Območja naselij ali delov naselij z obremenjenostjo med 900 in 2.000 PE ter gostoto obremenjenosti manj od 20 PE/ha

Takih območij je 90. Med njimi so tudi območja, ki imajo gostoto poseljenosti manj kot 8 PE/ha. Ta območja morajo biti opremljena z javno kanalizacijo in komunalno čistilno napravo do 31. decembra 2015, do 31. decembra 2017 pa mora biti na javno kanalizacijo priključene 80 % obremenitve, ki nastaja zaradi odpadne vode.

6. Območja naselij ali delov naselij z obremenjenostjo med 450 in 900 PE ter gostoto obremenjenosti več kot 10 PE/ha in manj od 20 PE/ha

Ta območja morajo biti opremljena z javno kanalizacijo in komunalno čistilno napravo do 31. decembra 2015, do 31. decembra 2017 pa mora biti na javno kanalizacijo priključene 70 % obremenitve, ki nastaja zaradi odpadne vode. Teh območij je 154.

7. Območja naselij ali delov naselij z obremenjenostjo med 50 in 450 PE ter gostoto obremenjenosti več kot 10 PE/ha in manj od 20 PE/ha

Ta območja morajo biti opremljena z javno kanalizacijo in komunalno čistilno napravo do 31. decembra 2015, do 31. decembra 2017 pa mora biti na javno kanalizacijo priključene 70 % obremenitve, ki nastaja zaradi odpadne vode. Teh območij je 735.

8.3.2 Območja naselij na občutljivih ali vodovarstvenih območjih

1. Območja naselij z obremenjenostjo več kot 10.000 PE

Ta območja morajo biti opremljena z javno kanalizacijo in komunalno čistilno napravo do 31. decembra 2008, do takrat pa mora biti na javno kanalizacijo priključene najmanj 95 % obremenitve, ki nastaja zaradi odpadne vode. Takih območij je 8 npr. Novo mesto, Kočevje, Postojna, Jesenice itd.

2. Območja naselij z obremenjenostjo med 2.000 PE in 10.000 PE

Ta območja morajo biti opremljena z javno kanalizacijo in komunalno čistilno napravo do 31. decembra 2015, do 31. decembra 2017 pa mora biti na javno kanalizacijo priključene najmanj 95 % obremenitve, ki nastaja zaradi odpadne vode. Takih območij je 18.

3. Območja naselij ali delov naselij z obremenjenostjo med 50 in 2.000 PE ter gostoto obremenjenosti z več kot 20 PE/ha in več kot 10 PE/ha

Ta območja morajo biti opremljena z javno kanalizacijo in komunalno čistilno napravo do 31. decembra 2015, do 31. decembra 2017 pa mora biti na javno kanalizacijo priključene najmanj 80 % obremenitve, ki nastaja zaradi odpadne vode. Takih območij na občutljivih ali vodovarstvenih območij je 667.

Lastniki stavb na območju, ki ga ni potrebno opremiti z javno kanalizacijo in opremljanje zemljišč ni predvideno s programom opremljanja zemljišč, ter lastniki stavb zunaj naselja morajo zagotoviti čiščenje komunalne odpadne vode v malih čistilnih napravah najkasneje do 31. decembra 2010, če je stavba na vodovarstvenem območju in do 31. decembra 2018, če je stavba na občutljivem območju.

V skladu s predpisi na področju urejanja komunalnih odpadnih voda je treba obravnavati le območja z več kot 50 prebivalci. Po teh kriterijih je bilo za izdelavo programa uvrščenih 3268 območij, kjer živi nekaj več kot 1.800.000 prebivalcev Republike Slovenije oziroma preko 80 % prebivalcev RS, kar pomeni, da bi z urejanjem 3260 aglomeracij lahko ustrezno uredili komunalne odpadne vode za 80 % prebivalcev.

Iz analize območij poselitve glede na njihovo gostoto poseljenosti sledi, da:

- 10 % slovenskega prebivalstva prebiva v naseljih ali delih naselij z manj kot 50 prebivalcev,
- 10 % slovenskega prebivalstva prebiva v naseljih ali delih naselij s 50 ali več prebivalci, pri čemer je gostota poseljenosti manj kot 10 preb/ha,
- 20 % slovenskega prebivalstva prebiva v naseljih ali delih naselij, kjer je gostota poseljenosti med 10 in 20 preb/ha,
- 60 % slovenskega prebivalstva prebiva v naseljih ali delih naselij z gostoto poseljenosti, ki presega 20 preb/ha.

Operativni program odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode je Vlada Republike Slovenije sprejela oktobra 2004. Naselja in deli naselij občine Ig, ki presegajo 50 PE so prikazani v Strokovnih podlagah za izdelavo nacionalnega programa odvajanja in čiščenja odpadnih komunalnih voda in padavinskih voda: Osrednjeslovenska regija (Priloga E).

Glede na Popis prebivalstva, gospodinjstev in stanovanj 2002 obravnavana naselja Zapotok, Golo in Škrilje ne izpolnjujejo pogojev za ureditev odvajanja komunalne odpadne vode v kanalizacijo in čiščenja v čistilni napravi zato jih Operativni program odvajanja in čiščenja odpadne komunalne vode ne obravnava.

Število PE (populacijskih enot) v posamezni aglomeraciji ter gostota obremenjenosti v obravnavanih populacijskih enotah na hektar površine sta prikazana v naslednji preglednici:

Preglednica 20: Prikaz gostote obremenjenosti populacijskih enot na hektar površine

| Aglomeracija | Št.prebivalcev (l.2002) [PE] | Površina območja [ha] | Gostota obremenjenosti [PE/ha] |
|------------------------|---|--|---|
| Zapotok | 116 | 38 | 3.1 |
| Golo, Hrastje | 304 | 49 | 6.2 |
| Škrilje, Mali Vrhek | 334 | 48 | 7.0 |

Slabost operativnega programa je neupoštevanje perspektive oziroma razvojnih programov. Za obdobje 2009 - 2012 bo operativni program obnovljen in po potrebi spremenjen ali dopolnjen predložen Vladi RS v sprejem.

V naslednji preglednici so prikazani planski podatki Občine Ig za obravnavana naselja.

Preglednica 21: Prikaz števila predvidenih prebivalcev v obravnavanih naseljih

| Aglomeracija | Št. predvidenih preb. [PE] | Površina območja [ha] | Gostota obremenjenosti [PE/ha] |
|------------------------|---|--|---|
| Zapotok | 416 | 38 | 10.9 |
| Golo, Hrastje | 778 | 49 | 15.9 |
| Škrilje, Mali Vrhek | 586 | 48 | 12.2 |

Omeniti velja, da je v pripravi Odlok o vodovarstvenih področjih, ki je v pristojnosti Ministrstva za okolje in prostor. Delovna verzija za pripravo omenjenega odloka (Priloga D) prikazuje Vodovarstveno območje za območje Ljubljanskega barja, kjer je razvidno, da aglomeracija Zapotok leži v najožjem vodovarstvenem območju I, aglomeracija Hrastje v

ožjem vodovarstvenem območju II, del aglomeracije Golo ter celotni aglomeraciji Škrilje in Mali Vrhek pa v širšem vodovarstvenem območju s strogim režimom IIIA.

Kljub temu, da Operativni program odvajanja in čiščenja odpadne vode ne obravnava naselij Zapotok, Golo in Škrilje se med dolgoročnimi cilji občine Ig predvideva izgradnja kanalizacijskega omrežja, ki bo posledično vplivala na razbremenitev onesnaževanja pitne vode in okolja. Glede na izredno pomembnost porečja Iške z nacionalnega vidika je vsekakor pomembno doseči ustrezno odvajanje in čiščenje komunalnih vod na tem področju, saj bo to omogočilo zmanjšanje obremenjevanja okolja, kar bo pripomoglo k ohranjanju okolja in razvoju ostalih dejavnosti.

8.4 Izračun stroškov odvajanja in čiščenja odpadne vode za aglomeracijo Zapotok

8.4.1 Struktura cene za komunalne proizvode in storitve

Lastna cena glede na Navodilo za oblikovanje cen storitev obveznih lokalnih javnih služb (Ur. l. RS, št. 56/2001) vključuje :

1. Neposredne stroške:

- strošek električne energije,
- strošek pogonskega goriva,
- drugi stroški materiala,
- stroški storitev,
- strošek dela,
- neposredni stroški prodaje in
- drugi neposredni stroški.

2. Posredne proizvodjalne stroške:

- amortizacija,
- investicijsko vzdrževanje in
- drugi posredni stroški.

3. Splošne stroške:

- posredni stroški nabave,
- posredni stroški uprave,

- posredni stroški prodaje in
- posredni stroški obresti.

4. Dobiček

Temeljni namen te strukture je prikazovanje stroškov po takšnih postavkah in na tak način, da je možna kontrola njihove višine in kontrola upravičenosti izkazovanja dobička.

Izračun stroškov odvajanja in čiščenja odpadne vode za aglomeracije Zapotok, Hrastje, Golo, Škrilje in Mali Vrhek so predvideni na podlagi aproksimativnih predračunov kanalizacijskih vodov in objektov iz projektnih rešitev.

Strukturo cene odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode smo privzeli od primerjalne LS Polhov Gradec za leto 2005, ki nam jo je posredovalo Javno podjetje Vodovod - Kanalizacija d.o.o.. Letni stroški amortizacije so izračunani glede na vrednost investicije v aglomeraciji Zapotok.

8.4.2 Tehnični podatki kanalizacijskega omrežja s pripadajočimi objekti

| | |
|--|---------------------------|
| Površina območij urejanja: | 25,99 ha |
| Število stavb s stanovanji (leto 2002): | 134 |
| Število prebivalcev (leto 2005): | 223 |
| Dolžina kanalizacijskega omrežja: | 3322 m |
| <u>Ocenjeni stroški izgradnje omrežja:</u> | <u>215.930.000,00 SIT</u> |
| Število črpališč s tlačnimi vodi: | 3 |
| Stroški izgradnje črpališč: | 32.000.000,00 SIT |
| Stroški izgradnje čistilne naprave (450PE): | 25.000.000,00 SIT |
| <u>Skupna investicijska vrednost objektov:</u> | <u>57.000.000,00 SIT</u> |
| Skupna investicijska vrednost: | 272.930.000,00 SIT |

Pri izračunu bomo upoštevali število prebivalcev leta 2005, ne bomo pa upoštevali možne rasti oz. padca prebivalstva v občini Ig. Podatke o številu stavb s stanovanji smo pridobili iz Popisa prebivalstva, gospodinjstev in stanovanj 2002. V aglomeraciji Zapotok bo oskrbovanih 223 prebivalcev, ocenjena količina odvedene in očiščene vode je 13.380 m³ letno.

8.4.3 Višina cene za m³ odvedene odpadne komunalne vode

Letni strošek amortizacije za kanalizacijske vode

- amortizacija kanalizacijskih vodov: 215.930.000,00 SIT x 2,5 % = 5.398.250,00 SIT

Letni strošek amortizacije za črpališča:

Višino amortizacijske stopnje smo privzeli iz podatkov primerjalnega črpališča glede na odstotke gradbenega dela, elektro in strojne opreme v končnem znesku vrednosti črpališča.

(Vir: Javno podjetje Vodovod - Kanalizacija d.o.o.)

- amortizacija črpališč: 32.000.000,00 SIT x 6 % = 1.920.000,00 SIT

Struktura cene odvajanja odpadne komunalne vode v aglomeraciji Zapotok:

Strošek amortizacije je seštevek stroška amortizacije kanalizacijskih vodov in stroška amortizacije črpališč in znaša 7.318.250,00 SIT.

Preglednica 22: Stroški odvajanja odpadne vode v aglomeraciji Zapotok

| | | ODVAJANJE |
|-----------------------|-------------------------------------|-------------------|
| A. | STROŠKI IN ODHODKI | 12.241.259 |
| I. (I.1.+I.2.) | STROŠKI IZVAJANJA DEJAVNOSTI | 10.085.745 |
| I.1. | NEPOSREDNI STROŠKI | 2.566.448 |
| I.1.1. | Strošek električne energije | 24.879 |
| I.1.2. | Strošek pogonskega goriva | 128.505 |
| I.1.3. | Drugi stroški materiala | 129.645 |
| I.1.4. | Strošek storitev | 547.897 |
| I.1.5. | Strošek dela | 1.735.522 |
| I.1.6. | Neposredni stroški prodaje | |
| I.1.7. | Drugi neposredni stroški | |
| | | |
| I.2. | POSREDNI STROŠKI | 7.519.297 |
| I.2.1. | Amortizacija | 7.318.299 |
| I.2.1.1. | Strošek amortizacije | <u>7.318.250</u> |
| I.2.1.2. | Odpis vrednosti osnovnih sredstev | 49 |

| | | |
|------------|---------------------------------------|------------------|
| I.2.2. | Investicijsko vzdrževanje | 105.585 |
| I.2.3. | Odpisi obratnih sredstev | 2.983 |
| I.2.4. | Drugi stroški poslovanja | 48.683 |
| I.2.5. | Obresti in drugi odhodki financiranja | 41.555 |
| I.2.6. | Izredni odhodki | 2.192 |
| | | |
| II. | SPLOŠNI STROŠKI | 2.155.514 |

Cena odvajanja odpadne komunalne vode na enoto storitve znaša:

12.241.259 SIT : 13.380 m³ = **914,89 SIT/m³ oz. 3.82 EUR.**

8.4.4 Višina cene za m³ očiščene odpadne komunalne vode

Letni strošek amortizacije objektov čiščenja:

Višino amortizacijske stopnje smo privzeli iz podatkov primerjalne čistilne naprave Vrzenec glede na odstotke gradbenega dela, elektro in strojne opreme v končnem znesku vrednosti čistilne naprave. (Vir: Javno podjetje Vodovod - Kanalizacija d.o.o.)

- amortizacija objektov čiščenja: 25.000.000,00 SIT x 5,5 % = 1.375.000,00 SIT

Struktura cene čiščenja odpadne komunalne vode v aglomeraciji Zapotok:

Strošek amortizacije objektov čiščenja znaša 1.375.000,00 SIT.

Preglednica 23: Stroški čiščenja odpadne vode v aglomeraciji Zapotok

| | | ČIŠČENJE |
|-----------------------|-------------------------------------|-------------------|
| A. | STROŠKI IN ODHODKI | 12.935.779 |
| I. (I.1.+I.2.) | STROŠKI IZVAJANJA DEJAVNOSTI | 8.026.500 |
| I.1. | NEPOSREDNI STROŠKI | 6.340.918 |
| I.1.1. | Strošek električne energije | 613.326 |
| I.1.2. | Strošek pogonskega goriva | 211.482 |
| I.1.3. | Drugi stroški materiala | 368.069 |
| I.1.4. | Strošek storitev | 708.071 |

| | | |
|-------------|---------------------------------------|------------------|
| I.1.5. | Strošek dela | 4.439.970 |
| I.1.6. | Neposredni stroški prodaje | |
| I.1.7. | Drugi neposredni stroški | |
| | | |
| I.2. | POSREDNI STROŠKI | 1.685.582 |
| I.2.1. | Amortizacija | 1.375.283 |
| I.2.1.1. | Strošek amortizacije | <u>1.375.000</u> |
| I.2.1.2. | Odpis vrednosti osnovnih sredstev | 283 |
| I.2.2. | Investicijsko vzdrževanje | 120.143 |
| I.2.3. | Odpisi obratnih sredstev | 5.769 |
| I.2.4. | Drugi stroški poslovanja | 99.804 |
| I.2.5. | Obresti in drugi odhodki financiranja | 80.369 |
| I.2.6. | Izredni odhodki | 4.214 |
| | | |
| II. | SPLOŠNI STROŠKI | 4.909.279 |

Cena čiščenja odpadne komunalne vode na enoto storitve znaša:

12.935.779 SIT : 13.380 m³ = **966,80 SIT/m³ oz. 4.03 EUR.**

8.4.5 Strošek odvajanja in čiščenja odpadne vode na enoto storitve

Strošek odvajanja in čiščenja 1 m³ odpadne vode v aglomeraciji Zapotok znaša:

| | |
|---|---------------------------|
| - odvajanje odpadne komunalne vode | 914,89 SIT |
| - čiščenje odpadne komunalne vode | 966,80 SIT |
| - okoljska dajatev za obremenjevanje voda | 17,09 SIT |
| Skupaj | 1898,78 SIT |
| - davek na dodano vrednost 8,5 % | 161,40 SIT |
| SKUPAJ | <u>2059,18 SIT</u> |

8.4.6 Mesečna obremenitev povprečnega gospodinjstva

Mesečna obremenitev povprečnega gospodinjstva bi znašala:

3 osebe/gospodinjstvo x 5 m³/mesec x 2059,18 = 30.887,70 SIT oz. 128.89 EUR.

Stroški preskrbe s pitno vodo in ravnanja s komunalnimi odpadki v tem znesku niso všteti.

Omeniti velja, da način obračunavanja, odmere in plačevanja okoljske dajatve za onesnaževanje okolja zaradi odvajanja odpadnih voda ter merila in pogoje za vračilo plačane okoljske dajatve določa Uredba o okoljski dajatvi za onesnaževanje okolja zaradi odvajanja odpadnih voda (Uradni list RS, št. 123/04).

8.5 Izračun stroškov odvajanja in čiščenja odpadne vode za aglomeracije Hrastje, Golo, Škrilje in Mali Vrhek

Strukturo cene odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode smo privzeli od primerjalne LS Škofljica za leto 2005, ki nam jo je posredovalo Javno podjetje Vodovod - Kanalizacija d.o.o.. Letni stroški amortizacije so izračunani glede na vrednost investicije v aglomeracijah Hrastje, Golo, Škrilje in Mali Vrhek.

8.5.1 Tehnični podatki kanalizacijskega omrežja s pripadajočimi objekti

| | |
|--|--------------------|
| Površina območij urejanja: | 108,27 ha |
| Število stavb s stanovanji (leto 2002): | 274 |
| Število prebivalcev (leto 2005): | 806 |
| Dolžina kanalizacijskega omrežja Golo: | 1968 m |
| Dolžina kanalizacijskega omrežja Škrilje: | 3875 m |
| Dolžina kanalizacijskega omrežja Hrastje: | 2014 m |
| Dolžina kanalizacijskega omrežja Mali Vrhek: | 718 m |
| Skupna dolžina omrežja: | 8575 m |
| Ocenjeni stroški izgradnje omrežja Golo: | 127.920.000,00 SIT |
| Ocenjeni stroški izgradnje omrežja Škrilje: | 251.875.000,00 SIT |

| | |
|--|---------------------------|
| Ocenjeni stroški izgradnje omrežja Hrastje: | 109.763.000,00 SIT |
| Ocenjeni stroški izgradnje omrežja Mali Vrhek: | 39.131.000,00 SIT |
| <u>Ocenjeni stroški izgradnje celotnega omrežja:</u> | <u>528.689.000,00 SIT</u> |
| Število črpališč s tlačnimi vodi: | 8 |
| Stroški izgradnje črpališč: | 140.650.000,00 SIT |
| Stroški izgradnje čistilne naprave (1500PE): | 247.100.000,00 SIT |
| <u>Skupna investicijska vrednost objektov:</u> | <u>387.750.000,00 SIT</u> |
| Skupna investicijska vrednost: | 916.439.000,00 SIT |

V oceni stroškov izgradnje objektov ni upoštevana cena zemljišč.

Pri izračunu bomo upoštevali število prebivalcev leta 2005, ne bomo pa upoštevali možne rasti oz. padca prebivalstva v občini Ig.

V obravnavanih aglomeracijah bo oskrbovanih 806 prebivalcev, ocenjena količina odvedene in očiščene vode je 48.360 m³ letno.

8.5.2 Višina cene za m³ odvedene odpadne komunalne vode

Letni strošek amortizacije za kanalizacijske vode:

- amortizacija kanalizacijskih vodov: 528.689.000,00 SIT x 2,5 % = 13.217.225,00 SIT

Letni strošek amortizacije za črpališča:

Višino amortizacijske stopnje smo privzeli iz podatkov primerjalnega črpališča glede na odstotke gradbenega dela, elektro in strojne opreme v končnem znesku vrednosti črpališča.

(Vir: Javno podjetje Vodovod - Kanalizacija d.o.o.)

- amortizacija črpališč: 140.650.000,00 SIT x 6 % = 8.439.000,00 SIT

Struktura cene odvajanja odpadne komunalne vode v aglomeracijah Hrastje, Golo, Škrilje in Mali Vrhek:

Letni strošek amortizacije je seštevek stroška amortizacije kanalizacijskih vodov ter stroška amortizacije črpališč in znaša 21.656.225,00 SIT.

Preglednica 24: Stroški odvajanja odpadne vode v aglomeracijah Hrastje, Golo, Škrilje in Mali Vrhek

| | | ODVAJANJE |
|-----------------------|---------------------------------------|-------------------|
| A. | STROŠKI IN ODHODKI | 32.678.599 |
| I. (I.1.+I.2.) | STROŠKI IZVAJANJA DEJAVNOSTI | 26.088.785 |
| I.1. | NEPOSREDNI STROŠKI | 4.085.335 |
| I.1.1. | Strošek električne energije | 250.988 |
| I.1.2. | Strošek pogonskega goriva | 205.608 |
| I.1.3. | Drugi stroški materiala | 255.763 |
| I.1.4. | Strošek storitev | 596.140 |
| I.1.5. | Strošek dela | 2.776.835 |
| I.1.6. | Neposredni stroški prodaje | |
| I.1.7. | Drugi neposredni stroški | |
| | | |
| I.2. | POSREDNI STROŠKI | 22.003.450 |
| I.2.1. | Amortizacija | 21.656.304 |
| I.2.1.1. | Strošek amortizacije | <u>21.656.225</u> |
| I.2.1.2. | Odpis vrednosti osnovnih sredstev | 79 |
| I.2.2. | Investicijsko vzdrževanje | 192.835 |
| I.2.3. | Odpisi obratnih sredstev | 4.773 |
| I.2.4. | Drugi stroški poslovanja | 79.543 |
| I.2.5. | Obresti in drugi odhodki financiranja | 66.488 |
| I.2.6. | Izredni odhodki | 3.507 |
| | | |
| II. | SPLOŠNI STROŠKI | 6.589.814 |

Cena odvajanja odpadne komunalne vode za 1 m³ znaša:

32.678.599 SIT : 48.360 m³ = **675,74 SIT/m³ oz. 2.82 EUR.**

8.5.3 Višina cene za m³ očiščene odpadne komunalne vode

Letni strošek amortizacije objektov čiščenja:

Višino amortizacijske stopnje smo privzeli iz podatkov primerjalne čistilne naprave Gameljne glede na odstotke gradbenega dela, elektro in strojne opreme v končnem znesku vrednosti čistilne naprave. (Vir: Javno podjetje Vodovod - Kanalizacija d.o.o.)

- amortizacija objektov čiščenja: 247.100.000,00 SIT x 6 % = 14.826.000,00 SIT

Struktura cene čiščenja odpadne komunalne vode v aglomeracijah Hrastje, Golo, Škrilje in Mali Vrhek:

Strošek amortizacije objektov čiščenja znaša 14.826.000,00 SIT.

Preglednica 25: Stroški čiščenja odpadne vode v aglomeracijah Hrastje, Golo, Škrilje in Mali Vrhek

| | | ČIŠČENJE |
|-----------------------|-------------------------------------|-------------------|
| A. | STROŠKI IN ODHODKI | 34.101.727 |
| I. (I.1.+I.2.) | STROŠKI IZVAJANJA DEJAVNOSTI | 26.969.378 |
| I.1. | NEPOSREDNI STROŠKI | 11.686.253 |
| I.1.1. | Strošek električne energije | 1.271.825 |
| I.1.2. | Strošek pogonskega goriva | 307.248 |
| I.1.3. | Drugi stroški materiala | 967.922 |
| I.1.4. | Strošek storitev | 2.688.735 |
| I.1.5. | Strošek dela | 6.450.523 |
| I.1.6. | Neposredni stroški prodaje | |
| I.1.7. | Drugi neposredni stroški | |
| | | |
| I.2. | POSREDNI STROŠKI | 15.283.125 |
| I.2.1. | Amortizacija | 14.826.411 |
| I.2.1.1. | Strošek amortizacije | <u>14.826.000</u> |
| I.2.1.2. | Odpis vrednosti osnovnih sredstev | 411 |
| I.2.2. | Investicijsko vzdrževanje | 174.548 |
| I.2.3. | Odpisi obratnih sredstev | 8.382 |
| I.2.4. | Drugi stroški poslovanja | 150.899 |

| | | |
|------------|---------------------------------------|------------------|
| I.2.5. | Obresti in drugi odhodki financiranja | 116.763 |
| I.2.6. | Izredni odhodki | 6.122 |
| | | |
| II. | SPLOŠNI STROŠKI | 7.132.349 |

Cena čiščenja odpadne komunalne vode za 1 m³ znaša:

34.101.727 SIT : 48.360 m³ = **705,16 SIT/m³ oz. 2.94 EUR.**

8.5.4 Strošek odvajanja in čiščenja odpadne vode na enoto storitve

Stroški odvajanja in čiščenja 1 m³ odpadne vode v aglomeracijah Hrastje, Golo, Škrilje in Mali Vrhek znašajo:

| | |
|---|---------------------|
| - odvajanje odpadne komunalne vode | 675,74 SIT |
| - čiščenje odpadne komunalne vode | 705,16 SIT |
| - okoljska dajatev za obremenjevanje voda | 17,09 SIT |
| Skupaj | 1.397,99 SIT |
| - davek na dodano vrednost 8,5 % | 118,83 SIT |
| SKUPAJ | 1516,82 SIT |

8.5.5 Mesečna obremenitev povprečnega gospodinjstva

Mesečna obremenitev povprečnega gospodinjstva bi znašala:

3 osebe/gospodinjstvo x 5 m³/mesec x 1516,82 = 22.752,30 SIT oz. 94.94 EUR.

Stroški preskrbe s pitno vodo in ravnanja s komunalnimi odpadki v tem znesku niso všteti.

8.6 Načrt razvojnih programov v Občini Ig

Avgusta leta 2006 je bil izdelan Dokument identifikacije investicijskega projekta za investicije v komunalno infrastrukturo - DIIP. Namen dokumenta je ugotavljanje smiselnosti in možnosti izdelave nadaljnje tehnično investicijske dokumentacije za vsa naselja v občini Ig, ki še niso opremljena s kanalizacijskim omrežjem. Izdelanih je bilo več variant med katerimi je občinski svet sprejel najbolj logično in jo potrdil. Projektna dokumentacija je že naročena in je tudi delno izdelana. Višina porabljenih sredstev ter viri financiranja za izdelavo projektne dokumentacije so prikazani v Načrtu razvojnih programov občine za časovna obdobja: do leta 2006, za leto 2006 ter za leto 2007. Ker je vrednost investicije zelo visoka, bosta v letu 2007 izdelana Predinvesticijska zasnova in Investicijski program.

Slednji bo izdelan na osnovi podatkov iz projektne dokumentacije, kjer so natančno opredeljeni stroški investicije. V investicijskem programu bo natančno opredeljena vrednost investicije ter terminski plan izvedbe. **Višina potrebnih finančnih sredstev, dinamika projektov ter finančni resursi bodo prikazani v Načrtu razvojnih programov torej v proračunu, šele po potrditvi Investicijskega programa.**

Zaradi velikih stroškov investicije bo Občina Ig kandidirala za evropska in državna sredstva. Do konca leta 2006 je veljalo, da država sofinancira 20 % omenjene investicije. Poudariti velja, da državni organ pregleda ali je celoten projekt predimenzioniran, stabilen, poddimenzioniran in ga lahko na podlagi ugotovitev tudi zavrne.

V primeru zavrnitve projekta s strani državnih organov, Občina Ig, glede na svoje finančne zmogljivosti, ni zmožna financiranja tako obsežnega projekta.

8.7 Razvojni problem priseljevanja v občini Ig

Glede na 7. člen ZureP-1 morajo prostorski akti in druge odločitve o zadevah urejanja prostora temeljiti na predpisih, analizah in strokovnih dognanjih o lastnostih in zmogljivostih prostora in okolja, na analizah razvojnih možnosti ter drugih pogojih in usmeritvah za razvoj posameznih dejavnosti v prostoru, opredeljenih v razvojnih in drugih dokumentih ter drugih strokovnih podlagah, na analizah medsebojnih učinkov posameznih dejavnosti v prostoru ter na geodetskih, statističnih in drugih podatkih s področja urejanja prostora.

Izgradnja kanalizacijskega omrežja ter pripadajočih objektov v občini Ig je zajeta v razvojnih planih občine in veljavnem prostorskem planu.

V pripravi sta Strategija prostorskega razvoja občine in Prostorski red občine, ki pa komunalno infrastrukturo obravnavata zelo pavšalno, ker Občina Ig ta segment rešuje z razvojnimi programi. To dokazuje, da so prostorski akti in načrt razvojnih programov med seboj nepovezani.

Vse večje širitve naselij pa bodo zahtevale lokacijske načrte, ki bodo reševali predsem parcelacijo in komunalno opremljenost.

V operativnem programu je predvidena izgradnja celotnega kanalskega sistema do leta 2017 ter čistilnih naprav do leta 2015.

Ker je pritisk priseljevanja v občino velik je potrebno zagotoviti dovolj visok bivanjsko/stanovanjski standard, ki pa je odvisen tudi od komunalne opremljenosti. V obravnavanih naseljih je prvi problem zagotavljanje zadostne količine pitne vode. Dokler na vodovodnem sistemu Zapotok – Golo ne bo zagotovljena ustrezna oskrba s pitno vodo obstoječim uporabnikom, bo nemogoče zanesljivo oskrbovati nove prebivalce.

Drugi problem je izgradnja kanalizacijskih sistemov, kar je z vidika varstva okolja oziroma varstva voda utemeljena investicija, s finančnega vidika pa povsem neracionalna in predraga.

Leta 2005 je bilo v obravnavanih naseljih 1029 prebivalcev, predvidenih pa je 1780 prebivalcev. **Dokler problemi, kot so: veliko število neavtohtonih prebivalcev, nelegalne gradnje, neracionalna disperzija poselitve, nezadostna oskrba s pitno vodo, finančno zahtevna investicija kanalizacijskega omrežja, predrago vzdrževanje komunalnega omrežja zaradi prenizkih gostot priključkov itd., ne bodo rešeni, je potrebno priseljevanje močno omejiti.**

V primeru, da bi bila Občina Ig še vedno del Mestne občine Ljubljana, do tako velikih finančnih problemov glede naložbenih stroškov in stroškov obratovanja ne bi prišlo, ker bi bila obravnavana kanalizacijska sistema del centralnega kanalizacijskega sistema. Sistemu, kjer je dolžina omrežja 1.072.235 metrov in kjer je letna količina odpadne vode 23.635.811 m³ bi se dodalo kanalizacijsko omrežje z skupno dolžino 11.897 metrov in in količino odpadne vode 61.740 m³. Gostota odjema se zaradi dodanega omrežja ne bi prav nič spremenila, kar je razvidno iz preglednice 26.

Preglednica 26: Izračun gostote odjema pred in po priključitvi novega sistema k centralnemu kanalizacijskemu sistemu.

| | Omrežje pred priključitvijo | Omrežje po priključitvi |
|--|------------------------------------|--------------------------------|
| Dolžina omrežja [m'] | 1.072.235 | 1.084.132 |
| Količina odpadne vode [m³] | 23.635.811 | 23.697.551 |
| Gostota odjema [m'/m³] | 0,0454 | 0,0457 |

Leta 1995 je Občina Ig začela uradno delovati, kar pomeni, da je občina popolnoma samostojen sistem z lastnimi financami.

Prebivalci občine Ig, ki živijo v naseljih opremljenih s kanalizacijskim omrežjem danes plačujejo 184,53 SIT/m³ odvedene in prečiščene odpadne vode. Stroški odvajanja in čiščenja na enoto storitve bi se v obravnavanih naseljih zaradi izgradnje kanalizacijskih omrežij povečali tudi za faktor 10.

Preglednica 27: Prikaz stroškov odvajanja in čiščenja odpadne vode po izgradnji kanalizacijskih omrežij v obravnavanih aglomeracijah v primerjavi s sedanjo ceno za m³ odvedene in prečiščene komunalne vode, ki velja za območja, ki so v upravljanju VO-KA.

| | Zapotok | Hrastje, Golo, Škrilje, Mali Vrhek | Območje upravljanja** |
|---|----------------|---|------------------------------|
| Dolžina kanalizacijskega omrežja [m'] | 3.322 | 8.575 | 1.072.235 |
| Količina odpadne vode [m³] | 13.380 | 48.360 | 23.635.811 |
| Gostota odjema [m'/m³] | 0.2483 | 0.1773 | 0.0454 |
| Strošek odvajanja in čiščenja [SIT/m³]* | 1881,69 | 1380,90 | 184,53 |

* Stroški ne vključujejo takse za obremenjevanje okolja in davka na dodano vrednost.

** Podatki veljajo skupno za vsa območja občin: MOL, Brezovica, Dobrova, Polhov Gradec, Dol pri Ljubljani, Ig, Škofljica in Velike Lašče, ki so v upravljanju javnega podjetja VO-KA.

9 ZAKLJUČEK

Operativni program odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode je bil sprejet na nacionalnem nivoju, ne da bi bila izvedena preveritev ali je R Slovenija sposobna ta program tudi realizirati. Uresničitev zahtev obravnavanega programa odvajanja in čiščenja odpadne komunalne vode bi veliko prispevala k trajnostnemu razvoju naselij, vendar se poraja vprašanje ali si lahko takšen ekološki standard privoščimo. **Glavna problema ljubljanskih primestnih občin sta: priseljevanje prebivalcev iz Mestne občine Ljubljana ter pomanjkanje finančnih sredstev za izgradnjo ali obnovo komunalne infrastrukture.**

Posledica izgradnje finančno zahtevnih investicij bodo visoki stroški delovanja sistemov, saj bodo stroški amortizacije nadpovprečno visoki. Ti bodo še izrazitejši v aglomeracijah, ki izkazujejo nizko gostoto odjema, kar posledično pomeni visok strošek amortizacije in s tem tudi visoko ceno za m³ odvedene in prečiščene odpadne vode. Mestna občina Ljubljana ima tudi do 5.5-krat večjo gostoto odjema kot obravnavana ruralna naselja. Na območju Zapotok bi tako znašali stroški za m³ odvedene in prečiščene vode 2.059,18 SIT/ m³, obremenitev tričlanskega gospodinjstva s temi stroški pa kar 30.887,70 SIT oziroma 128,89 EUR mesečno. V aglomeracijah Hrastje, Golo, Škrilje in Mali Vrhek bi znašali stroški za m³ odvedene in prečiščene vode 1.516,82 SIT/m³, obremenitev tričlanskega gospodinjstva s temi stroški pa 22.752,30 SIT oziroma 94,94 EUR mesečno.

Povprečna mesečna bruto plača je v mesecu novembru 2006 v občini Ig znašala 286.902 SIT, kar pomeni, da bi bila v obravnavanih aglomeracijah finančna obremenitev gospodinjstev, ki smo jo v osmem poglavju določili s stroški odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode težko oziroma **nesprejemljiva**.

Občina Ig predvideva, da bosta glavna vira financiranja obravnavane investicije sredstva Evropske unije ter nepovratna sredstva državnega proračuna. Vendar bo morala sama zagotoviti tudi velika finančna sredstva, da bo zagotovila visok standard v naseljih, ki si tega morda ne želijo, nato pa bo morala pomagati, da bodo stroški delovanja komunalnega sistema pokriti, saj stroškov tako visokega standarda uporabniki ne bodo mogli plačevati. Vrednost celotne investicije v obravnavanih naseljih je 1.189.369.000 SIT, kar predstavlja približno 88 % proračuna Občine Ig, ki znaša 1.359.166.390,18 SIT (Vir: Odlok o spremembah in dopolnitvah Odloka o proračunu Občine Ig za leto 2006, Ur. l. RS, št. 137/06). Omeniti velja,

da tudi, če Občina Ig nekako zagotovi sredstva za financiranje investicije, ostajajo stroški vzdrževanja in upravljanja razmeroma zelo visoki.

Zaradi bližine Ljubljane ter čistega okolja je občina Ig atraktivna z vidika novih poselitev kar se kaže s trendom naraščanja prebivalstva. Po mojem mnenju pa je potrebno opozoriti predvsem na dve stvari:

- prebivalci, ki se nameravajo preseliti iz Mestne občine Ljubljana v Občino Ig bodo za odvajanje in čiščenje odpadne vode morali plačevati bistveno več, kot so plačevali v MOL,
- predvidena kanalizacijska omrežja so za naselja s tako nizko gostoto odjema povsem neracionalna in predraga, kar pomeni, da je takšna finančna obremenitev prebivalstva **neupravičena**.

VIRI

Zakon o urejanju prostora (ZUreP-1). UL RS št. 110/02, 8/03-popr., 58/03 (ZZK-1): 13057

Zakon o graditvi objektov (ZGO-1). UL RS št. 110/2002: 13084

Odlok o Strategiji prostorskega razvoja Slovenije OdSPRS. UL RS št. 76/2004: 9217

Uredba o prostorskem redu Slovenije. UL RS št. 122/2004: 14701

Pravilnik o podrobnejši vsebini, obliki in načinu priprave strategije prostorskega razvoja občine ter vrstah njenih strokovnih podlag. UL RS št. RS 17/2004: 1777

Pravilnik o vsebini, obliki in načinu priprave prostorskega reda občine ter vrstah njegovih strokovnih podlag. UL RS št. 127/2004: 15261

Uredba o vsebini programa opremljanja zemljišč za gradnjo. UL RS. št. 117/2004: 14089

Breznik Janez. 2005. Zakon o graditvi objektov (ZGO-1): s komentarjem. Zakon o urejanju prostora (ZUreP-1): s komentarjem. Ljubljana, založba GV: 837 str.

Rakar, A. 1994. Komunalno gospodarstvo, učbenik, Ljubljana

Rakar, A. 2006. Osnove urejanja prostora, študijsko gradivo, Ljubljana

Pogačnik Andrej, Foški Mojca, Zavodnik Lamovšek Alma, Prosen Anton, Jug Manca, Soss Konstanca, Šlibar Alenka, Kralj Matija, Lavrač Ivo, Sambrt Jože, Južnik Laura. 2003. Strokovne podlage za oblikovanje strategije prostorskega razvoja občine Ig, urbanistično zasnovano naselja Ig in krajinsko zasnovano Kurešček: zaključno poročilo 1. faze. Ljubljana: Fakulteta za gradbeništvo in geodezijo: 63 f., ilustr.

Program priprave Prostorskega reda Občine Ig: Osnutek.

<http://www.obcina-ig.si>, (oktober 2006)

Odlok o prostorskem redu občine Ig: Osnutek predloga.

<http://www.obcina-ig.si>, (januar 2007)

Popis prebivalstva, gospodinjstev in stanovanj. 2002. Ljubljana, Statistični urad Republike Slovenije.

<http://www.stat.si>, (avgust 2006)

Odlok o spremembah in dopolnitvah odloka o sprejemu prostorskih ureditvenih pogojev za krajevne skupnosti Ig, Iška vas in Tomišelj. UL RS št. 70/1998: 5368

Odlok o gospodarskih javnih službah v Občini Ig. UL RS št. 55/1996: 4610

Odlok o spremembah in dopolnitvah Odloka o gospodarskih javnih službah v Občini Ig. UL RS št. 69/2006: 7248

Pravilnik o odvajanju in čiščenju komunalne odpadne in padavinske vode. UL RS št. 105/2002: 12311

Odlok o odvajanju in čiščenju komunalne in padavinske vode na območju Občine Ig. UL RS št. 75/2006: 8055

Operativni program odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode.

<http://www.mop.gov.si/>, (december 2006)

Rakar, A. 2004. Planiranje in opremljanje stavbnih zemljišč v pogojih urbanega razvoja brez rasti. Geodetski vestnik 48,4: str. 529

Žumer, M. 2003. Program izgradnje omrežja, objektov in naprav za odvajanje in čiščenje komunalne odpadne in padavinske vode v občini Škofja Loka, diplomska naloga. Ljubljana: Fakulteta za gradbeništvo in geodezijo: 68 f., 22 pril., ilustr.

Projekt št. 2060V: Vodovodni sistem Golo - Zapotok, junij 2001. Ljubljana, Javno podjetje Vodovod - Kanalizacija d.o.o.

Projekt št. 2863K: Izgradnja kanalizacije za naselje Zapotok v občini Ig, april 2003. Ljubljana, Javno podjetje Vodovod - Kanalizacija d.o.o.

Projekt št. 2864K: Izgradnja kanalizacije za naselji Golo in Škrilje v občini Ig, april 2003. Ljubljana, Javno podjetje Vodovod - Kanalizacija d.o.o.

Projekt št. 2864/1K: Izgradnja kanalizacije za naselji Golo in Škrilje v občini Ig - dopolnitev (Mali Vrhek, Hrastje), september 2005. Ljubljana, Javno podjetje Vodovod - Kanalizacija d.o.o.

Dokument identifikacije investicijskega projekta za investicije v komunalno infrastrukturo DIIP, Hidroinženiring d.o.o., avgust 2006, Občinska uprava Občine Ig

PRILOGE